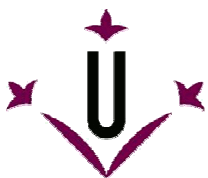

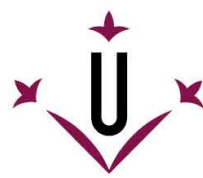
**Programa Sènior de la
Universitat de Lleida**

MEMÒRIA ACADÈMICA

CURS 2008-2009

Universitat de Lleida
Vicerectorat de Docència
Programa Sènior

Universitat de Lleida
Institut de Ciències de l'Educació
Centre de Formació Contínua

Amb la col·laboració de l'Institut Municipal d'Educació de l'Ajuntament de Lleida

Amb el patrocini del Consell Social de la Universitat de Lleida

Coordinadora del Programa:

Neus Vila Rubio

Adjunta al Vicerectorat de Docència (fins 31 de maig de 2009)

Directora de l'ICE-CFC (a partir de l'1 de juny de 2009)

Tècnic per a la coordinació:

Àngel Melero Ribes

Disseny de portada: cat&cas

Tenim a penes
el que tenim i prou: l'espai d'història
concreta que ens pertoca, i un minúscul
territori per viure-la. Posem-nos
dempeus altra vegada i que se senti
la veu de tots solemnement i clara.
Cridem qui som i que tothom ho escolti.
I en acabat, que cadascú es vesteixi
com bonament li plagui, i via fora!,
que tot està per fer i tot és possible.

Ara mateix (fragment)

Miquel Martí i Pol

ÍNDEX

PRESENTACIÓ	7
1. PROGRAMA SÈNIOR.....	9
1.1. Objectius.....	9
1.2. Seu	9
1.3. Gestió	10
1.4. Conveni amb l'IME	12
1.5. Patrocini del Consell Social	13
1.6. Difusió.....	13
1.6.1. Web del Programa Sènior	13
1.6.2. Mitjans de comunicació	14
2. TÍTOL SÈNIOR EN CULTURA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA.....	17
2.1. Estructura de la titulació	17
2.1.1. Destinataris	17
2.1.2. Estructura: crèdits, cursos i tipologia de matèries	17
2.2. Calendari i horaris del curs.....	17
2.2.1. Calendari.....	17
2.2.2. Horaris.....	18
2.3. Pla d'estudis	20
2.4. Organització acadèmica	22
2.4.1. Aplicació del crèdit ECTS.....	22
2.4.2. Orientacions didàctiques	22
2.4.3. Assistència i avaluació	23
3. DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS ACADÈMIQUES	25
3.1. Matèries obligatòries del primer curs	25
3.2. Matèries obligatòries del segon curs	31
3.3. Matèries obligatòries del tercer curs	39
3.4. Matèries optatives	46
3.5. Informe global.....	86
4. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES.....	89
4.1. Inauguració del curs acadèmic.....	89
4.2. Activitats culturals, visites i sortides.....	89
4.3. Intercanvi Universidad de Burgos – Universitat de Lleida.....	92

5. ALUMNES DEL CURS 2008-2009.....	95
5.1. Normes de preinscripció per als alumnes de 1er curs	95
5.2. Normes i procés de matriculació per a tots els alumnes.....	95
5.3. Relació d'alumnes de primer curs (tercera promoció).....	96
5.4. Relació d'alumnes de segon curs (segona promoció)	97
5.5. Relació d'alumnes de tercer curs (primera promoció).....	97
5.6. Delegats de curs	98
5.7. Perfil de l'alumnat.....	98
5.8. La participació de l'alumnat: contactes i impressions.....	103
6. PROFESSORAT	109
6.1. Dades sobre el professorat del Programa.....	109
6.2. Coordinació i contactes amb el professorat	111
6.3. La formació del professorat.....	112
7. AVALUACIÓ DEL PROGRAMA.....	115
7.1. Resultats de les enquestes d'opinió sobre el professorat i les matèries	115
7.2. Resultats de les enquestes d'opinió sobre el Programa	119
7.3. Rendiment acadèmic	120
8. ANNEXOS	121
8.1. Models d'enquestes	121
8.1.1. Enquesta d'opinió sobre aspectes generals dels alumnes i el Programa.....	121
8.1.2. Enquesta d'opinió sobre el professorat i les matèries.....	123
8.2. Model de fitxa-programa de matèria	124
8.3. Model de fitxa d'alumne	125
8.4. Programes d'activitats en l'intercanvi Universidad de Burgos - UdL	126
8.4.1. A la Universitat de Lleida	126
8.4.2. A la Universidad de Burgos	128
8.5. Recull de premsa	129
8.6. Imatges del curs.....	132
8.6.1. Intercanvi	132
8.6.2. Alumnes i activitats: 1r curs	134
8.6.3. Alumnes i activitats: 2n curs	134
8.6.4. Alumnes i activitats: 3r curs	135
8.6.5. Altres activitats: dinar fi de curs	135

Presentació

Un cop acabat el tercer any de funcionament del Programa Sènior a la Universitat de Lleida, el primer que voldríem dir és, simplement, gràcies. Gràcies a tots els que l'han fet possible i, molt especialment, al professorat i a l'alumnat.

Ja hem superat el pas de l'equador i estem enfilant l'última etapa del cicle de quatre cursos que ens varem proposar de completar..., si les coses anaven bé. I sí, podem dir que les coses han anat prou bé. Les expectatives i els objectius s'han acomplert, en diversos aspectes.

Així, oferim un pla d'estudis de qualitat en el qual acollim un nombre d'alumnes molt adequat. El Programa Sènior no és una activitat formativa per a grups molt nombrosos; no era a l'esperit del Programa oferir una formació massificada. El que es pretenia era obrir les portes de la Universitat a aquelles persones que sentien dins seu una inquietud, com una crida a fer més coses, tot just en aquells moments en que la maduresa se'ns presenta com una etapa de la vida que ens pot portar a donar-li un nou sentit. Això, a vegades passa de cop, d'altres ho fa més lentament, però sempre ens porta a la reflexió, de la qual poden sortir noves idees, nous propòsits o, també, aspiracions renovades i no acomplertes.

I això és el que creiem que representa el Programa Sènior per als amics i amigues que el cursen. D'aquesta manera hem pogut complir un altre dels objectius que ens havíem proposat: donar una resposta adequada a la responsabilitat sociocultural i educativa que la institució universitària té amb el seu entorn.

Presentem en aquest volum la memòria del curs 2008-2009 del Programa Sènior, amb el detall de les activitats acadèmiques desenvolupades, del professorat i els estudiants que hi han participat, i també, amb el desig de construir una oferta formativa de qualitat, s'inclouen totes les dades que conformen la transparència i avaluació del Programa des de múltiples vessants, amb els resultats concrets d'aquest curs.

Per finalitzar aquesta breu presentació, només ens resta agrair la col·laboració de les entitats que ens han donat el seu suport: Institut Municipal d'Educació i Consell Social de la Universitat de Lleida. Les persones que els representen juntament amb l'equip tècnic del Programa, la coordinació i els responsables institucionals, unirem les

nostres forces per tal de que segueixi sent una realitat i cada dia trobem nous perquès que ens esperonin a buscar noves realitzacions que enriqueixin el Programa Sènior.

I, com en el bell poema de Martí i Pol amb el qual hem encapçalat el volum, cridarem qui som i direm que tot és possible!

Isabel del Arco

Neus Vila

Vicerectora de Docència

Coordinadora del Programa

1. PROGRAMA SÈNIOR

El Programa Sènior de la UdL ha complert ja tres anys. Aquest curs ha estat, doncs, el tercer des que va començar la primera promoció. Durant aquest temps, hem adquirit experiència, hem fet canvis, hem adaptat les nostres primeres fites a la realitat que ens hem anat trobant, però, pel damunt de tot, hem après molt. I esperem aprendre encara molt més, per què aquest continua sent un projecte obert, especialment, fins que no arribem a completar el cicle de quatre cursos que componen aquesta titulació.

Tot seguit presentarem els objectius i els principis bàsics de l'estructura i les característiques del Programa.

1.1. Objectius

Aquests són els objectius que presideixen l'ànim del Programa:

- a) Promoure els tres pilars bàsics de l'educació universitària entre les persones adultes: ensenyament, recerca i servei a la societat.
- b) Oferir l'oportunitat d'educació superior a persones que no l'han tinguda al llarg de la seva vida i oferir la possibilitat a les que sí l'han tinguda de renovar els seus coneixements.
- c) Potenciar el desenvolupament personal, afavorint les capacitats d'adquisició i actualització dels coneixements i la creativitat.
- d) Fomentar la participació social, cultural, política i econòmica per tal d'estimular les relacions humanes, la cooperació i el gaudi del medi social.
- e) Proporcionar elements científics i culturals per a una anàlisi adequada i una bona comprensió de la societat actual, la ciència i la cultura.
- f) Facilitar l'accés i la utilització de les tecnologies de la informació i la comunicació per a una millor adaptació a l'entorn mediàtic i a la societat tecnològica actual.
- g) Promoure la integració i la interacció social mitjançant l'educació.
- h) Contribuir a la millora de la qualitat de vida de les persones grans.

1.2. Seu

Aquest curs la seu del Programa ha estat situada, com en anys anteriors, a l'Edifici del Rectorat de la Universitat de Lleida, lloc on s'han impartit la major part de les matèries del curs.

La secretaria de la Facultat de Lletres, al mateix edifici, ha estat l'encarregada de portar a terme tot el procés de matriculació dels nostres alumnes, de la gestió dels seus expedients, així com, segons les directrius de la coordinació del Programa, de la

planificació de la titulació (introducció de les dades de matèries i professorat al sistema de gestió global de la UdL).

Les classes s'han desenvolupat majoritàriament a la Facultat de Lletres, excepció feta d'algunes sessions i/o matèries que han tingut lloc a altres centres/campus, per raons òbvies d'ús d'espais específics (laboratoris científic-tècnics) dels quals no es disposa a la Facultat de Lletres.

El despatx de direcció i coordinació del programa ha estat ubicat al mateix Edifici de Rectorat, al despatx 2.44a.

Volem agrair especialment la inestimable col·laboració de la Facultat de Lletres en el Programa Sènior, tant per part de l'equip de deganat com del personal de la secretaria acadèmica. Tot i que més puntualment, el mateix podem dir dels altres centres (Escola Politècnica Superior, Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària i Facultat de Medicina) que ens han ofert determinades aules i laboratoris per a pràctiques i classes. En aquest capítol d'agraïments, no podem oblidar tampoc l'important suport que els Caps d'Estudis de les diferents Facultats i Escoles han prestat en la planificació de les diferents matèries. Sense totes aquestes contribucions, el Programa no hauria estat possible.

1.3. Gestió

L'estructura de gestió d'aquest curs ha estat la mateixa que es va configurar per als cursos anteriors. Com hem dit més amunt, des de la Secretaria de Lletres es gestionen els processos de preinscripció i matriculació d'alumnes, els seus expedients, les actes de les avaluacions, així com la planificació de matèries i professorat en els sistemes informàtics pertinents. Així mateix, per la seva banda, des del Servei de Gestió Acadèmica es té en compte aquesta titulació com una més, amb els corresponents codis de matèries i control del Pla d'Estudis. I des de la Unitat de Planificació Docent i la Secretaria del Vicerectorat de Docència, s'ha aportat aquest curs, en la mesura en què els hi ha estat possible, un cert suport pel que fa a la gestió econòmica i administrativa.

La coordinació del Programa compta amb la directora i un nou tècnic de gestió des del mes de març del 2009. Aquest equip vetlla per tot el que es refereix a l'organització pròpia del Programa, com és:

- Elaboració del Pla d'estudis i selecció de les matèries optatives a activar cada curs.
- Selecció i coordinació del professorat.
- Programació de la formació específica del professorat, d'acord amb el perfil de l'alumnat i d'aquesta tipologia d'estudis.
- Elaboració dels horaris de cada curs.
- Organització de l'aulari.
- Atenció als alumnes.

- Recopilació de tots els programes de les matèries i la seva unificació, prèviament a penjar-los a la web.
- Organització i desenvolupament de les diverses reunions amb alumnes (informatives en general i amb els delegats),
- Organització i conducció de les reunions de coordinació i avaluació amb el professorat en cada quadrimestre.
- Reunions amb la Comissió d'estudis del Programa.

Aquest curs, l'elaboració i processament de les enquestes d'opinió sobre el professorat s'han gestionat des de l'Oficina de Qualitat de la UdL, tot i que les enquestes referents al programa en general encara han estat elaborades i processades per la coordinació del Programa.

Des de la coordinació es realitza també una tasca important de promoció i difusió del Programa:

- Manteniment i actualització de la pàgina web.
- Accions diverses de difusió local (anuncis premsa, promoció de presència als mitjans...)
- Accions d'abast nacional, especialment, mitjançant la vinculació amb la *Asociación Nacional de Programas Universitarios para Mayores (AEPUM)*, de la qual la coordinadora del Programa és membre de la Junta Directiva.

Existeix una Comissió d'Estudis del Programa, formada per la Vicerectora de Docència, que presideix; els Vicerectors de Professorat i de Qualitat; la Coordinadora del Programa, que actua com a secretària; els directors/es i degans/es de centre o persones en qui deleguin; un/a representant de la gestió acadèmica; dos representants dels estudiants; i dos representants de l'IME.

Les seves funcions són:

- a) Estudiar i debatre les propostes del Programa i aprovar-les.
- b) Aprovar, cada curs, les matèries ofertes.
- c) Establir el nombre mínim d'alumnes per tal que les activitats del Programa puguin realitzar-se.
- d) Establir criteris d'acceptació d'alumnes al Programa quan hi hagi casos especials que ho requereixin.
- e) Resoldre problemes relatius a l'avaluació final i global dels alumnes.
- f) Establir els criteris pels procediments de l'assegurament i la millora de la qualitat del Programa.
- g) Totes aquelles competències pròpies de l'àmbit acadèmic.

La Comissió d'Estudis del Programa Sènior es reuneix, com a mínim, dues vegades cada curs: a l'inici i al final. El curs 2008-2009, les reunions van tenir lloc el dia 22 de

gener de 2009, per al primer quadrimestre, i els dies 11 i 12 de juny de 2009, per al segon quadrimestre. A la reunió del 22 de gener però, es va acordar fer una reunió per curs, al voltant de maig o juny, amb la qual cosa es pretén aconseguir una major eficiència, ja que durant aquests mesos és quan es poden fer canvis substancials en el programa i, alhora, es pot adquirir una panoràmica molt més realista de tot el curs.

La modificació del Pla d'Estudis i/o l'assignació de la càrrega docent als diferents departaments són aprovades pel Consell de Govern de la Universitat de Lleida, previ informe d'aquesta Comissió d'Estudis.

Tot seguit es pot veure l'organigrama que actualment respon a l'estructura plantejada:

1.4. Conveni amb l'IME

El conveni subscrit el 2006 entre la UdL i l'Institut Municipal d'Educació (IME) ha seguit vigent durant el curs 2008-2009, ja que entre els objectius de la Universitat Popular, marc en el que es situa la formació contínua impulsada per l'IME de l'Ajuntament de Lleida, està el de cooperar i col·laborar amb les entitats i organismes de la ciutat que conformen el teixit educatiu, cultural i social.

Mitjançant aquest conveni, l'IME cada any es compromet a fer la difusió ciutadana del Programa Sènior, així com a aportar el professorat necessari per tal d'impartir les matèries que, en decisió conjunta amb la UdL, es creguin convenientes. A més, l'IME respon a qualsevol altra necessitat educativa que estigui a les seves mans incorporar a l'oferta del Programa Sènior, en forma de matèries de lliure elecció o bé de cursos propedèutics, com els Tallers d'iniciació a la Informàtica al començament de cada curs, per als alumnes que ho necessitin.

Durant el curs 2008-2009, l'IME ha col·laborat, a més, amb l'aportació al Programa de 5 professors, que han impartit 7 de les matèries optatives: Francesc Català Alòs (*Llengua catalana I i II*), Montserrat Pérez Serra (*Història de Catalunya I i Civilitzacions antigues de la Mediterrània*), Josep Mallol Gurguí (*Astronomia I*), Imma Farré Vilalta (*Literatura Catalana*) i Xavier Picazo Marco (*Introducció a l'Enologia*).

1.5. Patrocini del Consell Social

El Consell Social de la UdL ha estat, ja des del moment de la planificació del Programa, un element clau del mateix. Els dos presidents del Consell Social que han estat al capdavant, el Sr. Josep M. Pujol i Gorné i el Sr. Ramon Roca Enrich, han fet palesa la seva confiança en el Programa, dotant-lo d'un important ajut econòmic i un no menys valuós suport moral i humà. Han mostrat així com n'és de fonamental el paper del Consell Social en moltes de les iniciatives universitàries, especialment, aquelles que tenen a veure amb l'entorn social i territorial, impulsant la transmissió del coneixement, així com la difusió de la cultura.

Des d'aquí, només ens resta agrair un cop més aquest suport que, des de diversos vessants, permet que el Programa Sènior, en tant que compromís de la UdL amb el seu entorn, pugui avançar i esdevenir una oferta atractiva i de qualitat per a un sector de la població que demana, cada cop amb més intensitat, poder formar part de la comunitat universitària.

1.6. Difusió

La promoció és un dels eixos principals en els inicis de qualsevol innovació. El Programa Sènior és, sens dubte, una oferta formativa innovadora a Catalunya i per aquest motiu, des que es va decidir implementar-lo, s'han realitzat diverses accions amb aquesta finalitat. Durant el curs 2008-2009 s'ha continuat en aquesta línia per tal de donar a conèixer el Programa al nostre territori, així com a nivell estatal.

1.6.1. Web del Programa Sènior

Un dels requisits indispensables com a criteris de qualitat és la transparència i publicitat de tot el que fa referència a una oferta formativa, sigui quina sigui. Així, pensem que la primera via de difusió ha de ser a través d'un espai web que contingui la informació adequada i suficient, a disposició de tothom: els potencials alumnes interessats, els alumnes ja matriculats, la resta de la comunitat universitària i el públic

en general. Així, a principis del curs, ja es va poder oferir tota la informació necessària a l'adreça www.senior.udl.cat, a la qual s'ha pogut accedir també des de la plana principal de la UdL ("Els Estudis"), així com des de la del Vicerectorat de Docència.

Allà s'hi pot trobar tot el que es precisa saber sobre el Programa (Informació general, Estructura, Pla d'Estudis, Dades de preinscripció i matrícula, Horaris, Calendari, Dades del Professorat, Programes de les assignatures, Comentaris d'alumnes i professorat, Enllaços d'interès, Notícies). Les dades s'actualitzen cada curs, la qual cosa requereix un manteniment acurat i puntual per tal que la informació sigui vàlida.

1.6.2. Mitjans de comunicació

La difusió del Programa també compta amb les informacions que, en determinats moments del curs, apareixen a la premsa local i, si és possible, a mitjans de caràcter més general. Durant aquest curs, les notícies referents al Programa s'han produït al llarg del curs per diversos motius:

- a) Per iniciativa del programa, a través d'anuncis als diaris locals (*Segre*, *La Manyana*, *Bondia*) referents a l'inici del nou curs i els processos de preinscripció i matrícula. Això es va produir durant el mes de juny. Al setembre es va tornar a fer difusió del procés de preinscripció i matrícula als diaris *La Mañana* i *Segre*, concretament els dies 2 i 3 de Setembre respectivament.
- b) Per la seva banda, tant el Diari *Segre* com *La Mañana* van publicar la notícia de l'acte d'inauguració del curs el dia 18 d'octubre.
- c) Durant el mes de març diferents diaris locals i pàgines web institucionals es varen fer ressò de l'intercanvi que es va dur a terme entre el Programa Sènior i el Programa Interuniversitari de la Experiència de la Universidad de Burgos. Concretament, la pàgina web de la Universitat de Lleida, el 18 de març, així com *La Mañana* i el diari *Bondia*, el 19 de març, van donar la notícia de l'arribada dels alumnes de la Universidad de Burgos a Lleida. La pàgina web de l'Ajuntament de Lleida, el 24 de març, i el Diari *Segre*, el 25 de març, es varen fer ressò de l'acte d'acollida per part del Sr. Jesús Castillo, regidor d'educació, als alumnes burgalesos. D'altra banda, el *Diario de Burgos*, el 5 de maig, i *El Correo de Burgos (El Mundo)*, el 9 de maig, van donar notícia de les activitats que els alumnes de la Universitat de Lleida varen realitzar durant la seva estada a la Universidad de Burgos.
- d) El diari *La Mañana* va publicar el dia 11 d'octubre la notícia de la publicació del llibre titulat "Uniformes". Una col·laboració entre alumnes de primer curs del Títol Sènior que estaven cursant l'assignatura *Taller d'escriptura* i els alumnes de l'assignatura *Edición de textos y crítica visual*, sota la direcció del professor Julián Acebrón del Departament de Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica de la Universitat de Lleida. El mateix va fer el diari *Bondia* el 9 d'octubre.

- e) La *Revista Senda*, en el número del mes d'Octubre, a l'apartat d'universitats, també va fer esment de la inauguració del nou curs sènior a la Universitat de Lleida, el dia 17 d'octubre de 2008. A l'article també es fa referència a la línia pedagògica seguida pel Programa Sènior.
- f) La publicació universitària *Lo Campus*, en el suplement 'Clàssica', d'Abril-Maig de 2009, va publicar un article de l'alumne de segon curs del Programa Sènior, Sr. Ferran Palau Belló, titulat "El Títol Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia de la UdL".

2. TÍTOL SÈNIOR EN CULTURA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA

2.1. Estructura de la titulació

2.1.1. Destinataris

Aquesta titulació s'adreça a totes aquelles persones, de 50 anys o més, que, sense objectius professionalitzadors, vulguin ampliar i aprofundir en el coneixement mitjançant l'educació superior.

Com des del principi es va establir, no es necessita cap titulació prèvia, ni és preceptiu realitzar cap prova de nivell. L'experiència acumulada durant els tres anys de vigència del Programa ens ha refermat en aquest plantejament, per la qual cosa, el Programa ha continuat obert a tota persona interessada, hagi tingut o no accés a nivells educatius diversos.

2.1.2. Estructura: crèdits, cursos i tipologia de matèries

Aquests estudis universitaris Sènior estan estructurats en quatre cursos acadèmics, dividits en dos quadrimestres cadascun. Cada any es poden cursar fins a 34,5 crèdits, distribuïts en 10 assignatures: 4 d'obligatòries i 6 d'optatives, de manera que cada quadrimestre es poden cursar fins a 5 assignatures (2 d'obligatòries i 3 d'optatives). S'ha de tenir en compte, però, que no és obligatori cursar totes aquestes matèries en un curs, els estudiants poden distribuir-les en diversos cursos. Tanmateix, s'ha establert un mínim de matrícula, que aquest curs ha estat de 3 assignatures per curs.

Els estudiants han seleccionat les matèries optatives que el programa Sènior els ha proposat. Aquestes assignatures es poden cursar en qualsevol dels quatre cursos, tot i que certes matèries (Idiomes, Informàtica i altres) que estan programades en diversos nivells (I, II, III...) s'han de cursar per ordre i ser superades per tal de matricular-se al nivell immediatament superior.

Cada curs, els estudiants poden realitzar algunes activitats complementàries que es valoren amb crèdits reconeguts, fins a 3 per cadascun dels cursos. Aquestes activitats, que poden suposar un cost a part de la matrícula, es poden triar del conjunt de matèries de lliure elecció ofertes per la Universitat de Lleida o bé per l'Institut Municipal d'Educació.

2.2. Calendari i horaris del curs

2.2.1. Calendari

El calendari del curs acadèmic 2008-2009 ha estat el següent:

Inici del curs: 15 de setembre de 2008. El primer quadrimestre va acabar el dia 19 de desembre del 2008. El segon quadrimestre es va iniciar el dia 2 de febrer del 2009 i va finalitzar el dia 22 de maig de 2009.

La inauguració oficial del curs va tenir lloc el dia 17 d'octubre de 2008.

Les festes han estat les següents:

Dilluns, 29 de setembre de 2008. Sant Miquel.

Dilluns, 8 de desembre de 2008. Immaculada Concepció.

Del 22 de desembre al 6 de gener. Nadal

Del 6 al 13 d'abril de 2009. Setmana Santa.

Dimarts, 14 d'abril. Festa Institucional UdL

Dijous, 23 d'abril de 2009. Festa Major de l'estudiantat de la UdL.

Dilluns, 27 d'abril de 2009. Festa Patronal Facultat de Lletres.

Dilluns, 11 de maig de 2009. Festa Major de Lleida.

2.2.2. Horaris

Les matèries del Programa Sènior s'han desenvolupat en horari de tarda, de dilluns a dijous, dintre del calendari establert. El curs 2008-2009, els horaris dels tres cursos implementats, han estat els que apareixen en els quadres següents:

1r curs				
1r quadrimestre	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Optatives	Història de Catalunya I 16:30-17:30	Energies alternatives 16:30-18:30	Història de Catalunya I 16:30-17:30	Llengua catalana I 16:30-18:30
Obligatòries*/Optatives	Taller d'informàtica I* 17:30-19:00	Metodologia del treball acadèmic* 18:30-20:30	Taller d'informàtica I* 17:30-19:00	Nutrició i Dietètica 18:30-20:30
2n quadrimestre	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Optatives	Educació emocional 16:30-18:30	Anglès I 16:30-17:30	Història del Pensament 16:30-18:30	Anglès I 16:30-17:30
Obligatòries	Biologia i societat 18.30-19.30	Taller d'escriptura I 17.30-18.30	Biologia i societat 18.30-19.30	Taller d'escriptura I 17.30-18.30
Optatives		Ecologia 18.30-19.30		Ecologia 18.30-19.30

2n curs				
1r quadrimestre	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Optatives	Taller d'Ecologia 16:30-18:30	Anglès II 16:30-17:30	Cinema i literatura 16:30-18:30	Anglès II 16:30-17:30
Obligatòries	Les plantes i l'home 18:30-19:30	Taller d'informàtica II 17:30-19:00	Les plantes i l'home 18:30-19:30	Taller d'informàtica II 17:30-19:00
2n quadrimestre	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Optatives	Jardineria i paisatgisme 16:30-18:30 (Sortides: a partir de les 16:00h)	Taller d'energies alternatives 16:30-18:30 (Sessions pràctiques a l'EPS: 16:00-18:00) Salut i qualitat de vida 16:30-18:30	Introducció a l'enologia 16:30-18:30	Història de la integració europea 16:30-18:30
Obligatòries*/Optatives	Obres de la literatura universal* 18:30-19:30	Llengua catalana II 18:30-20:30	Obres de la literatura universal* 18:30-19:30	Climatologia* 18:30-20:30
3r curs				
1r quadrimestre	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Optatives	Humanisme europeu 16:30-18:30	Genètica i nutrició 16:30-17:30	Dinàmiques interna i externa del planeta terra 16:30-18:30	Genètica i nutrició 16:30-17:30
Obligatòries*/Optatives	La química en el nostre entorn quotidià 18:30-19:30	Filosofia contemporània* 17:30-19:30	La química en el nostre entorn quotidià 18:30-19:30	Astronomia I* 17:30-19:30
2n quadrimestre	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous
Optatives	Civilitzacions antigues de la Mediterrània 16:30-18:30	Comunicació no verbal 16:30-18:30	Literatura catalana 16:30-18:30	Globalització i societat internacional 16:30-18:30
Obligatòries	Taller d'informàtica III 19.00-20.30	Dret civil català 18.30-20.30	Taller d'informàtica III 19.00-20.30	

2.3. Pla d'estudis

Dels quatre cursos acadèmics que conformen aquesta titulació, s'han implementat, fins al moment, els tres primers. Al llarg de cada curs, a l'estudiant se li ha ofert la possibilitat de completar 34,5 crèdits, distribuïts en dos quadrimestres.

L'equilibri entre la obligatorietat i l'optativitat de les assignatures ha quedat assegurat, tot i que és més notable la presència de l'optativitat, ja que creiem que s'ha de donar l'oportunitat als estudiants de construir el seu propi itinerari. Tant les matèries obligatòries com les optatives abasten un ventall ampli de continguts, des d'una perspectiva interdisciplinària, que respon a les expectatives d'aquest col·lectiu d'estudiants. A més, els estudiants han pogut cursar determinades matèries de caràcter instrumental que els han permès d'accedir al nivell desitjable de domini de les eines informàtiques, comunicatives o d'introducció en la recerca, necessària en tota labor universitària. Tot plegat els capacita per llur desenvolupament personal en el món actual. Per una altra banda, el fet que puguin elegir matèries de Lliure Elecció contribueix a l'intercanvi generacional entre els alumnes del Sènior i la resta de l'alumnat de la UdL.

En definitiva, el curs 2008-2009, les matèries impartides, obligatòries i optatives, han estat les que incloem en els següents quadres:

Matèries obligatòries			
Curs	Q	Denominació	Crèdits
1r	1r	Taller d'informàtica I	4,5
1r	1r	Metodologia del treball acadèmic	3
1r	2n	Biologia i societat	3
1r	2n	Taller d'escriptura I	3
2n	1r	Taller d'informàtica II	4,5
2n	1r	Les plantes i l'home	3
2n	2n	Obres de la literatura universal	3
2n	2n	Climatologia	3
3r	1r	Filosofia contemporània	3
3r	1r	Astronomia I	3
3r	2n	Taller d'informàtica III	4,5
3r	2n	Dret civil català	3

Matèries optatives		
Q	Denominació	Crèdits
2n	Anglès I	3
1r	Anglès II	3
2n	Cinema i literatura	3
2n	Civilitzacions antigues de la Mediterrània	3
2n	Comunicació no verbal	3
1r	Dinàmiques interna i externa del planeta terra	3
2n	Ecologia	3
2n	Educació emocional	3
1r	Energies alternatives	3
1r	Genètica i nutrició	3
2n	Globalització i societat internacional	3
1r	Història de Catalunya I	3
2n	Història de la integració europea	3
2n	Història del pensament	3
1r	Humanisme europeu	3
1r	Introducció a l'enologia	3
2n	Jardineria i paisatgisme	3
1r	La química en el nostre entorn quotidià	3
2n	Literatura catalana	3
1r	Llengua catalana I	3
2n	Llengua catalana II	3
1r	Nutrició i dietètica	3
2n	Salut i qualitat de vida	3
1r	Taller d'ecologia	3
2n	Taller d'energies alternatives	3

Com és habitual al programa, la selecció de les matèries optatives que s'han activat durant el tercer curs s'ha establert a partir de les demandes de l'alumnat així com de la disponibilitat del professorat a impartir-les.

Es pot consultar el Pla d'Estudis global del Títol Sènior i la normativa de matrícula al BOU núm. 100*, del juny del 2008 a l'adreça:

<http://web.udl.es/rectorat/sg/bou/bou100/I/>

* Acord núm. 133/2008 (Pla d'Estudis) i Acord núm. 134/2008 (Normativa de matrícula)

2.4. Organització acadèmica

2.4.1. Aplicació del crèdit ECTS

El Títol Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia s'articula des dels nous plantejaments educatius i acadèmics de l'Espai Europeu d'Educació Superior, per la qual cosa els criteris pedagògics se centren en la figura de l'estudiant i en la seva tasca. Així, la unitat acadèmica bàsica és el crèdit ECTS (*European Credit Transfer System*), valorat en 25 hores de treball de l'estudiant. Aquesta valoració inclou totes les activitats que els estudiants han de desenvolupar: assistència a les classes, realització de pràctiques i treballs, lectures, sortides, estudi autònom i avaluació. El resultat d'aquesta aplicació és que les matèries estan programades segons aquest criteri.

En general, en el Títol Sènior, es considera 3 crèdits com la mesura òptima d'una matèria quadrimestral, excepció feta dels 'Tallers d'informàtica' que, ateses les seves característiques, requereixen més temps, i per tant una dedicació més alta en crèdits: 4,5. Els 3 crèdits suposen dues hores setmanals de classe presencial, que poden fer-se en un sol dia o bé en dos alternatius. Els 4,5 crèdits signifiquen tres hores a la setmana, que sempre es fan en sessions partides, és a dir, dues d'una hora i mitja cadascuna.

2.4.2. Orientacions didàctiques

La metodologia emprada té en compte les característiques específiques de l'alumnat d'aquest Programa, tot i que això no suposa, en cap moment, que el rigor acadèmic i científic es vegi afectat.

En conseqüència, el programa acadèmic està especialment orientat i adaptat a l'alumnat adult amb experiència viscuda. El professorat és plenament conscient d'aquest context pedagògic, raó per la qual tant les sessions teòriques com les pràctiques es desenvolupen considerant aquestes característiques i amb un alt nivell de interacció i participació per part de l'alumnat.

Tots els estudiants, pel fet de ser alumnes de la UdL, en el moment de realitzar la matrícula, reben una adreça de correu electrònic de la Universitat, que és també, per tant, una via de contacte entre estudiants i professorat.

A més, el Campus Virtual de la Universitat de Lleida és una eina pedagògica més, mitjançant la qual els estudiants poden efectuar consultes al professorat en relació als continguts i els materials docents, trobar enllaços recomanats i/o bibliografia, així com realitzar qualsevol altra activitat que el professorat pugui proposar per aquest mitjà.

Existeix un model de fitxa de programació de les matèries que el professorat ha de complimentar cada curs. D'aquesta manera, la publicació de les característiques d'aquesta programació presenta un únic format, la qual cosa beneficia, sense dubte, l'estudiantat ja que li resulta més fàcil trobar les informacions i dades pertinents per a cada matèria i planificar per tant, el seu aprenentatge. Igualment, millora la planificació de la docència per part del professorat. En aquesta fitxa, el model de la qual es pot trobar en els Annexos d'aquesta Memòria, contempla aspectes com: títol, professorat,

departament, nombre de crèdits, horari i lloc, objectius, continguts, metodologia, avaluació, bibliografia i recursos. Aquest curs s'ha introduït també a la fitxa la informació sobre la llengua d'impartició de la matèria.

2.4.3. Assistència i avaluació

L'assistència és obligatòria i el professorat ha d'avaluar-la, tot i que s'estableix un percentatge mínim d'assistència (80%). En general, l'assistència d'aquest alumnat és mot notable, en un nivell més alt que en la resta de titulacions universitàries.

El sistema d'avaluació és el que contempla les activitats de l'alumnat de forma continuada, de manera que s'eviten els exàmens finals i es fomenten les pràctiques i treballs al llarg del curs. En general, el professorat ha triat un seguit de metodologies d'avaluació contínua, de les quals donem compte en l'apartat corresponent (Punt 3), que permeten assegurar la qualitat dels estudis, ja que les considerem un dels criteris importants en aquest sentit.

Els estudiants que, per causes diverses, no han assistit o no han lliurat els treballs o les pràctiques demanades pel professorat no han pogut ser avaluats; tanmateix, el professorat ha tingut la potestat de decidir els criteris d'actuació en aquests casos, sempre d'acord amb la coordinació del Programa.

3. DESENVOLUPAMENT DE LES ACTIVITATS ACADÈMIQUES

En aquest capítol trobarem les dades i el desenvolupament de totes les matèries que s'han impartit al llarg del curs 2008-2009. Aquesta informació es presenta de forma homogènia d'acord amb l'ordre ja fixat a les fitxes-programa de cada matèria, pel que fa al seu plantejament, i, tot seguit, s'inclouen els informes del professorat sobre el desenvolupament de les activitats acadèmiques específicament per a cada matèria i grup-classe, durant aquest curs.

En un breu informe final es presenta la valoració global de la coordinació en relació amb les activitats acadèmiques del curs 2008-2009.

3.1. Matèries obligatòries del primer curs

Metodologia del treball acadèmic

Codi: 10216

Professora: Imma Creus Bellet

Quadrimestre: Primer

Departament: Filologia Catalana i Comunicació

Horari: Dimarts, de 18:30 a 20:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 21

Objectius:

- Conèixer les directrius bàsiques d'elaboració d'un treball acadèmic.
- Aprendre a cercar, seleccionar i presentar amb suficient claredat i correcció tota la informació recollida per a la redacció d'un treball acadèmic.
- Ser capaç d'utilitzar les TIC per cercar informació.
- Saber integrar en el text acadèmic de manera adient citacions, referències, notes a peu de pàgina, taules i/o figures.
- Saber gestionar les referències bibliogràfiques.
- Aprendre a presentar amb correcció formal i estilística treballs acadèmics.

Continguts:

- Estructura del treball acadèmic.
- Centres de documentació.
- Recursos d'informació electrònica.
- Fitxes de contingut.
- Bibliografia.
- Aspectes formals.

Metodologia:

La metodologia se centra en les necessitats específiques de l'alumnat per tal d'ajudar-los a desenvolupar totes aquelles estratègies necessàries per poder elaborar de forma satisfactòria un treball acadèmic.

Les classes són teòric-pràctiques, en les quals s'exposen els continguts conceptuals per tal que els alumnes disposin dels coneixements previs necessaris per poder dur a terme exercicis que hi estiguin estretament relacionats. Es fomenta el treball en parelles i/o petits grups, per tal que les discussions que

se'n derivin contribueixin a la reflexió i l'esperit crític dels assistents. S'inclou una visita guiada a la Biblioteca de la UdL per tal de facilitar el contacte directe amb la recerca bibliogràfica.

Avaluació:

Continuada, a partir de la correcció dels diferents exercicis pràctics realitzats al llarg del curs. Es valora també l'assistència. Percentatges:

- Assistència i participació activa a classe: 30%.
- Dossier d'activitats: 70%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions que han intentat combinar de forma equilibrada els continguts teòrics amb les aplicacions pràctiques de la matèria.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics de l'assignatura, per tal que els alumnes disposessin de les eines i els coneixements previs necessaris per poder dur a terme els exercicis pràctics que hi són estretament relacionats. S'ha fomentat la participació dels alumnes i la reflexió col·lectiva i s'ha tingut molt en compte la seva intuïció. A més, s'ha intentat sempre rendibilitzar els coneixements adquirits en altres assignatures, si més no en l'àmbit metodològic. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de dos tipus: pràctiques d'aula i pràctiques individuals. Les primeres s'han realitzat a la classe i normalment en petits grups o per parelles, tot i que esporàdicament també s'han plantejat com a activitats individuals que posteriorment s'han comentat entre tots. Les segones, han consistit en pràctiques preferentment individuals en què l'alumnat ha anat treballant de forma seqüenciada diferents aspectes del temari i les diverses fases de l'elaboració d'un treball acadèmic. Al final, l'alumne ha hagut de realitzar una pràctica integradora per tal de poder valorar si ha assolit suficientment els diferents blocs de l'assignatura.

Paral·lelament, poc després d'iniciar-se el curs, es va realitzar una visita guiada a la Biblioteca de l'Edifici del Rectorat de la UdL amb l'objectiu de facilitar el contacte directe amb la recerca bibliogràfica i per conèixer els recursos de què disposen els alumnes en el seu entorn més proper.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el qual s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració de les pràctiques individuals amb els percentatges següents per a cada element: assistència, participació activa a classe i pràctiques d'aula (30%), pràctiques individuals parcials i final (70%).

La nota mitja ha estat de Notable Alt.

c) Observacions:

En conjunt, cal ressaltar la participació de l'alumnat i l'esforç realitzat en l'elaboració de les diferents pràctiques.

En la darrera part del curs, alguns van evidenciar certa preocupació per les dificultats que els plantejaven alguns aspectes del temari i sobretot perquè els calia lliurar treballs d'altres assignatures que els requerien una habilitat en aspectes metodològics i formals que encara no havien assolit. Afortunadament el problema es va resoldre a través de la reflexió col·lectiva i recorrent a la comunicació com a millor mitjà per a la resolució de conflictes. En aquest sentit novament la predisposició dels alumnes, el seu esforç i la voluntat de treballar de forma eficient, així com la comprensió dels altres professors implicats, va ser determinant per redreçar la situació.

Pel que fa al curs vinent, proposaria una major coordinació entre els professors de les diverses assignatures del primer quadrimestre i un calendari més flexible a l'hora de lliurar treballs, ja que seria

convenient que es poguessin enllestir definitivament durant el mes de gener. D'aquesta manera els alumnes haurien pogut assolir de forma més regular i dosificada els continguts de l'assignatura Metodologia del treball acadèmic.

Taller d'Informàtica I

Codi: 10201

Professora: Rosa Gil Iranzo

Departament: Informàtica i Enginyeria Industrial

Crèdits: 4,5

Llengua: Català

Quadrimestre: Primer

Horari: Dilluns i dimecres, de 17:30 a 19:00

Lloc: Aula d'Informàtica de la Facultat de

Lletres (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 22

Objectius:

L'assignatura pretén assolir coneixements bàsics sobre la Tecnologia Informàtica. A més, es fomenta l'ús i els coneixements avançats dels aplicatius comuns, entre els que destaquen els processadors de text, així com l'ús del correu electrònic i Internet.

Continguts:

Bloc 1.- Introducció a l'Informàtica

- Història
- Fonaments
- Components Hardware i Software

Bloc 2.- Correu Electrònic i Internet

- Fonaments de les Xarxes Telemàtiques
- Enviament / Recepció de correus electrònics
- Navegació per pàgines Web
- L'eina Sakai
- Exercici: Entorn Web

Bloc 3.- Processadors de Text

- Fonaments d'ús: Navegació, Selecció i Edició
- Eines bàsiques
- Maquetació i Impressió de Documents
- Opcions avançades
- Exercici: Redacció

Metodologia:

El curs és eminentment pràctic i es basa en sessions teòriques inicials per realitzar després sessions a l'aula informàtica amb un ordinador per persona, per tal d'aprofundir en els coneixements presentats a nivell teòric. Així, de cada bloc plantejat es realitzen una o varies sessions pràctiques on provar els coneixements adquirits.

Avaluació:

Continuada, seguint les progressions dels alumnes i tutoritzant en tot moment l'aprenentatge. Al llarg del curs es demanen 3 treballs puntuables que s'inicien en horari de classe i que es lliuren en un termini no inferior a una setmana. Cada treball recull els coneixements necessaris per superar cada un dels blocs de

l'assignatura. La nota d'aquests treballs, més una nota extra per la participació activa en les classes, conformen la nota final de l'assignatura.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

Els continguts teòrics han estat apresos després de fer les tasques concretes, repetint en tot cas i fent un seguiment personal a tots els alumnes. A cada sessió, cada alumne ha tingut una progressió diferent en l'aprenentatge dels continguts. De tal manera, que ja en les primeres classes es va establir l'objectiu de l'assignatura i deixant lliures als alumnes per escollir el tema del treball. D'aquesta manera alguns alumnes han rendibilitzat el treball per dues assignatures. Concentrant-nos en aquesta assignatura en l'aspecte formal del mateix.

També s'ha realitzat una breu introducció al programa de presentacions Power Point.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats i que calia entregar a través del Campus Virtual. Amb tot això, la valoració global de l'assignatura ha estat bona, la nota mitja ha estat de notable, si bé varis alumnes han assolit la nota d'Excel·lent, però en general cal destacar l'alt grau de participació, l'interès envers la matèria i els coneixements adquirits al llarg del curs.

La nota mitja ha estat de Notable (7,5).

c) Observacions:

En conjunt, cal ressaltar la gran implicació de l'alumnat, la seva bona disposició i l'esforç que han realitzat en l'elaboració dels treballs, la qual cosa s'ha traduït en la seva qualitat.

En tot cas comentar que el handicap ha estat la diversitat del nivell de coneixement dels processadors de textos per l'alumnat.

Biologia i societat

Codi: 10202

Professorat: Joan Fibla Palazón (coordinador)

Enric Herrero Perpiñán

Antonio Michelena Bárcena

Quadrimestre: Segon

Departaments: Ciències Mèdiques Bàsiques;

Horari: Dilluns i dimecres, de 18:30 a 19:30

Producció Vegetal i Ciència Forestal

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Crèdits: 3

Alumnes matriculats: 21

Llengua: Català/Castellà

Objectius:

Oferir una visió actualitzada dels coneixements més rellevants en biologia fent un èmfasi especial en aquells aspectes que tenen una major implicació social.

Continguts:

1. Joan Fibla:

- Conèixer-nos per a entendre'ns. Abans i després del Projecte Genoma Humà (3 sessions)
- Clonar o no clonar. És aquesta la qüestió? (2 sessions)
- Perquè ens semblen als nostres pares? (2 sessions)

2. Enric Herrero:

- Què són els microorganismes? (3 sessions)

- Microorganismes i malalties (2 sessions)
 - La cara positiva dels microorganismes (2 sessions)
3. Antonio Michelena
- Evolució de les poblacions humanes i implicacions en la salut. (3 sessions)
 - Bases biològiques de la conducta humana. (2 sessions)
 - Ús o abús de la genètica. (3 sessions)
 - Mòdul pràctic (2 sessions)

Metodologia:

Classes teòriques i sessions pràctiques de laboratori.

Avaluació:

Continuada, valorant l'assistència, un treball en grup i un treball individual.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (70%) i activitats pràctiques a l'aula (30%).

A les classes teòriques s'han impartit els aspectes bàsics de la biologia cel·lular, microbiologia i genètica seguint el programa de l'assignatura. Al llarg de les classes el professorat ha procurat fomentar la participació dels alumnes. La participació dels alumnes ha estat alta i molt satisfactòria. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les activitats pràctiques s'han dut a terme durant la classe o bé com a treball a casa. Els alumnes han hagut de llegir diversos articles de premsa i posteriorment discutir-los a classe. Tanmateix, es varen realitzar diversos exercicis pràctics, els resultats dels quals varen ser presentats i debatuts durant la classe.

S'ha posat a disposició dels alumnes una pàgina web on han pogut accedir als recursos docents de l'assignatura (presentacions, documents, animacions i pel·lícules de vídeo), així com a enllaços a d'altres pàgines web amb documentació i continguts d'interès.

L'adreça web és:

http://web.udl.es/usuarios/e4650869/docencia/biol_soc08/genetsocie.html

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe (20%), la realització dels exercicis plantejats a l'aula (40%) i l'elaboració i discussió dels exercicis i treballs durant el curs (40%). Els resultats han estat força satisfactoris. Del total de vint-i-un alumnes matriculats, cinc no s'han presentat a l'examen (23,8%), dos han obtingut la qualificació d'Aprovat (9,5%), vuit alumnes la qualificació de Notable (38,2%), cinc alumnes la qualificació d'Excel·lent (23,8%) i a un dels alumnes se li ha concedit una MH (4,7%).

La nota mitja del curs ha estat de Notable (7,8).

c) Observacions:

El coneixement científic forma part de la cultura del nostre temps, a la que tothom té dret a accedir. És responsabilitat dels científics i especialistes que l'accés a aquesta cultura sigui possible de manera clara i entenedora. Els coneixements impartits en aquest curs són en gran mesura d'índole tècnica. Per part del professorat s'ha procurat presentar aquests coneixements de manera entenedora i adequar-los a les necessitats de l'alumnat. En aquest sentit voldríem ressaltar la participació de l'alumnat, i agrair la seva bona disposició i l'esforç que han realitzat.

Taller d'escriptura I

Codi: 10203

Professor: Julián Acebrón Ruiz

Departament: Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica

Crèdits: 3

Llengua: Català/Castellà

Quadrimestre: Segon

Horari: Dimarts i dijous, de 17:30 a 18:30

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 22

Objectius:

Assolir una metodologia de l'escriptura basada en el coneixement de tècniques, procediments i recomanacions per a l'elaboració de textos.

Continguts:

- Planificació.
- Reunió i organització de les idees.
- Escriptura.
- Revisió.
- Redacció final.

Metodologia:

Combina teoria i pràctica. La primera es basa en lectura, comentari i anàlisi en grup d'una selecció de textos. La segona en exercicis individuals (dins i fora de l'aula) de redacció.

Avaluació:

Assistència: 40%.

Treball individual: 40%.

Treball en grup: 10%.

Pràctiques d'aula: 10%.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

L'objectiu de l'assignatura ha estat el d'afavorir l'adquisició i el desenvolupament de capacitats bàsiques per a l'elaboració de textos literaris narratius. Això es concreta en una metodologia docent que, sobre la base de l'estudi de models literaris, estableix recursos, tècniques i recomanacions per a l'escriptura. És per això que el curs s'ha estructurat en sessions teòriques (50%) destinades a fer lectura, comentari i anàlisi d'una selecció de fragments literaris en català i en castellà (*Cien cuentos populares españoles*, *Memòria personal. Fragment per a una autobiografia*, d'Antoni Tàpies, *Quince líneas. Relatos hiperbreves*, *El quadern gris. Un dietari*, de Josep Pla, *El joc de viure*, de Fabián Estapé, *Primavera con una esquina rota*, de Mario Benedetti, *L'amor boig*, de Pere Rovira, *La hoja roja*, de Miguel Delibes), combinades (al 50%) amb exercicis pràctics individuals (dintre i fora de l'aula) de redacció a partir dels models sotmesos a estudi.

b) Avaluació:

Continuada, atenent a l'assistència i participació en classe, a la realització dels exercicis de redacció proposats, a la seva progressió tècnica al llarg del curs i a la qualitat literària del darrer escrit. El resultat, en general, ha estat molt positiu.

La nota mitjana ha estat de 7.

c) Observacions:

Una sessió especial va consistir en un col·loqui sobre *L'amor boig* amb la presència de l'autor de la novel·la, Pere Rovira, poeta i novel·lista guardonat, i professor de la Universitat de Lleida.

És prevista la publicació d'un llibre amb un recull de relats escrits pels mateixos alumnes. Aquest volum serà editat pels alumnes de l'assignatura "Edició de textos i crítica textual", de la llicenciatura de Filologia Hispànica, com una mostra de la interacció entre alumnes de diferents titulacions i, encara més, de diferents sectors generacionals. Aquest volum col·lectiu de relats, titulat "In principio", es presentarà en l'acte de cloenda del curs 2009-2010.

3.2. Matèries obligatòries del segon curs

Les Plantes i l'home

Codi: 10219

Professorat: Josep A. Conesa i Mor (coordinador)

Joan Pedrol i Solanes

Jordi Recasens i Guinjoan

Quadrimestre: Primer

Departament: Hortofructicultura, Botànica i Jardineria

Crèdits: 3

Llengua: Català

Horari: Dilluns i dimecres, de 18:30 a 19:30

Lloc: Aula 2.0.04 (ETSEA, dilluns) i Aula 2.37 (Edifici del Rectorat, dimecres)

Alumnes matriculats: 15

Objectius:

- Reconèixer la diversitat de grups i espècies existents en el món de les plantes.
- Mostrar la morfologia típica d'una planta superior i descriure els principals processos fisiològics.
- Conèixer l'origen i la taxonomia de les plantes cultivades i les principals espècies i boscos catalans.
- Presentar els vegetals com la principal font de recursos per a la humanitat, la seva importància històrica i actual i les perspectives de futur.
- Presentar els principals recursos d'importància econòmica d'origen vegetal i les seves aplicacions.
- Identificar les principals plantes alimentàries.
- Conèixer les tècniques actuals d'avaluació i conservació de la flora silvestre i les comunitats vegetals.
- Valorar les conseqüències del canvi climàtic sobre la vegetació natural i els cultius.

Continguts:

0. Presentació.
1. Conceptes. Classificació. Els principals grups de plantes.
2. Evolució històrica de la Botànica.
3. Els fongs. Bolets tòxics i comestibles.
4. Aparell vegetatiu i processos fisiològics associats.
5. Aparell reproductor i processos reproductors associats.
6. Taxonomia. Principals famílies botàniques.
7. Geobotànica. Els grans biomes.
8. Grans unitats de vegetació de Catalunya i principals espècies forestals.
9. Les plantes cultivades. Origen de l'agricultura. Principals centres d'origen i domesticació de les plantes.
10. Plantes medicinals. Història, principis actius, propietats. Principals espècies d'interès.
11. Plantes al·lucinògenes i tòxiques. Drogues psicoactives. Història, propietats i aplicacions.

12. Plantes condimentaries. Origen, història, aprofitament i interès econòmic. Principals espècies aromàtiques.
13. Plantes tèxtils, tintòries i cistelleres. Història, utilitat i interès econòmic.
14. Plantes d'interès industrial: olis, ceres, làtex, gomes i reïnes d'origen vegetal. Espècies d'interès, aprofitament i interès econòmic.
15. Begudes estimulants i begudes alcohòliques. Origen, història i interès econòmic.
16. Fusta, paper, suro i altres aprofitaments vegetals. Principals espècies productores.
17. Els llegums: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic.
18. Fruits d'origen tropical i de les regions temperades. Origen, expansió, aprofitament i interès econòmic.
19. Altres òrgans vegetals d'interès alimentari: bulbs, tubercles i rizomes. Rels i tiges productores de sucres.
20. Els cereals: origen, expansió, aprofitament i interès econòmic. Els cultius energètics i biocombustibles.
21. La conservació dels recursos fitogenètics. Els bancs de germoplasma. Els jardins botànics.
22. Instruments de protecció de les espècies i els hàbitats. Els espais naturals protegits. La xarxa Natura 2000.
23. Conseqüències del canvi climàtic sobre la vegetació i els cultius.

Metodologia:

La matèria s'organitza com una assignatura d'una durada de 3 crèdits (= 30 hores), que es distribueixen en 14 setmanes. Els crèdits de teoria són 2,3 (79%) i 0,6 els crèdits de pràctiques (21%). Hi ha 1 hora reservada per algun acte extraordinari o complementar alguna pràctica. Les classes de teoria s'imparteixen emprant recursos didàctics que afavoreixen l'atenció i l'aprenentatge. Les classes pràctiques inclouen sessions a l'aula d'informàtica i visites a exposicions i espais naturals a fi de reconèixer les espècies vegetals i la vegetació.

Avaluació:

Per avaluar l'aprofitament de l'assignatura es tenen en compte dos aspectes: l'assistència a les classes teòriques/pràctiques i la prova escrita.

L'assistència a classe puntua el 25% de la qualificació final. La resta correspon a la valoració que els professors fan de la prova escrita.

A cada estudiant se li reparteix un full amb un seguit de qüestions sobre les temàtiques explicades a classe o en les sessions pràctiques. Se li dona un termini raonable de temps (5 dies) perquè elabori les respostes i retorni el qüestionari. Per realitzar aquesta prova l'estudiant pot utilitzar tota la informació disponible: apunts, llibres, consulta de pàgines webs,...

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

La matèria s'ha desenvolupat en els termes que constava en el programa de l'assignatura. Han participat els tres professors previstos (Joan Pedrol, Jordi Recasens, Josep Antoni Conesa) i en el percentatge de docència programat. S'ha estructurat en sessions de teoria a l'aula i sessions pràctiques al camp o visites al laboratori.

Les sessions a les aules i els continguts s'han portat a terme amb total normalitat. Les classes s'impartiren a l'ETSEA i a l'edifici del rectorat. Totes les sessions es van realitzar mitjançant presentacions de PowerPoint, i en la majoria de les ocasions els estudiants ja disposaven amb antelació suficient de la documentació relativa a la temàtica que s'havia d'impartir. Els continguts es carregaven a

l'espai Sakai en format PDF, i per aquells alumnes que no dominaven la informàtica podien adreçar-se al servei de copisteria del rectorat on hi havia un original. També en aquesta ocasió l'alumnat ha mostrat un grau de satisfacció elevat, tot i que també han manifestat opinions adreçades a millorar encara més el bon funcionament de la matèria.

S'han organitzat tres activitats pràctiques fora del marc tradicional de les aules i una sessió de laboratori. Totes ja eren previstes en la programació docent. El dia 27 d'octubre es va realitzar una visita d'una hora de durada a l'exposició de bolets que organitza cada any el Grup de Micologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, acompanyats pel professor Joan Pedrol. En aquesta visita es va poder contemplar una àmplia representació de bolets de diferents formacions vegetals de les terres de Lleida.

El dia 10 de novembre es visità de nou la seu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, en aquesta ocasió per veure in situ l'Herbarium Ilerdense, ubicat al segon pis. En aquesta visita els estudiants van poder conèixer una part de la metodologia de la ciència botànica. Van poder contemplar plecs d'herbari i conèixer la història de la seva creació l'any 1942 per Pius Font i Quer.

El dia 15 de novembre es fa fer una sortida al Parc municipal de la Mitjana de Lleida, dirigida pel professor Josep Antoni Conesa, que va durar tot el matí. En aquesta sortida es va poder observar la vegetació de ribera i de cadascuna de les espècies que es va trobar convenient el professor va donar tota mena de detalls que anaven més enllà dels continguts botànics, com ara etimologia dels noms científics, curiositats, llegendes, propietats i aplicacions (etnobotànica).

L'u de desembre al laboratori de botànica de l'ETSEA es va fer una mostra pràctica de fruits i llavors, alguns dels quals eren exòtics. El professor Pedrol, que coordinar la sessió, va fer comentaris quant a la tipologia de fruit, el seu origen i curiositats. La sessió, com no podia ser d'altra manera, va concloure amb un tast dels fruits poc coneguts.

En totes les sessions pràctiques, visites, camp i laboratori el grau de satisfacció que el professorat hem captat dels alumnes va ser alt. Van insistir que s'estudiés la possibilitat que per altres cursos es poguessin fer més sortides d'aquesta mena en llocs diferents.

b) Avaluació:

Per avaluar l'aprenentatge i els continguts es va preparar un exercici amb diverses qüestions que cada estudiant havia de resoldre. Les qüestions recollien continguts treballats directament a l'aula, però també aspectes que l'estudiant havia de resoldre emprant tota mena de fonts del coneixement. Per realitzar la prova els estudiants disposaren de quasi una setmana de temps.

La nota mitja ha estat de 7.

c) Observacions:

La valoració general del professorat que ha impartit aquesta matèria és molt positiva. L'alumnat ha estat molt receptiu als continguts i el seu grau de participació ha estat, francament, satisfactori. Des d'aquí volem manifestar i agrair l'entesa que sempre ha existit entre el professorat i l'alumnat, amb el desig que es mantingui també entre les promocions futures.

Taller d'Informàtica II

Codi: 10220

Professor: Ferran Perdrix Sapiña

Departament: Informàtica i Enginyeria Industrial

Crèdits: 4,5

Llengua: Català

Quadrimestre: Primer

Horari: Dimarts i dijous, de 17:30 a 19:00

Lloc: Aula d'Informàtica de la Facultat de Lletres
(Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 18

Objectius:

L'assignatura pretén consolidar coneixements bàsics sobre la Tecnologia Informàtica. Es focalitza cap a la pràctica amb programaris d'ús extensiu i comuns, com ara els fulls de càlcul o les presentacions digitals, completant uns coneixements pràctics per poder enfrontar-se amb qualsevol aplicatiu bàsic de gestió amb ordinador.

Continguts:

Bloc 1.- Fulls de Càlcul

- Fonaments d'ús: Navegació, Selecció i Edició.
- Funcions Financeres/Gràfics.
- Combinar Correspondència.
- Taules Dinàmiques.
- Formularis Interactius.
- Macros.
- Opcions d'impressió.
- Exercici: ús d'Excel.

Bloc 2.- Presentacions Multimèdia

- Fonaments d'ús: Aplicatius i conceptes bàsics.
- Presentacions d'èxit. Elements d'una bona presentació.
- Patrons de Diapositives.
- Efectes Multimèdia, Gràfics, Organigrames,...
- Discurs i Oratòria.
- Exercici: Presentació Conferència.

Metodologia:

El curs té una vessant pràctica predominant i es basa en sessions amb ordinador, intercalant explicacions teòriques inicials amb pràctica individual a l'aula d'informàtica amb un ordinador per persona, per tal d'aprofundir en els coneixements presentats a nivell teòric.

Avaluació:

Continuada, a partir de l'assistència i participació a classe, més dos treballs a iniciar en horari de classe i a lliurar en un termini no inferior a una setmana.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en dues parts diferenciades amb sessions teòriques (20%) i pràctiques (80%). Sempre procurant compaginar les dues coses, fent les classes més amenes i entenedores als alumnes. Bàsicament el curs es desglossa en dos grans blocs: el primer encarat a l'ús de les fulles de càlcul i el segon a realitzar presentacions multimèdia.

En el primer bloc, es compaginen les sessions teòriques amb continua pràctica dels aspectes que es van explicant i s'empren casos comuns per poder veure els avantatges que ens pot aportar emprar una fulla de càlcul, com ara realitzar factures, càlcul de bestretes de préstecs, taules dinàmiques i gràfics,... Es pretén veure el funcionament de l'aplicatiu a través d'exemples per assolir els coneixements més bàsics i per altra banda, intentar arribar més lluny amb aquells alumnes més avantatjats, per tal d'esprèmer al màxim les possibilitats del programa. També s'exposa l'ús dels fulls de càlcul com a petites bases de dades personals i la seva útil connexió amb els processadors de texts per poder generar cartes i altres correspondències a partir de les dades emmagatzemades en el full de càlcul.

Després, dins del segon bloc del curs es van presentar també de forma conjunta els aspectes més teòrics de com fer una bona presentació multimèdia i l'ús de l'aplicatiu per fer-la, així com s'anaven aplicant els coneixements adquirits per millorar una presentació que es va anar realitzant al llarg del curs. Pensant en una metodologia basada en l'estudi d'exemples, es va demanar a cada alumne que es plantegés un tema del seu interès i realitzés una presentació aplicant tots els conceptes explicats a classe. Així al final del curs tots els alumnes van presentar el seu treball i entre tots es van avaluar tots els treballs dels companys. D'aquesta forma es veuen molts exemples de com s'apliquen els coneixements adquirits per cada alumne i entre tots veiem quines són les maneres de fer bé les coses i les que no.

Les sessions, tant teòriques com pràctiques, s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici polivalent del Campus de Cappont, així s'ha pogut compaginar ambdós aspectes formatius.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats i que calia entregar a través del Campus Virtual i la presentació multimèdia individual. Amb tot això, la valoració global de l'assignatura ha estat molt bona, la nota mitja ha estat de Notable, si bé molts alumnes han assolit la nota d'Excel·lent, però en general cal destacar l'alt grau de participació, l'interès envers la matèria i els coneixements adquirits al llarg del curs.

c) Observacions:

La participació de l'alumnat, la cura en l'elaboració dels treballs i la qualitat dels mateixos és un dels aspectes que cal destacar més d'aquest curs.

Durant el curs, sobretot en la primera part del mateix, algun grup va mostrar la seva disconformitat amb el nivell de les explicacions o dels conceptes presentats, tant per massa dificultat a l'hora de seguir les explicacions, com per altra banda per realitzar explicacions massa senzilles i repetitives sobre coneixements ja assolits per aquests alumnes. La màxima dificultat sempre que s'expliquen aquests conceptes a un grup tant heterogeni és mirar de controlar els nivells tècnics de les explicacions per poder fer entendre coses als alumnes amb menys coneixements tècnics en la matèria i aportar quelcom nou i interessant a la gent més avesada en l'ús de la informàtica. Es va mirar de mitigar això intentant agrupar en grups aquells alumnes més avantatjats amb altres no tant destres, mirant que els uns ajudessin als altres i ningú no perdessin l'interès en la classe. Els resultats, crec que han estat molt positius, podent completar el curs amb un nivell mig molt elevat i millorant la integració del curs d'alumnes a través d'aquests ajudants predisposats en tot moment a donar un cop de mà i que també se'ls hi ha valorat a l'hora de ficar nota com a grau de participació en la classe.

Per altra banda, la segona part del curs, ha permès conèixer aquelles activitats o hobbies que defineixen a cada alumne, essent molt interessant, no només a nivell tècnic la forma de treballar les presentacions, sinó també a nivell dels continguts que han presentat els alumnes. Tothom ha estat molt obert a les aportacions de la resta de la gent assolint coneixements molt més enllà de l'assignatura i vertebrant les relacions dins del grup, facilitant el coneixement entre els alumnes i mostrant la seva cara més entusiasta a l'hora d'explicar allò que més els hi agrada. Aquest mètode d'aprenentatge, basat en els exemples, en aquest col·lectiu ha esdevingut molt profitós.

Climatologia

Codi: 10218

Professor: Pedro J. Pérez García

Departament: Medi Ambient i Ciències del Sòl

Crèdits: 3

Llengua: Castellà

Quadrimestre: Segon

Horari: Dijous, de 18:30 a 20:30

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat, Aula Informàtica FLL)

Alumnes matriculats: 18

Objectius:

El clima és un factor i un element del medi natural que condiciona i altera les característiques d'aquest, per la qual cosa l'objectiu d'aquesta matèria és que l'estudiant adquireixi les nocions bàsiques al voltant dels fenòmens meteorològics que li permetin descriure i saber interpretar les diverses condicions climàtiques i la forma com el clima incideix en el medi natural i la societat.

Continguts:

- I. La Climatologia: dades i mesures.
- II. Factors del clima.
Pràctica 1.- Bases de dades meteorològiques (XAC).
- III. Visió general de l'atmosfera.
Pràctica 2.- Clima Península Ibèrica: representació.
- IV. Radiació solar i terrestre.
Pràctica 3.- Càlcul de la radiació solar.
- V. Temperatura i masses d'aire.
- VI. Pressió i vents. Circulació general.
Pràctica 4.- Determinació Rosa dels Vents.
Perspectiva 1.- Dinàmica atmosfèrica: Interpretació de mapes del temps.
- VII. Cicle de l'aigua: evaporació i precipitació.
Pràctica 5.- Anàlisi climàtica general d'una localitat.
- VIII. Tipus de climes.
Pràctica 6.- Càlcul d'índex climàtics i classificacions climàtiques.
Perspectiva 2.- Clima i vegetació.
- IX. El canvi climàtic.
- X. Energia solar: una nova font d'energia.
- XI. Teledetecció i medi ambient.

Metodologia:

Es combinen les sessions teòriques amb les classes pràctiques relatives a l'ús i el tractament de la informació meteorològica.

Avaluació:

Assistència: 20-30%.

Realització d'un treball de curs en grup (dues persones), a elegir per l'alumne, sobre un aspecte teòric del seu interès o sobre algun aspecte pràctic: 50-40%.

Prova d'avaluació de coneixements en forma de qüestions tipus test: 30%.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (60%) i classes pràctiques (40%).

A les classes teòriques i pràctiques de gabinet, s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics i aplicats de Meteorologia i Climatologia, fomentant en tot moment la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada, i la discussió sobre els aspectes aplicats. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de dos tipus: pràctiques de laboratori i visites. Les classes pràctiques s'han realitzat a l'aula d'informàtica de la Facultat de Lletres i han consistit en:

- Accés a informació meteorològica i climàtica: Xarxa Agrometeorològica de Catalunya, Agència Estatal de Meteorologia i informació a nivell mundial. Ús d'Internet.

- Anàlisi i representació gràfica de diverses variables meteorològiques a nivell horari, diari, mensual i/o anual. Ús de la eina de fulla de càlcul.
- Obtenció dels valors normals (climàtics) de Lleida i de la Xarxa d'Estacions de la Península Ibèrica. Tractament de dades.
- Anàlisi de la manifestació del canvi climàtic a Lleida.

Per part de la Coordinadora del Títol Sènior y de la Facultat de Lletres, s'ha subministrat als alumnes la infraestructura i el material necessari pel desenvolupament de les pràctiques.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència i la participació a classe i la realització dels Exercicis i Tests plantejats com a treball personal individual, desenvolupats pels alumnes després de cada bloc de temes. Els percentatges assignats per a cada element, lleugerament diferents dels proposats al començament del curs, ha estat el següent:

- Assistència regular i Participació a classe: intervenció activa, preguntes, actitud: 20%.
- Avaluació continuada: proves continuades d'avaluació de coneixements: 80%.

Com a resultat d'aquest tipus d'avaluació, la nota mitjana global és acceptable, si bé hi ha lleugeres diferències entre alumnes.

c) Observacions:

En conjunt, cal ressaltar la gran participació de l'alumnat, la seva bona disposició general a classe, l'esforç que han realitzat per al seguiment de les classes, tant teòriques com pràctiques i l'esforç en l'elaboració dels treballs d'avaluació, la qual cosa s'ha traduït en la seva qualitat. En general, les pràctiques quant a l'ús d'Internet en climatologia i del tractament de dades climàtics els ha semblat molt interessants.

En quant a incidències e imprevistos ocorreguts, per la coincidència de classe amb varis dies de festa, cal ressaltar el fet de no haver pogut acabar tot el programa inicialment previst. No s'ha pogut realitzar la visita prevista. Des de el començament del curs, els alumnes van manifestar l'excés de treball total que tindrien en totes les assignatures, tot i així s'ha realitzat un mínim de les proves d'avaluació continuada; no s'ha realitzat, però, cap treball de curs optatiu de l'assignatura ni cap prova final d'avaluació de coneixements.

Obres de la literatura universal

Codi: 10217

Professorat: Marta Giné Janer (coordinadora)

Quadrimestre: Segon

Elena Pérez Serrano

Xavier Macià i Costa

Departaments: Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica;

Horari: Dilluns i dimecres, de 18:30 a 19:30

Anglès i Lingüística; Filologia Catalana i Comunicació

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat)

Crèdits: 3

Alumnes matriculats: 19

Llengua: Català/Castellà

Objectius:

Presentar autors i obres significatives i representatives de les literatures modernes i contemporànies més properes, és a dir, de les literatures anglesa, catalana, castellana, francesa i hispanoamericana.

S'estudiarà l'obra i l'autor en relació a la història i a la història de la cultura, car els textos literaris són un símptoma de l'època en la qual neixen. Així doncs les biografies s'orientaran en funció del text i el text com una història de les idees, que sobresurt per la seva perfecció formal.

Continguts:

1. Miguel de Cervantes: Don Quijote. Introducció general. El sentit de l'humor.
2. William Shakespeare: *Hamlet* i *Sonets*.
3. Daniel Defoe: *Robinson Crusoe*.
4. Mary Shelley: *Frankenstein* i Percy B. Shelley: *Poemes*.
5. Honoré de Balzac i la comèdia humana.
6. Stendhal: *Le Rouge et le Noir*.
7. Gustave Flaubert: *Madame Bovary*.
8. Rubén Darío.
9. Doris Lessing: *The Diaries of Jane Sommers*.
10. Gabriel García Márquez: *Cien años de soledad*.
11. Antoine de St. Exupéry: *El Petit príncep*.
12. Albert Sánchez Piñol: *La pell freda*.

Metodologia:

A l'aula es combinarà la classe magistral amb, principalment, el comentari de fragments dels textos, la lectura complerta dels quals serà recomanada als estudiants, així com una selecció de textos crítics.

Avaluació:

Assistència i participació activa a les classes: 50%.

Comentaris estilístics de textos literaris: 50%.

CARACTERÍSTIQUES DEL TREBALL:

Dos folis amb lletra Times New Roman 12 i interlineat d'1,5. Consistirà en l'exposició de l'opinió personal sobre l'obra, opinió basada en l'anàlisi del text (no ha de ser ni una biografia ni un resum). Es lliurarà, com a més tard, el dia 30 de maig al professor que ha fet la docència de l'obra.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (60%) i pràctiques (40%), que s'han desenvolupat successivament al llarg de les classes.

A la part més teòrica el professorat ha desenvolupat el programa corresponent, indicant els aspectes conceptuals bàsics del context històric i cultural i de l'autor i l'obra tractada, dels textos seleccionats, tot promovent la reflexió personal de l'estudiantat sobre l'obra treballada.

Les classes pràctiques han consistit, després de l'apartat teòric, en el comentari de text dels textos seleccionats, tot fomentant la reflexió personal de l'estudiantat sobre l'obra treballada.

Totes les classes s'han desenvolupat a l'aula assignada a l'edifici de Rectorat.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència a classe, la participació activa a l'aula i l'elaboració d'un treball de curs consistent en una reflexió personal sobre un dels llibres treballats a classe, amb els percentatges següents per a cada element: 50% assistència i participació a classe (controlada pel professorat) i realització del treball 50%.

La nota mitjana ha estat de 9.

c) Observacions:

Els treballs dels alumnes han estat d'una qualitat força alta i la seva implicació en el conjunt d'activitats és un aspecte que cal ressaltar.

3.3. Matèries obligatòries del tercer curs

Filosofia Contemporània

Codi: 10221

Professor: Ramon Camats i Guàrdia

Departament: Pedagogia i Psicologia

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Primer

Horari: Dimarts de 17:30 a 19:30

Lloc: Aula 3.20 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 15

Objectius:

- Adquirir una comprensió global de les principals orientacions que han marcat i es troben a la base del pensament occidental.
- Llegir directament determinats autors de la filosofia contemporània.
- Assolir un domini de la terminologia filosòfica a partir de l coneixement dels diferents conceptes i problemes que s'han plantejat al llarg de la història.
- Connectar el pensament amb la història, la política i la resta de manifestacions culturals, així com també amb la vida real dels pobles.

Continguts:

I. La Modernitat

1. Kant i la Il·lustració.
2. Hegel i la dialèctica.
3. Utilitarisme: Bentham i John Stuart Mill.

II. La crisi de la modernitat

4. El problema social: Marx.
5. La crítica de la moral: Nietzsche.
6. El descobriment de l'inconscient: Freud.

III. El pensament estrictament contemporani.

7. Filosofia analítica. Wittgenstein.
8. Sartre i l'existencialisme.
9. Escola de Frankfurt.

Metodologia:

Combinar una aproximació teòrica al pensament de l'autor (basada en la presentació de breus síntesis explicatives dels aspectes centrals del seu pensament) amb la interpretació de fonts directes.

Avaluació:

Assistència regular a les classes: 25%.

Exercici pràctic: 50% a triar de qualsevol d'aquestes dues opcions:

- Opció A: Comentari de text d'algun autor de cadascun dels 3 blocs temàtics en què està dividida la matèria. Es poden presentar al llarg del quadrimestre.
- Opció B: Lectura i recensió d'un llibre proposat pel professor.

Aportació personal: 25% (per al debat a classe a partir dels temes desenvolupats).

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les classes:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (50%) i pràctiques (50%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics de la Història de la Filosofia Contemporània, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de dos tipus: lectura i comentari de textos dels principals filòsofs. És evident que aquesta activitat ha generat molts debats a les classes, fet que constitueix el segon tipus de pràctica: fer néixer noves reflexions a partir del diàleg.

He de dir, però, que la distinció entre classes teòriques i pràctiques, en aquesta matèria, no és gaire pertinent. Totes les classes són alhora teòriques i pràctiques, sempre hi ha un moment per a l'explicació i sempre hi ha alguna lectura a fer i comentar, la qual, al seu torn, suscita un debat.

S'ha subministrat als alumnes el material necessari pel desenvolupament de les pràctiques: textos en paper i, sobretot, textos digitalitzats que hom ha penjat al SAKAI. En algun cas, fins i tot s'ha subministrat material audiovisual, per exemple, el film *Freud, la passió secreta*, que per qüestions de temps no podíem veure a classe. Els la vaig proporcionar perquè la poguessin veure tranquil·lament a casa com a material de treball a comentar.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració d'un treball de curs consistent a fer un comentari de quatre textos proposats o d'un assaig filosòfic, amb els percentatges següents per a cada element: 50% pel treball, 25% assistència, 25% participació a les classes.

La nota mitja ha estat de: Notable.

No s'ha donat cap incidència destacable.

c) Observacions:

Trobo que l'interès de l'alumnat és molt alt. Els temes propis de la Història de la Filosofia els són propis, car se'ls han plantejat amb independència del seu coneixement de la matèria. Per tot plegat sempre intervenen durant les explicacions i durant els comentaris de textos. Mai no es fa necessari demanar la seva opinió o participació. Alhora, és de destacar que valoren molt positivament el fet que hom els proporcioni, a través de les classes, elements d'anàlisi nous pel que fa als vells problemes que ells, com he dit abans, ja s'havien plantejat des de posicions més ingènues i afecionades. En general estic molt satisfet del curs.

Astronomia I

Codi: 10238

Professor: Josep Mallol Gurguí

Departament: Institut Municipal d'Educació

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Primer

Horari: Dijous de 17:30 a 19:30

Lloc: Aula 3.20 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 14

Objectius:

Afecionar-se al coneixement del cosmos i els seus fenòmens.

Continguts:

1. Introducció a l'Astronomia des d'un punt de vista històric.
2. El sistema solar, els seus elements i la seva exploració.
3. Introducció a l'astrofísica estel·lar. La vida d'una estrella.
4. Agrupacions estel·lars més importants.

5. Constel·lacions i el seu descobriment.
6. Nocions d'òptica i telescopis.

Metodologia:

Classes de visualització de diapositives i observacions amb telescopi: solars i una observació nocturna.

Avaluació:

Assistència a les sessions: 75%.

Proves tipus test d'assoliment de continguts mínims: 25%.

Informe de curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques i una observació astronòmica.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics de l'astronomia, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

La part pràctica ha consistit en una observació nocturna a la vora del llac de pescadors de Malpartit.

Es va poder observar la Lluna i el planeta Saturn, així com alguna que altra nebulosa i galàxia.

Es va comptar amb un telescopi catadiòptic Schmidt-Cassegrain de 8 polzades (20cm) de diàmetre facilitat per la Societat Astronòmica de Lleida a través del Col·legi Claver.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat fonamentalment, la participació a classe i l'assistència a l'observació.

La nota mitjana ha estat de 9.

c) Observacions:

L'alumnat s'ho va passar d'allò més bé durant l'observació nocturna i alhora van poder gaudir d'unes imatges que no sempre són possibles degut a les condicions meteorològiques.

Taller d'Informàtica III

Codi: 10223

Professorat: Ferran Perdrix Sapiña i Rosa Gil Iranzo

Departament: Informàtica i Enginyeria Industrial

Crèdits: 4,5

Llengua: Català/Castellà

Quadrimestre: Segon

Horari: Dilluns i dimecres, de 19:00 a 20:30

Lloc: Aula 1.01 (Edifici Polivalent)

Alumnes matriculats: 14

Objectius:

Donar a conèixer totes les opcions que ens ofereix Internet amb les anomenades eines de la Web 2.0. Es tracta d'entendre i aprendre a emprar correctament les propostes actuals i més conegudes a Internet.

Continguts:

Bloc introductori:

- Repàs Internet.
- Navegadors web.

Eines de la web 2.0:

- Xarxes socials:
 - Facebook.

- Flickr.
- Youtube.
- Premsa per Internet.
- Certificats digitals.
- Creació de Blogs.

Metodologia:

El curs és bàsicament pràctic i es basarà en sessions teòriques inicials per realitzar després sessions a l'aula d'informàtica amb un ordinador per persona per aprofundir en els coneixements presentats a nivell teòric.

Avaluació:

L'assignatura es planteja eminentment de forma pràctica. De cada bloc plantejat es realitzaran una o varies sessions pràctiques on provar els coneixements teòrics adquirits. Per altra banda, es desitja poder realitzar una avaluació continuada seguint la progressió dels alumnes i tutoritzant en tot moment l'aprenentatge. Cinc treballs i una nota extra per l'assistència formen la nota final de l'assignatura.

Informe del curs per part dels professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en dues parts diferenciades amb sessions teòriques (10-20%) i la majoria eminentment pràctiques (80-90%). Sempre procurant compaginar les dues coses, fent les classes més amenes i entenedores als alumnes.

El curs s'ha desglossat en dos grans blocs. El primer encarat a l'ús de les eines més noves que ens ofereix Internet tant en les anomenades xarxes socials 2.0 com en les opcions d'ús dels certificats telemàtics i els tràmits administratius *on-line*. Per altra banda, el segon bloc es va destinar a realitzar pràctiques amb fotografia digital, tant en quan t a l'edició d'imatges com la manipulació d'arxius gràfics.

En el primer bloc, es compaginen una primera sessió teòrica explicant per què serveix i com cal emprar totes les possibilitats que ens ofereixen els entorns a Internet més emprats com ara Facebook, Flickr, Youtube,... per després realitzar una sèrie de sessions de contínua pràctica dels aspectes que s'han explicat en cadascun dels citats portals de serveis. Es pretén veure el funcionament d'aquestes eines realitzant diverses tasques en grup i fomentar la col·laboració i cohesió del grup. També es va destinar un darrer apartat per presentar els certificats personals digitals i les opcions que es donen per poder fer tràmits per Internet amb les diverses administracions. Es va realitzar una sortida a un centre qualificat per atorgar a tots els alumnes un certificat digital i practicar posteriorment realitzant tràmits telemàtics amb ell. Després, dins del segon bloc del curs es va treballar la manipulació d'arxius gràfics Bitmap. L'objectiu primordial ha estat aprendre a realitzar les tasques bàsiques en retoc fotogràfic i creació de dibuixos. Teoria i pràctica han anat juntes, per tal d'estimular l'aprenentatge basat en tasques. De manera, que cada classe presentava la realització d'una tasca per aconseguir l'aprenentatge d'un contingut teòric. S'ha utilitzat software lliure per a la realització de l'assignatura, concretament el programa Gimp.

Les sessions, tant teòriques com pràctiques, s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici polivalent del Campus de Cappont, així s'ha pogut compaginar ambdós aspectes formatius.

Opcionalment, es va aprofitar una conferència, per plantejar als alumnes d'assistir-hi. Es tractava d'una conferència que es feia a Barcelona i es retransmetia per vídeo conferència al CaixaForum de Lleida (av. Blondel, 3). Portava per títol *Seguretat de dades i Matemàtiques: protegits per un nombre*, i tenia clara relació amb la temàtica dels certificats digitals. Fou impartida per en Gerhard Frey, professor de l'Institut de Matemàtica Experimental de la Universitat de Duisburg-Essen. Medalla Gauss el 1996. Els alumnes

que hi varen assistir, ho van valorar molt positivament i em van animar a buscar altres conferències per poder assistir-hi.

b) **Avaluació:**

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats, l'observació de l'ús de les diverses eines i portals que hem explicat i una prova tipus test per valorar els coneixements adquirits en la primera part de l'assignatura. Pel que fa al segon bloc de l'assignatura l'avaluació s'ha basat en el grau d'assoliment de les tasques encomanades al llarg del curs i de la prova final que cada alumne va realitzar, escollint els mateixos la complexitat de la mateixa.

Amb tot això, la valoració global de l'assignatura ha estat excel·lent, la nota mitja ha estat de notable, si bé molts alumnes han assolit la nota d'Excel·lent, però en general cal destacar l'alt grau de participació, l'interès màxim envers la matèria i els grans coneixements adquirits al llarg del curs. Pensem que els alumnes un cop cursat aquest Taller estan capacitats en l'ús de les eines i han assolit un grau d'expertesa en el seu ús molt destacable.

c) **Observacions:**

Cal ressaltar la sorpresa dels alumnes en descobrir les eines que es fan anar més avui en dia per part de la gent més jove i que ells no entenien el per què. Un cop explicades i provades els hi ha encantat crear grups al Facebook o pujar fotos al Flickr o vídeos al Youtube, entre altres activitats. La resposta dels alumnes ha estat molt bona i l'esforç que han realitzat en l'elaboració dels treballs ha permès fer-se seves aquestes eines i les estan emprant per la seva relació social més enllà d'aquesta assignatura.

La facilitat d'ús d'aquestes eines i la pràctica individual ha permès poder atendre més personalment aquells alumnes que així ho necessitaven, mentre la resta utilitzaven al seu ritme i capacitat les eines de forma molt satisfactòria.

També es valora molt positivament poder realitzar activitats com la conferència proposada al CaixaForum o la sortida al Institut Municipal d'Informàtica on es va presentar el certificat digital idCat i es donà els certificats individuals a tots els alumnes a més de poder provar els tràmits administratius de la Carpeta Ciutadana de Lleida amb el seu propi certificat digital.

Per altra banda, la segona part del curs, ha descobert uns alumnes amb molt d'interès respecte al món de la fotografia. Aquest fet sembla condicionat positivament pel fet de que els alumnes al ser capaços de generar imatges digitals amb les seves màquines fotogràfiques, participaven amb moltes idees que volien desenvolupar, de manera que ells mateixos van proposar tasques a realitzar sobre les fotografies pròpies.

Dret civil català

Codi: 10222

Professorat: Josep Maria Martinell Gispert-Saúch

Departament: Dret privat

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Horari: Dimarts, de 18:30 a 20:30

Lloc: Aula 3.20 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 13

Objectius:

Apropar a l'alumne l'origen històric, el sistema de fonts i els continguts principals i més genuïns del dret civil català i la seva inserció en el dret civil espanyol en els diferents àmbits, amb especial atenció a persona i família. I en relació amb la legislació vigent, prenent com a referent el nou Codi Civil a Catalunya, no només en aquells "llibres" ja aprovats i que són legislació vigent, sinó també en aquells altres que encara no han estat però en la situació de tramitació ja ens orienten del sentit de les reformes legals que li són pròpies.

Continguts:

PART GENERAL

TEMA 1. EL DRET CIVIL CATALÀ

1. Origen i naturalesa.
2. El procés històric legislatiu.
3. El títol de competència constitucional.
4. El títol de competència estatutari.
5. L'elaboració del Codi civil de Catalunya.
6. El sistema de fonts.

TEMA 2. EL CONTINGUT DEL DRET CIVIL CATALÀ

1. Qüestions de caràcter general.
2. Persona i família.
3. Persona jurídica.
4. Successions.
5. Drets reals.
6. Obligacions i contractes.

PART ESPECIAL: PERSONA I FAMÍLIA

TEMA 3. LA FAMÍLIA EN EL DRET CIVIL CATALÀ

1. Els principis personalista i d'igualtat.
2. Classes de família.
3. Àmbit competencial català en matèria de persona i família.
4. Qüestions controvertides en torn el matrimoni i les unions de fet.

TEMA 4. RÈGIM ECONÒMIC DEL MATRIMONI

1. Règim econòmic.
2. Capitulacions matrimonials.
3. El règim de separació de bens propi de Catalunya.
4. Efectes de la reconciliació.

TEMA 5. EFECTES I MESURES DE LA RUPTURA MATRIMONIAL

1. Separació, divorci i nul·litat: efectes "*ex lege*".
2. Les mesures: consideracions generals.
3. Mesures de caire personal. Consideració especial de les següents mesures:
 - a) Custòdia i custòdia compartida.
 - b) Atribució de l'ús de l'habitatge, del parament de la llar i de la segona residència.
4. Mesures de caire patrimonial. Consideració especial a les següents qüestions:
 - a) Pensió compensatòria.
 - b) Compensació econòmica.
 - c) La divisió de la cosa comuna.
 - d) Diferències substancials amb el "Código civil" espanyol.

TEMA 6. UNIONS ESTABLES DE PARELLA

1. Revisió històrica del plantejaments legals.
2. La legislació civil vigent.
3. Diferències fonamentals amb d'altres sistemes legislatius en el marc de l'Estat espanyol.

TEMA 7. LA FILIACIÓ NO MATRIMONIAL

1. Conceptes generals.
2. Accions de filiació.

3. Mesures en supòsits de filiació no matrimonial.
4. Casos excepcionals: separació de la titularitat de la potestat i de la guarda dels fills.

TEMA 8. REFLEXES PROCESSALS

1. La competència de Catalunya en matèria de procediments.
2. Alguns problemes en particular.

Metodologia:

Una de les dues hores setmanals es dedicaran bàsicament a les explicacions teòriques. L'altra hora, també bàsicament, a fer exercicis i reflexionar amb veu alta en torn a qüestions objecte del programa. Tot això de forma flexible i tenint sempre en compte els nuclis d'interès que demostrin els estudiants.

Avaluació:

Avaluació continuada d'acord amb el següent:

Assistència a classe:

- a) Criteri general: per aprovar (requisit necessari però no suficient) una assistència a classe no inferior al 70%.
- b) L'assistència a classe: un màxim del 30% de la qualificació final.

Exemples:

- Assistència al 100% de les classes: + 3 punts
- Assistència al 90% de les classes: + 2,7 punts
- Assistència al 70% de les classes: + 2,1 punts

Treballs durant el curs:

- a) Tres al llarg del curs, individualment o col·lectivament (comentaris de sentències, casos pràctics, o d'altres).

Cadascun d'aquests treballs puntuen fins un màxim de 1,5 punts.

Intervencions i participació a classe:

- a) A banda de la qualificació dels treballs, es pot avaluar la seva exposició a classe.
- b) El mateix cal dir d'altres intervencions en exercicis o debats que es proposin a classe.
- c) La puntuació màxima d'aquestes intervencions o participacions, en el seu conjunt al llarg del curs, és de 2,5 punts.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

De les dues hores setmanals de classe, la primera s'ha dedicat a classes teòriques, tot i que s'ha de dir que l'interès dels alumnes i la seva participació han fet que aquestes classes hagin estat molt dialogades i interactives.

La segona hora setmanal s'ha dedicat fonamentalment al següent:

- a) proposició i resolució de casos pràctics;
- b) explicació i comentaris de sentències i documents jurídics; i
- c) aclariment de dubtes dels treballs que s'havien de fer a casa.

En principi, els apartats a) i b) han consistit en tasques que els alumnes havien de fer a classe, tot i que sovint demanaven d'emportar-se la feina a casa per acabar d'estudiar l'assumpte i presentar-lo al dia vinent; en canvi, les tasques referents al apartat c) feien referència a cadascun dels tres treballs o estudis de fons que havien de fer a casa durant el curs, i que tenien un termini de lliurament coincidint, respectivament, amb la divisió cronològica del curs en tres parts.

Cada cas pràctic, cada sentència, cada document jurídic, s'ha lliurat als alumnes de manera que tinguessin el material bàsic per a treballar-hi. El mateix cal dir dels treballs per fer a casa, els quals tenien un guió preestablert amb les referències precisos per tal de facilitar-lo.

Cal dir que com que en aquesta assignatura es fa servir molta normativa jurídica, també s'ha lliurat material per a les classes teòriques, per tal que els alumnes tinguessin en un document el més principal de la normativa d'aplicació, per a que la poguessin a anar consultant, sense necessitat de portar a cada classe massa volums legislatius.

b) **Avaluació:**

D'acord amb allò que estava previst, l'avaluació ha partit d'uns requisits mínims d'assistència a classe, i de la consegüent puntuació, fins a un màxim de tres punts per aquest concepte, la qual cosa ha afavorit una assistència prou alta, de més del 90%. Els tres treballs de curs han comptabilitzat amb un màxim de 1,5 punts cadascun. La resta de la puntuació (2,5) fins a 10 han correspost a l'actitud en classe (intervencions, consideracions d'interès,...).

La nota mitjana ha estat de Notable.

c) **Observacions:**

Ha estat la meva primera experiència en el Programa Sènior, crec que positiva, per a mi i per als alumnes, segons el que em diuen. La dificultat més gran ha estat adequar el nivell de l'explicació: no és fàcil explicar dret civil català quan els alumnes no tenen, en general, cap formació jurídica.

3.4. Matèries optatives

Anglès I

Codi: 10209

Professora: Nela Bureu Ramos

Quadrimestre: Segon

Departament: Anglès i Lingüística

Horari: Dimarts i dijous, de 16:30 a 17:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català/Anglès

Alumnes matriculats: 20

Objectius:

Aprendre i utilitzar de manera eminentment oral els aspectes bàsics de la llengua anglesa.

Continguts:

Greetings, introductions, countries and nationalities, jobs, family, describing people, saying goodbye, likes and dislikes, daily routines, numbers, colours, food, clothes, the time, days of the week, months of the year.

Metodologia:

Introducció de vocabulari i expressions a classe i realització d'exercicis escrits i orals per tal de posar-ho en pràctica.

Avaluació:

Assistència i participació: 20%.

Exposició oral molt senzilla (individual o en grups): 30%.

Examen de resposta múltiple: 50%.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha organitzat de manera que la part teòrica i la pràctica es donessin la mà. S'ha treballat amb material escrit, preparat i estructurat per la professora, tenint en compte els nivells dels estudiants i també els seus hàbits d'aprenentatge. Hi ha hagut bàsicament dos tipus de metodologia. Una ha consistit en un dossier que inclou teoria i pràctica (gramàtica i exercicis) que els estudiants treballaven a casa i després corregíem a classe. L'altre tipus de metodologia ha estat un complement de tipus virtual amb exercicis de diferents nivells –però sempre dins d'un mateix marc d'anglès per a principiants– que la professora ha estructurat per tal de què tothom pogués progressar al seu ritme. Tots els exercicis han estat corregits de forma col·lectiva, és a dir, a classe, i també de forma individual.

b) Avaluació:

S'han tingut en compte l'assistència i participació a classe, tots els exercicis que els estudiants han fet durant el semestre i, sobretot, el seu esforç.

La nota mitjana ha estat de 7.

c) Observacions:

En general el nivell participació ha estat molt alt i també el desig d'aprendre. Valoro molt positivament l'esperit crític dels estudiants, respectuos i ben fonamentat. Gràcies a aquest diàleg constant entre tots he pogut adequar la metodologia que millor convenia al grup.

Anglès II

Codi: 10232

Professorat: Nela Bureu Ramos

Quadrimestre: Primer

Departament: Anglès i Lingüística

Horari: Dimarts i dijous, de 16:30 a 17:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català/Anglès

Alumnes matriculats: 15

Objectius:

Aprendre i utilitzar estructures útils i fraseologia de l'anglès real en una diversitat de situacions quotidianes.

Continguts:

1. Shopping (music store, supermarket, post office, clothes shop, restaurant & fast food).
2. Entertainment (cinema, television, computer games, books, sport, songs, museums, sightseeing).
3. Communication (mobile phones, greetings cards, internet chatting).
4. Travel (train, bus, airport, holiday tour, tube).

Metodologia:

Introducció i posada en pràctica del vocabulari i fraseologia a classe; explicació de curiositats culturals; realització d'exercicis setmanals.

Avaluació:

Pràctiques d'aula (20% per participació a classe).

Representació (teatral) d'una situació de la vida real en grup (30%).

Examen final escrit de resposta múltiple basat en els coneixements assolits (50%).

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha organitzat de manera que la part teòrica i la pràctica fossin complementàries. S'ha treballat amb el llibre de text i llibre d'exercicis *English File 1* escrit per Clive Oxenden i Paul Seligson. També s'ha emprat material audiovisual preparat per la professora com a complement i activitat alternativa al llibre de text. Això ha permès adequar la metodologia a les necessitats dels estudiants.

b) Avaluació:

S'han tingut en compte l'assistència i participació a classe, tots els exercicis que els estudiants han fet durant el semestre i una exposició oral al final del semestre.

La nota mitjana ha estat de 7,5.

c) Observacions:

En general la participació ha estat molt activa i això ha fet que l'assoliment dels continguts així com la consecució dels objectius hagi superat les primeres expectatives.

Cinema i Literatura

Codi: 10235

Professor: Lola González Martínez

Quadrimestre: Segon

Departament: Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica

Horari: Dimecres, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Castellà

Alumnes matriculats: 11

Objectius:

Aquesta assignatura té com a objectiu general donar a conèixer les complexes relacions establertes entre cinema i literatura.

Amb l'anàlisi comparatiu entre el text literari i la seva translació a imatges, intentem oferir a l'estudiant les innumerables possibilitats –en la majoria dels casos encertades– que posseeix el cinema, no sols com a matèria didàctica per donar a conèixer obres mestres de la literatura universal sinó també en el marc visual per analitzar com es recreen novament els textos les propostes estètiques dels quals ultrapassen a vegades el propi marc literari, tal com es posa de manifest –a la nostra selecció– als films seleccionats.

Continguts:

I. Introducció a les relacions cinema/literatura.

- Sistemes de recrear el text literari en el cinema.
- Adaptacions cinematogràfiques basades en textos narratius: entre la fidelitat a l'esperit i la lletra del narrador i les versions lliures i/o reduïdes de novel·les.
- Adaptacions cinematogràfiques basades en textos teatrals: dificultats de traduir visualment la estructura dramàtica de la peça teatral.

II. El gènere narratiu en el cinema.

- Versions de novel·les:

El Lazarillo de Tormes.

Els Miserables de V. Hugo.

Soldados de Salamina de Javier Cercas.

Desayuno en Tiffany de Truman Capote.

III. El gènere teatral en el cinema.

- Versions d'obres dramàtiques:

El perro del hortelano de Lope de Vega.

La casa de Bernarda Alba de F. García Lorca.

Metodologia:

Al llarg del quadrimestre es tracten els sis títols elegits, reservant les dues últimes sessions del curs a realitzar la recapitulació i les conclusions generals i representatives dels dos gèneres literaris tractats, narrativa i teatre.

A l'inici del curs, primera sessió, es fa una presentació del programa dels continguts i de les pel·lícules, i una breu introducció teòrica sobre les funcions del cinema i la literatura, i les relacions que es poden establir entre les dues arts. La resta del curs es destina a la visualització íntegra de les pel·lícules i al comentari del les mateixes tenint en compte el text literari. Es destina una sessió a la visualització de les pel·lícules i la següent al seu comentari.

Avaluació:

Donat el caràcter pràctic de l'assignatura, l'assistència es imprescindible.

La qualificació de l'assignatura s'obté a partir de:

- la participació activa a la classe amb els comentaris i l'anàlisi del text literari i la seva relació amb la versió fílmica corresponent: 60%.
- la realització, per escrit, de una breu memòria sobre les tasques realitzades al curs, visualització de les pel·lícules i els seus comentaris: 40%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (50%) i pràctiques (50%), que s'han desenvolupat successivament al llarg de les classes.

A la part més teòrica el professorat ha desenvolupat el programa corresponent, indicant els aspectes conceptuals bàsics de l'autor i l'obra tractada així com de la versió cinematogràfica corresponent, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada.

Les classes pràctiques han consistit, després de la introducció teòrica, en la visualització de les corresponents pel·lícules i en la reflexió personal i col·lectiva de l'estudiant sobre l'obra treballada. Per treure el màxim profit de les dues formes artístiques, cinema i literatura, els alumnes han treballat a partir d'un qüestionari previ que, a manera de guia, ha servit per fixar els conceptes essencials de l'anàlisi comparativa.

Totes les classes s'han desenvolupat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència a classe, la participació activa a l'aula i l'elaboració d'un treball de curs consistent en una reflexió personal sobre un dels textos literaris i la seva versió cinematogràfica treballats a classe, amb els percentatges següents per a cada element: 50% assistència i participació a classe (controlada pel professorat) i realització del treball 50%.

La nota mitjana ha estat de *Notable*.

c) Observacions:

En la darrera sessió del curs, part de la qual es va dedicar a reflexionar sobre el seu desenvolupament, els estudiants en general van mostrar el seu interès per l'assignatura, pels llibres i les pel·lícules, destacant com molt interessants, en la seva versió cinematogràfica el *Lazarillo de Tormes* i *Soldados de Salamina* de Javier Cercas. Tot i que alguns alumnes han trobat difícil seguir la lectura dels textos

dramàtics (sobretot els pertanyents al segle XVII) fidels al text dramàtic original en vers, en les versions cinematogràfiques, aquests textos, i en particular *El perro del hortelano*, han gaudit d'una bona acollida. Segons l'opinió d'alguns alumnes aquest text és altament recomanable i ha de formar part del programa de continguts d'aquesta assignatura. Finalment, els alumnes van assenyalar que el programa de continguts era massa ampli pel temps disponible i que caldria, de cara al futur, reduir les lectures amb l'objectiu fonamental de gaudir del seu comentari.

Quant als treballs realitzats, cal dir que, en general, han estat molt acurats, amb un domini de la llengua bastant alt: els estudiants han mirat de tenir cura de les formes i dels continguts per presentar els treballs amb una gran correcció.

Civilitzacions antigues de la Mediterrània

Codi: 10247

Professora: Montserrat Pérez Serra

Quadrimestre: Segon

Departament: Institut Municipal d'Educació

Horari: Dilluns, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 3.20 (Edifici Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 13

Objectius:

- Conèixer les principals civilitzacions antigues de la mediterrània a partir de l'estudi de les restes arqueològiques i manifestacions artístiques, tot valorant l'important llegat del seu passat.
- Tenir una àmplia visió temporal i espacial respecte l'evolució de les civilitzacions antigues dins del marc de la mediterrània.
- Saber interpretar la ciutat com un espai unitari i plural, on s'articulen aspectes polítics, socials, econòmics i religiosos.
- Mostrar i valorar les empremtes de l'antiguitat que han arribat a la Península Ibèrica, dins del seu context històric del moment.
- Adquirir els coneixements bàsics que caracteritzen el patrimoni historicoartístic que marquen empremta en cada civilització antiga.

Continguts:

1. Els éssers humans i la història. El temps històric.
2. Pobles semites i indoeuropeus en l'antiguitat.
3. Mesopotàmia en el III mil·lenni.
4. Egipte en el III mil·lenni.
5. Mesopotàmia en la primera meitat del II mil·lenni.
6. Egipte en la primera meitat del II mil·lenni.
7. Mesopotàmia i Egipte a la segona meitat del II mil·lenni.
8. El món dels vius i dels morts.
9. El naixement de la civilització grega: primeres cultures de l'Egeu i edat fosca (obscura).
10. La colonització grega a la mediterrània. Influència a la Península Ibèrica.
11. La colonització fenícia a la mediterrània. Influència a la Península Ibèrica.
12. Les ciutats estat: Atenes i Esparta.
13. El món hel·lènic.
14. Origen i formació dels Tartessos.
15. Itàlia preromana i la civilització etrusca.
16. Els Ibers I. Origen i distribució territorial.

17. Els Ibers II. Cultura i societat.
18. Roma i l'Imperi romà.
19. Cultura i societat romana.
20. La religió al món romà.
21. La romanització de la Península Ibèrica. Significació dins del marc de la Mediterrània.
22. La caiguda de l'Imperi romà. Conseqüències.

Metodologia:

Les sessions consistiran en les explicacions del tema en concret. En elles s'exposarà d'una manera distesa i amena la temàtica a tractar amb el recolzament de material gràfic (mapes, textos, Power Point,...).

El material gràfic fotocopiats es recollirà a la fotocopiadora de la Universitat de Lleida.

En determinades sessions, 10 minuts abans d'acabar, s'establirà un petit col·loqui per afavorir la participació dels alumnes i poder debatre les diverses opinions al respecte.

Un dissabte per determinar, es realitzarà una sortida facultativa a Tarragona per tal de posar en pràctica els coneixements adquirits al llarg de les classes. D'aquesta manera podrem observar i analitzar *in situ* aspectes ja comentats i descobrir-ne d'altres.

Avaluació:

Assistència a les sessions: 10%.

Participació dels alumnes: 20%.

Presentació individual d'un treball d'investigació respecte a qualsevol aspecte relacionat amb l'assignatura. El text es presentarà mecanografiat i tindrà una extensió de 5/6 folis màxim.

El text s'entregarà un mes abans de finalitzar el quadrimestre: 60%.

Exposició oral del text o tema: 10%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (80%) i pràctiques (20%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics establerts en l'apartat dels objectius de la programació inicial de l'assignatura, fomentant, en tot moment, la participació dels estudiants,... D'aquesta manera hem pogut abraçar la totalitat de les 20 sessions programades al llarg del quadrimestre. Els alumnes han tingut les eines i els elements suficients per tenir una àmplia visió temporal i espacial respecte l'evolució de les civilitzacions antigues dins del marc de la Mediterrània, així com per conèixer les seves principals civilitzacions antigues a partir de l'estudi de les restes arqueològiques i manifestacions artístiques, tot valorant l'important llegat del seu passat. El curs s'ha realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de tres tipus. Per un costat, una sortida facultativa a la Tarragona romana (*Tarraco*) per tal de posar en pràctica els coneixements adquirits i analitzar *in situ* aspectes ja comentats i descobrir-ne d'altres. Aquesta sortida es realitzà el divendres 15 de maig de 2009 i varem visitar la maqueta romana, passejar per les muralles, conèixer el Foro Provincial, el Museu Nacional Arqueològic, el circ i l'amfiteatre romà, així com, el Pont del Diable o aqüeducte de les Ferreres. Després de dinar, varem aprofitar el temps de sobretaula per explicar el vestuari romà, agafant com a models als dos delegats de curs, el Sr. Rafael Laveda Escolà i la Sra. Ana Pérez Cavero, que durant una estona es van transformar en uns veritables patricis romans. Ens va fer un temps fantàstic i tots els alumnes van gaudir de les explicacions, així com de la complicitat personal que suposà retrobar-nos d'una manera distesa entre amics.

Per una altra banda, van realitzar un petit treball individual sobre qualsevol aspecte relacionat amb les civilitzacions antigues a la mediterrània (màxim 5-7 folis). Aquest treball es va realitzar al llarg del 2º quadrimestre i el van presentar el 19 de maig de 2009, tot seguint les pautes indicades a l'assignatura de *Metodologia del treball acadèmic* (assignatura de primer curs). D'aquesta manera, els alumnes es van enfrontar a un petit repte davant un treball d'investigació, amb resultats molt satisfactoris a nivell docent i personal.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència i la participació a les classes, així com la presentació per escrit d'un petit treball sobre qualsevol aspecte relacionat amb les civilitzacions antigues de la Mediterrània (màxim 5-7 folis), tot seguint les pautes indicades a l'assignatura de *Metodologia del treball acadèmic*.

Els percentatges són els següents per a cada element d'avaluació:

Assistència a les sessions: 10%.

Participació dels alumnes: 20%.

Presentació individual del treball: 70%.

La nota mitjana ha estat de 8,5.

c) Observacions:

Tinc la constància que han gaudit de l'assignatura i que han adquirit una sèrie d'eines i elements suficients per debatre aspectes que fins al moment desconeixien, o si més no, mai s'havien aturat a plantejar-se.

Es per això que em sento molt orgullosa de tots ells i de l'esforç constant que han mostrat diàriament davant una assignatura complexa i densa en continguts com és aquesta. Professionalment i personal, ha estat un veritable plaer haver tornat a tenir-los com alumnes i haver pogut contribuir en la mesura que ha estat possible en el coneixement d'aquesta assignatura. Gràcies a tots!

Finalment, vull fer especial menció a la magnífica tasca dels seus delegats de curs, el Sr. Rafael Laveda Escolà i la Sra. Ana Pérez Cavero, ja que sempre i en tot moment s'han preocupat i han afavorit el bon funcionament del grup dins de l'assignatura.

Comunicació no verbal

Codi: 10242

Professora: Rosa Maria Mateu

Departament: Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica

Crèdits: 3

Llengua: Català/Castellà

Quadrimestre: Segon

Horari: Dimarts, de 16:30 a 18:30

Lloc: Aula 3.20 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 12

Objectius:

- Conèixer els mecanismes de la comunicació humana.
- Ser conscients de la importància de la comunicació no verbal en les relacions personals.
- Conèixer els principals components de la comunicació no verbal.

Continguts:

1. Introducció: cap a un nou concepte de comunicació. La lingüística pragmàtica.
2. Comunicació i incomunicació.
3. El cos comunica: comunicació verbal, comunicació no verbal, proxèmica i cronèmica.
4. Llenguatge, parallenguatge i quinèsica.
5. El saber escoltar. El valor del silenci.

Metodologia:

S'alternaran les explicacions teòriques amb els comentaris i exercicis pràctics, individuals i en grup, proposats per dins i fora de l'aula.

Avaluació:

L'avaluació serà continuada a partir de les diferents pràctiques que es vagin establint durant el quadrimestre i tenint en compte els següents paràmetres:

Assistència i participació activa a classe: 30%.

Exercicis individuals: 40%.

Activitat individual final: 30%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

Els objectius d'aquesta assignatura han estat bàsicament conèixer els mecanismes inherents al fenomen de la comunicació humana, en especial tots aquells que pertanyen al món de la no verbalitat. S'han alternat les explicacions teòriques (50%) amb comentaris orals i escrits, activitats pràctiques de caire general, tant presencials com no presencials i, prioritàriament, individuals.

b) Avaluació:

S'ha seguit una avaluació continuada, de manera que s'han tingut en compte l'assistència i participació activa a classe, exercicis individuals de lectura, comentari i reflexió, recerca d'informació, anàlisi de situacions,... i una activitat per parelles de caire més global al final del quadrimestre.

La nota mitjana final és d'un notable.

c) Observacions:

M'ha cridat l'atenció l'alt grau de participació i implicació de l'alumnat a les sessions, així com la bona predisposició a l'aula i l'assistència molt regular. Tot i que les previsions inicials de continguts per a cada sessió no es complien, puc destacar com molt positiu el fet que les qüestions tractades donessin peu espontàniament a debats, on es plantejaven dubtes i visions diferents, a cops totalment inesperades i que enriquien les explicacions. A més a més, l'alumnat en general anava treballant i reflexionant de sessió en sessió les activitats plantejades, o, de manera natural, cercava informació paral·lela per comunicar a classe o als companys/es. Podem dir que hi ha hagut una escolta molt activa i continus intercanvis d'impressions.

Dinàmiques externa i interna del Planeta Terra

Codi: 10246

Professorat: Josep Carles Balasch i Solanes
Josep Antoni Conesa i Mor

Quadrimestre: Primer

Departament: Medi Ambient i Ciències del Sòl

Horari: Dimecres, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 3.20 (Edifici Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 11

Objectius:

- Mostrar les diferents disciplines de les Ciències de la Terra i els principis sobre els quals es basa.
- Reconèixer que la Terra és un planeta dinàmic i que l'escorça terrestre és un reflex de la interacció de processos terrestres d'origen extern i intern.
- Presentar les principals metodologies que permeten conèixer l'estructura i la composició interna del planeta.
- Mostrar que la Geologia és eminentment una ciència de caràcter històric.
- Presentar els materials geològics com a recursos d'importància econòmica.

- Reconèixer que el mapa geològic és una de les principals eines del geòleg.
- Oferir claus per entendre la formació dels relleus i les formes del nostre territori.
- Avaluar els riscos geològics i geomorfològics més habituals.

Continguts:

PROGRAMA DE TEORIA (17 H)

0. Presentació de la matèria.
1. Les Ciències de la Terra, disciplines i valoració històrica. Els processos externs i interns en la dinàmica terrestre (1 h).
2. L'estructura interna del planeta. Metodologies d'estudi i edat de la Terra (1 h).
3. Evolució històrica de l'escorça terrestre: deriva continental i tectònica de plaques (2 h).
4. Orogènia, sismologia i vulcanologia en el març de la tectònica global (2 h).
5. Els materials terrestres: els minerals i les roques (2 h).
6. Fonaments d'estratigrafia i models sedimentaris (1 h).
7. Evolució del relleu en relació amb l'estructura geològica, substrat i clima (4 h).
8. Riscos naturals i processos geomorfològics (2 h).
9. Interpretació del mapa geològic (2 h).

PROGRAMA DE PRÀCTIQUES (12 H)

1. Sortida de camp.
Objectiu 1: Observació i reconeixement de la dinàmica fluvial i torrencial. Identificació de riscos geològics lligats a la dinàmica fluvial i a les inestabilitats gravitatòries. (5 hores, un dissabte pel matí). Probablement: Lleida-Tortosa.
2. Sortida de camp.
Objectiu 2: Reconeixement de materials geològics, estructures tectòniques i deducció dels ambients sedimentaris a partir del material paleontològic. Història geològica del territori i evolució del les formes del relleu (5 hores, un dissabte pel matí). Probablement Lleida-Montsec-Conca de Tremp.
3. Sessió de gabinet.
El mapa geològic: llegenda, interpretació, escales i talls geològics (2 hores de gabinet).

Metodologia:

La matèria s'organitza com una assignatura d'una durada de 3 crèdits (= 30 hores), que es distribueixen en 10 setmanes. Els crèdits de teoria són 1,6 (58%) i 1,3 els crèdits de pràctiques (42%). Hi ha 1 hora reservada per a una sessió informativa de l'avaluació de la matèria. Les classes de teoria s'impartiran emprant recursos didàctics que afavoreixin l'atenció i l'aprenentatge. Les classes pràctiques inclouran una sessió de gabinet i dues sortides de camp visites a fi de poder observar in situ aspectes tractats a les sessions de teoria.

Avaluació:

Per avaluar l'aprofitament de l'assignatura es tindran en compte dos aspectes: l'assistència a les classes teòriques/pràctiques i la prova escrita.

Assistència: l'assistència a classe puntuarà el 25% de la qualificació final. En aquest sentit es valorarà la participació activa durant la classe. La resta correspondrà a la valoració que els professors facin de la prova escrita i la realització d'alguna pràctica.

Prova escrita: a cada estudiant se li repartirà un full amb un seguit de qüestions sobre les temàtiques explicades a classe o en les sessions pràctiques. Se li donarà un termini raonable de temps (7 dies) perquè elabori les respostes i retorni el qüestionari. Per realitzar aquesta prova l'estudiant podrà utilitzar tota mena d'informació disponible: apunts, llibres, consulta de pàgines webs,...

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

Aquesta assignatura optativa es va desenvolupar durant el primer quadrimestre del curs 2008-2009 amb una inscripció d'11 alumnes que van assistir de forma molt satisfactòria a un mínim del 90% de les classes teòriques i pràctiques. El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (58%) i pràctiques (42%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics sobre l'estructura interna de la Terra, els tipus de roques, l'activitat tectònica, estratigrafia, amb presentacions digitals en format PowerPoint que han estat seguides amb interès pels alumnes. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de dos tipus: pràctiques d'aula i pràctiques de camp. Les pràctiques d'aula han consistit en l'exercici d'interpretació dels mapes geològics. Per altra banda, s'han realitzat dues visites guiades al camp.

El dia 25 d'octubre de 2009 es va realitzar una visita al Montsec de Rúbies per conèixer la formació dels Pirineus i la composició i estructura d'aquesta unitat que va ser guiada pel professor Josep Antoni Conesa. Ambdues visites es van realitzar entre les 9:00 i 14:00 hores del matí. Les sortides pràctiques al camp han estat molt ben valorades pels estudiants del Programa Sènior i també els professors han considerat l'experiència com enormement profitosa.

El dia 15 de novembre de 2009 el professor J. Carles Balasch va guiar la visita a les poblacions del curs baix del riu Ebre, entre Móra d'Ebre i Tortosa, visitant els efectes de les inundacions històriques que han sofert les poblacions, des del 1617 fins a l'actualitat, i analitzant la probabilitat temporal d'incidència d'aquest tipus de risc hidrològic.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha fomentat i valorat la participació activa a classe, la realització dels exercicis de pràctiques a l'aula, l'assistència i la participació en les dues sortides pràctiques de camp i la contestació escrita d'un qüestionari final consistent en 11 preguntes/tema sobre els diferents continguts explicats a classe i en camp. Els alumnes van disposar d'una quinzena de dies per preparar les respostes. La nota final es compon amb els següents percentatges per a cada element de l'avaluació: un 25% per l'assistència a classe i a les sortides i un 75% per a la qualificació de les respostes del qüestionari.

La nota mitjana del grup ha estat de 7,3, és a dir, de notable.

c) Observacions:

En conjunt, cal ressaltar l'esforç que han realitzat en les sortides pràctiques, valorar en la justa mesura l'assistència a les classes teòriques i en l'elaboració del qüestionari final, la qual cosa creiem que ha redundat en assolir els objectius formatius que es van plantejar inicialment.

Els professors qualifiquen com de molt respectuós, tot i que animat, el tracte dels alumnes amb el professorat, així com de molt elevat el nivell de companyonia interna mostrat per l'alumnat, i ambdós virtuts són avui dia, i més que mai, molt apreciades pels docents, ajudant a establir un clima molt agradable i obert. En aquest mateix sentit es valora com molt positiva la tasca dels representats de l'alumnat, senyora Anna Pérez i senyor Rafael Laveda, col·laborant molt activament en el desenvolupament del curs i en la preparació de les sortides guiades.

El nivell de les classes teòriques va ser elevat i això en alguns casos, en especial en l'etapa inicial, va comportar la dificultat de seguiment dels alumnes, que va ser oportunament comunicada als professors i aquest van correspondre amb un esforç d'adaptació de les explicacions per a la seva millor comprensió.

Els professors de l'assignatura han pogut constatar la gran capacitat d'adaptació dels alumnes a les noves tecnologies, com en el cas de la recerca d'informació per Internet. Però, probablement el factor que ha creat més il·lusió en els docents a l'hora d'impartir l'assignatura ha estat el comprovar el gran afany de

tot l'alumnat en general per adquirir nous coneixements i la generació instantània de nous dubtes i incògnites sorgida en els alumnes a mesura que se'ls anaven explicant els continguts. Aquesta actitud, tan sana i allunyada de les aules dels nostres estudiants joves, va ser fins i tot desbordada i difícil d'aturar en alguns moments a l'inici del curs, però creà molt entusiasme col·lectiu.

Ecologia

Codi: 10214

Professorat: Cristina Chocarro Gómez

Quadrimestre: Segon

Luis Serrano Endolz

Departament: Producció Vegetal i Ciència Forestal

Horari: Dimarts i dijous, de 18:30 a 19:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Castellà

Alumnes matriculats: 7

Objectius:

Adquirir coneixements bàsics de la ciència ecològica (principis, lleis i teories, hipòtesis, models, patrons i processos), així com el vocabulari i la terminologia adequats per a expressar-se de forma precisa. Establir les relacions de l'ecologia amb altres disciplines i aconseguir una visió integradora dels processos ecològics.

Continguts:

I. Introducció a l'Ecologia

- Definicions.
- Conceptes.
- Relacions amb altres ciències.

II. Condicions per a la vida

- Factors ecològics i la seva influència sobre els éssers vius. Concepte de factor limitant. Llei del mínim. Llei de tolerància. Adaptació als factors ambientals. Nínxol ecològic.
- Energia. Importància de la llum, Radiació on a curta, on a llarga. Llum i vegetació.
- Processos clau d'intercanvi. La vida a la terra es basa en el carboni.
- Efecte de la temperatura i la humitat sobre els organismes. Adaptacions.
- Periodicitat. Ritmes biològics.
- Canvi climàtic. Definicions. Importància.
- Nutrients i sòl. Paper dels éssers vius en la disponibilitat de nutrients.

III. Poblacions

- Introducció. Relacions entre espècies.
- Herbivorisme. Adaptacions de les plantes front a la depredació.
- Interacció de l'ésser humà amb les poblacions naturals. Transgènics.
- Genètica de poblacions. Especiació. Teories.

IV. Comunitats

- Estructura. Distribució. Mètodes d'anàlisi de la vegetació.
- Diversitat. Concepte.
- Successió comunitats.

V. Ecosistemes

- Producció als ecosistemes i estructura tròfica.
- Pertorbacions als ecosistemes: Espècies invasores, efecte del foc.
- Modificacions del paisatge.

Metodologia:

Classes teòriques.

Avaluació:

Es té en compte l'assistència i l'elaboració d'un treball individual de curs.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

L'assignatura s'ha estructurat, durant el segon quadrimestre, en classes teòriques dutes a terme a l'aula i amb la participació de tots els alumnes. L'assistència a classe ha estat molt constant i activa des del primer dia, fomentant el diàleg i la crítica raonada dels temes tractats.

Les classes teòriques s'han dividit en 5 grans unitats didàctiques per a fer conèixer els conceptes bàsics de la ciència ecològica així com els diferents nivells d'integració de la natura. Els alumnes disposaven, amb anterioritat a les classes, del material didàctic, posat a la seva disposició gràcies a la plataforma Sakai que ha esdevingut de gran utilitat i que han utilitzat la major part d'ells.

Durant el desenvolupament del curs s'ha fomentat la participació activa dels alumnes aportant temes actuals de debats relacionats amb la teoria explicada, el seu resultat ha estat molt enriquidor. Tots els alumnes han demostrat un gran interès per l'assignatura de la mateixa manera que va succeir en cursos anteriors.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada: s'ha avaluat l'assistència a classe, la participació de les activitats d'aula, a més de la presentació d'un treball bibliogràfic. La selecció dels temes per desenvolupar va ser, en tot moment, iniciativa dels propis alumnes en funció del seu propi interès. L'elaboració dels treballs va ser guiada per part dels professors fins el seu lliurament definitiu al final del curs, tot i que, en general, tots els alumnes han demostrat una gran motivació i gran capacitat per a la cerca d'informació científica.

Per aquest motiu els resultats han estat molt satisfactoris.

La nota mitjana ha estat de 9.

c) Observacions:

El grup d'alumnes ha estat reduït en aquest curs, no obstant l'assistència a classe ha estat molt constant i això ha permès una continuïtat en els debats i en el desenvolupament de l'assignatura.

Durant el curs hi hagut alguns canvis als horaris motivats per les necessitats d'altres assignatures. Això ens va obligar a una reorganització temporal dels temes, però no ha estat un inconvenient per al bon desenvolupament del curs, tenint una molt bona resposta per part de l'alumnat.

Educació emocional

Codi: 10206

Professorat: Anna Soldevila Benet (coordinadora)
Ramona Ribes Castells

Departament: Pedagogia i Psicologia

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Horari: Dilluns, de 16:30 a 18:30

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 17

Objectius:

Conèixer, comprendre, aplicar, analitzar i valorar les competències emocionals per a la millora del benestar personal i social. A través de:

- Conèixer les pròpies emocions.

- Reconèixer les emocions en els altres.
- Manejar les emocions personals ja siguin positives o negatives.
- Prendre consciència de la importància de tenir una autoestima adequada.
- Desenvolupar habilitats socials per a una millora en les relacions interpersonals.
- Reflexionar vers les habilitats de vida adquirides com ara la presa de decisions o bé la gestió del temps.

Continguts:

- I. De la intel·ligència clàssica a les intel·ligències múltiples de H. Gardner. La intel·ligència emocional segons D. Goleman. Significació de la competència emocional.
- II. Consciència emocional: concepte d'emoció, tipus d'emocions bàsiques, components de les emocions. La subjectivitat de les emocions.
- III. Regulació emocional. Estressos i estratègies d'afrontament: reestructuració cognitiva, relaxació,...
- IV. Autoestima: concepte i indicadors per a una autoestima adequada.
- V. Habilitats socioemocionals. La comunicació verbal i no verbal en les relacions interpersonals. L'assertivitat. L'escolta activa. Habilitats socials bàsiques.
- VI. Habilitats de vida: models de presa de decisions, gestió del temps, valors personals i socials.

Metodologia:

Introducció teòrica i activitats pràctiques.

Avaluació:

Assistència, participació i pràctiques: 20%.

Treball individual I: 40%.

Treball individual II: 40%.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòric - pràctiques de manera que a cada sessió s'ha desenvolupat la part del programa corresponent als aspectes conceptuals bàsics de la matèria fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes ha estat molt elevada. Previ a cadascuna de les sessions s'ha penjat al campus virtual un resum del contingut a desenvolupar.

Cadascun dels cinc blocs del temari s'ha treballat a partir de pràctiques com ara lectures, exercicis individuals i posada en comú, dinàmiques de grup i visionat de fragments de pel·lícules per al seu anàlisi. Totes les sessions s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat. La puntualitat ha estat molt correcta i l'assistència a les sessions per part de l'alumnat ha estat, en la majoria dels casos, constant.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració d'una carpeta d'aprenentatge consistent a recollir tant les propostes d'activitats assenyalades com a obligatòries com tots aquells materials que l'alumne creu interessants per mostrar el seu aprenentatge.

Per orientar la confecció de la carpeta varem facilitar un breu resum d'aquesta metodologia i varem explicar a classe què s'hi podia incloure: els apunts de classe, els resums dels temes penjats a Sakai amb els seus comentaris, un glossari dels termes més nous per ells, la reflexió personal sobre aspectes treballats a classe, articles, notícies,...

El curs anterior, l'alumnat va comentar que la carpeta d'aprenentatge era un bon sistema però que els va costar de gestionar el temps de treball de manera que se'ls va acumular molta feina a final de curs.

Aquest any, a diferència de l'anterior, hem marcat dues dates de lliurament de la carpeta, a meitat de quadrimestre i al final. Això i el fet d'anar pautant a cada sessió un petit treball a desenvolupar durant la setmana creiem que ha ajudat a confeccionar la carpeta d'una forma continuada, en la majoria dels casos.

La nota mitjana del grup ha estat de notable. S'ha valorat amb un pes important l'assistència i la participació a classe atès que entenem les possibles dificultats contextuais que aquesta generació ha tingut per plasmar els aprenentatges a nivell escrit. Els percentatges per avaluar l'assignatura han estat els següents:

TAULA

ASPECTES FORMALS DE LA CARPETA	PUNTUACIÓ (1)
PRESENTACIÓ EN ELS TERMINIS ACORDATS	0.25
ÍNDEX	0.25
ESTIL DE REDACCIÓ (CLAREDAT, ORTOGRAFIA,...)	0.25
ORGANITZACIÓ DELS CONTINGUTS	0.25
CONTINGUT DE LA CARPETA	PUNTUACIÓ (5)
RESUM, ESQUEMES DELS APUNTS DE CLASSE	2
RECULL DE MATERIALS AL VOLTANT DEL TEMA	1
NIVELL DE REFLEXIÓ PERSONAL SOBRE ELS TEMES TREBALLATS	2
NIVELL D'ASSISTÈNCIA I PARTICIPACIÓ A CLASSE	PUNTUACIÓ (4)
<i>AVALUACIÓ FINAL (10)</i>	

c) Observacions:

En conjunt, volem ressaltar l'esforç que han realitzat els alumnes en l'elaboració de les carpetes d'aprenentatge. Alguns alumnes han participat activament a les classes a nivell oral, però els ha costat més d'expressar-se a nivell escrit. Hem avaluat de manera que aquesta dificultat no repercutís massa en la nota final. Entenem que la reflexió personal per al desenvolupament socioemocional només pot fer-se a partir de la voluntarietat. El marge que es demanava d'implicació ha estat prou flexible perquè tothom hagi pogut aprofitar l'assignatura per a millorar el seu propi benestar personal i, alhora, ajudar el grup en la reflexió conjunta. En alguns casos, les dificultats personals per manejar les pròpies vivències emocionals han condicionat la necessitat de participació en les posades en comú.

L'aprenentatge que hem fet tot el grup a partir de la reflexió conjunta ha estat molt enriquidor.

Energies alternatives

Codi: 10212

Professorat: Lluïsa F. Cabeza Fabra (coordinadora)
Marc Medrano Martorell

Quadrimestre: Primer

Departament: Informàtica i Enginyeria Industrial

Horari: Dimarts, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 10

Objectius:

Conèixer els diferents tipus d'energia disponibles en el món i els diferents tipus d'energia utilitzades per a la vida diària i les fonts energètiques alternatives a les utilitzades avui dia.

Continguts:

1. Introducció.
2. Energies fòssils: carbó.
3. Energies fòssils: gas natural.
4. Energies fòssils: petroli.
5. L'electricitat.
6. L'energia nuclear.
7. L'energia hidràulica.
8. L'energia eòlica.
9. Energia solar fotovoltaica.
10. Energia solar tèrmica.
11. Energia geotèrmica.
12. Biomassa.
13. Aprofitament de les energies del mar i Residus Sòlids Urbans (RSU).
14. L'hidrogen com a energia de futur.

Metodologia:

L'assignatura desenvolupa un capítol en cada dia de classe. Es pretén que la classe sigui interactiva, amb gran participació dels estudiants.

Hi ha tres sessions pràctiques en les que es comenten i treballen diagrames d'instal·lacions reals.

Finalment, hi ha una sortida per visitar instal·lacions d'energies alternatives disponibles a la Universitat de Lleida.

Avaluació:

Assistència: 30%.

Treball individual: 70%.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (93%) i pràctiques (7%). Cal tenir en compte que aquesta assignatura té la seva continuació natural en una assignatura de caire molt més pràctic (Taller d'energies alternatives) que es realitza al segon quadrimestre del segon any.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics dels diferents tipus d'energies disponibles al món, tot fent el contrast entre les energies tradicionals

(fòssil i nuclear) amb les alternatives, més netes, com l'eòlica, la solar, la geotèrmica o l'hidrogen. S'ha fomentat en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat. Dins d'aquestes hores s'han inclòs dinàmiques de grup senzilles per tal de fomentar la participació de l'alumnat. Aquestes han inclòs sessions de pluja d'idees al començament d'una sessió, debat sobre notícies de premsa, ràdio i televisió, concursos de preguntes relacionades amb la teoria amb dos equips,...

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat bàsicament una visita de camp a l'edifici CREA del Campus de Cappont. La pràctica ha consistit en una primera part de presentació resum per il·lustrar els aspectes innovadors de l'edifici CREA en quant a arquitectura bioclimàtica i en quant a instal·lacions energètiques innovadores, per tot seguit passar a una visita guiada de l'edifici. La visita s'ha realitzat als laboratoris de recerca i docents, a la coberta del CREA, on hi ha instal·lats col·lectors solars tèrmics i panells fotovoltaics, al pati interior bioclimàtic, i a la sala de màquines. Els estudiants del Programa Sènior han valorat positivament la visita perquè han pogut veure des de dins aquest edifici singular, el qual ha rebut diversos premis.

b) **Avaluació:**

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe i l'elaboració d'un treball de curs consistent a aprofundir en una de les temàtiques tractades a classe o bé a explorar temàtiques energètiques que no s'han vist a classe però tenen relació amb el curs. Els percentatges assignats a cada element són els següents: participació a classe (50%) i treball monogràfic (50%).

La nota mitja ha estat de 9,2 sobre 10.

c) **Observacions:**

Cal dir que no s'han produït incidències destacables durant el curs. Les percepcions que s'extreuen dels comentaris dels alumnes és que prefereixen més participació a classe, més activitats pràctiques i més treball en grup. Això es tindrà en compte per properes edicions del curs.

Genètica i nutrició

Codi: 10245.

Professorat: David De Lorenzo López (coordinador)
Manuel Sánchez de la Torre

Quadrimestre: Primer

Departament: Ciències Mèdiques Bàsiques

Horari: Dimarts i dijous, de 16:30 a 17:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 3.20 (Edifici Rectorat, Laboratori

Llengua: Castellà

Facultat de Medicina)

Alumnes matriculats: 14

Objectius:

- Conèixer l'estructura bàsica i organització molecular del genoma humà.
- Conèixer els tipus de mutacions genètiques (tant a nivell estructural com d'expressió gènica) i la seva importància relativa per a la salut humana.
- Saber per a quines malalties i patologies son rellevants la Nutrició i la Genètica.
- Conèixer i distingir les bases genètiques i ambientals de les característiques i malalties humanes.
- Saber en què consisteix un estudi per a la identificació de gens implicats en malalties humanes.
- Conèixer el concepte d'interacció genoma/dieta i les bases moleculars d'aquesta interacció.
- Conèixer la importància del fenomen de interacció gènica per a l'estudi de la salut humana en general i de malalties com l'obesitat en particular.
- Conèixer les bases genètiques dels hàbits alimentaris i la seva associació amb les malalties humanes.
- Conèixer la influència dels nutrients en l'expressió gènica i els diferents mètodes per a quantificar-la.

- Conèixer els components bioactius i funcionals dels nutrients, així com el seu mecanisme d'acció a nivell del genoma humà.
- Adonar-se de les repercussions tant socials com ètiques de la Genètica.
- Saber utilitzar les fonts d'informació i anàlisis rellevants per a la investigació en Genètica i Salut (bases de dades genòmiques).

Continguts:

TEMARI TEÒRIC:

Mòdul 1.- Introducció a la Genètica i la Nutrició. Components de la dieta: macronutrients y micronutrients. Senyals dietètiques: dels nutrients als gens.

Mòdul 2.- Genètica de la Nutrició. Genotip, Fenotip i Variabilitat genètica. Estructura del genoma humà. Estudis de associació genètica. Marcadors genòmics.

Mòdul 3.- Interaccions genòmiques: a) Interacció genoma i dieta; b) Interacció genoma i ambient; c) Interacció entre gens (epístasi genètica).

Mòdul 4.- Factors culturals, socials i individuals. Heredabilitat. Influència de la genètica en els hàbits alimentaris. Epidemiologia i Nutrigenètica.

Mòdul 5.- Expressió gènica i nutrició. Instruments per l'estudi de la expressió gènica. Ús dels estudis dels patrons d'expressió gènica en nutrició. Microarrays. Interacció entre nutrients i expressió gènica: exemple del teixit gras i el síndrome metabòlic.

Mòdul 6.- Components bioactius i funcionals dels nutrients. Mecanisme d'acció a nivell del genoma humà. Exemples i aplicacions pràctiques.

Mòdul 7.- Bioètica i normes ètiques en la recerca. Normes ètiques en las aplicacions pràctiques. Futur i implicacions ètiques.

TEMARI PRÀCTIC:

Pràctica 1. Laboratori. Variabilitat genètica en un receptor del gust i la seva associació amb patrons nutricionals específics.

Pràctica 2. Laboratori. Introducció a la dieta personalitzada. Estudi pràctic de variants genètiques associades a patologies de la Nutrició.

Pràctica 3. Aula d'informàtica. Introducció al ús de les bases de dades de seqüències de ADN. Anàlisi bioinformàtic de dades nutrigenètiques. Interpretació dels resultats del laboratori.

Pràctica 4. Aula d'informàtica. Recerca en les bases de dades de marcadors rellevants de ADN. Ús de les eines on-line.

Metodologia:

Classes teòriques (20 hores) i sessions pràctiques de laboratori i de bioinformàtica (8 hores).

Avaluació:

Assistència i Participació: 20%.

Treball individual: 40%.

Avaluació treball en grups de pràctiques: 40%.

Informe del curs per part del professorat.

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (75%) i activitats pràctiques al laboratori i a l'aula de informàtica (25%).

A les classes teòriques s'han impartit els aspectes bàsics de la genètica i la nutrició, i la seva relació amb la salut humana. Al llarg de les classes, els professors han procurat fomentar la participació dels alumnes,

que ha estat alta i molt satisfactòria. De fet, hi ha hagut dies en els quals el diàleg alumnes/professor ha estat tan constant que s'han tocat temes que al principi no estava pensat tractar. Però els nivells d'interès així com dels coneixements dels alumnes han estat més importants del que s'esperava, per la qual cosa no hi ha hagut problemes en aquest aspecte. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les activitats pràctiques s'han dut a terme al laboratori de Bioquímica i a la sala de informàtica de la Facultat de Medicina. Durant aquestes sessions pràctiques, els alumnes han realitzat una extracció del seu propi ADN, per a després analitzar-lo i llegir-lo amb les mateixes tècniques que es fan servir avui dia en els laboratoris de tot el món. El resultat ha estat posteriorment interpretat sota el prisma de la nutrició i la salut humana, individualitzada per a cadascun dels estudiants (segons el fons genètic posseït per cadascun d'ells).

b) **Avaluació:**

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe (20%), la realització del treball plantejat a l'aula (40%) i l'elaboració d'un treball amb els resultats de les sessions pràctiques (40%).

Els resultats han estat molt satisfactoris. Del total d'alumnes matriculats, vuit han obtingut la qualificació de Notable (57%); cinc alumnes, la d'excel·lent (36%); i un altre, la de Matrícula d'Honor (7%).

La nota mitjana ha estat de 8,75.

c) **Observacions:**

Hi ha hagut gran disponibilitat per part de l'alumnat al llarg de tot el quadrimestre tant pel que fa a la seva participació dins l'aula com en el laboratori. Per part del professorat s'ha procurat presentar aquests coneixements de manera entenedora i adequar-los a les necessitats de l'alumnat. En aquest sentit voldríem ressaltar la participació de l'alumnat, i agrair la seva bona disposició i l'esforç que han realitzat.

Els alumnes han apreciat el poder gaudir d'un coneixement d'avantguarda i han quedat sorpresos positivament pel fet d'haver pogut utilitzar les mateixes anàlisis en el laboratori i les mateixes eines en l'aula d'informàtica que s'usen en els laboratoris d'investigació en primera línia de la ciència.

Globalització i societat internacional

Codi: 10244.

Professor: Ramon Morell i Rosell

Departament: Geografia i Sociologia

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Horari: Dijous, de 16:30 a 18:30

Lloc: Aula 3.20 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 10

Objectius:

La internacionalització de l'economia com a fenomen històric del sistema capitalista, que sorgeix de forma organitzada a partir de la II Guerra Mundial, ha comportat que, conjuntament amb la caiguda del socialisme real a finals dels vuitanta, s'encunyés aquest nou concepte de la globalització, concepte que va més enllà de l'àmbit estrictament econòmic. Es tracta de fer una reflexió teòrica sobre l'economia política de la globalització, analitzant les diferències que a nivell internacional s'estan produint entre la política i l'economia, i com l'Estat que apareix amb la revolució industrial no serveix, en l'actualitat, per la configuració d'un model de modernes polítiques encaminades a corregir els desequilibris que aquesta globalització genera. La formulació d'una síntesi entre economia global i Estats locals esdevé repte urgent dels actuals conflictes.

Continguts:

1. Sistemes econòmics.
 - 1.1. Valoració béns i serveis.
 - 1.2. Capitalisme i economia de mercat.
 - 1.3. Tendències del capitalisme.
 - 1.4. Les fases històriques del capitalisme.
2. El Comerç.
 - 2.1. El comerç internacional.
 - 2.2. Economies d'escala i comerç internacional.
 - 2.3. Els instruments de la política comercial.
 - 2.4. Integració relacions comercials entre països.
 - 2.5. Zones de lliure canvi i unions duaneres.
3. Les Finances.
 - 3.1. Valoració internacional de les mercaderies.
 - 3.2. Tipus de canvi i paritats monetàries.
 - 3.3. El sistema monetari internacional.
 - 3.4. El mercat global de capitals.
 - 3.5. Els països en vies de desenvolupament: deute, estabilització i reforma.
4. La producció.
 - 4.1. Producció transnacional.
 - 4.2. La inversió estrangera directa (IED).
 - 4.3. Formes de penetració del capital estranger.
 - 4.4. L'impacte de la transnacionalització productiva.
5. L'articulació de l'espai en l'economia mundial.
 - 5.1. Els diferents espais productius.
 - 5.2. Global *versus* local.
 - 5.3. Problemes dominants, problemes emergents.
6. La globalització lliure, la globalització regulada.
 - 6.1. Limitacions a la privatització o liberalització?
 - 6.2. Instruments reguladors.
 - 6.3. La globalització i el seu impacte en les fases expansiva i recessiva del cicle.
7. La globalització i la societat internacional.
 - 7.1. Globalització i organismes econòmics internacionals (FMI, BM, OMC).
 - 7.2. Les societats front la globalització.
 - 7.3. Les veus crítiques i els moviments antiglobalització.
 - 7.4. Les vies del futur.
8. Globalització i III Món.
 - 8.1. Els desequilibris internacionals.
 - 8.2. Alliberament del deute.
 - 8.3. Globalització i economia informal.
 - 8.4. Institucions públiques internacionals.

Metodologia:

D'acord amb els continguts de l'assignatura se seguirà una metodologia amb proposicions tant positives com normatives, la qual cosa implica que s'analitzaran les lleis científiques de la globalització, és a dir, el

que és, però també contrastant-les amb el que hauria de ser, malgrat els judicis de valor que tota proposició sobre noves formes, sobre nou model, comporta.

Avaluació:

Assistència: 15% sobre l'avaluació final.

Considerem la presència a classe de l'alumne/a molt positiva.

Pràctiques: 50% sobre l'avaluació final.

Hi ha dues pràctiques, una primera sobre la globalització com a producte final d'una accelerada expansió de les relacions internacionals i una segona, més aplicada, sobre la distribució internacional de l'activitat i la renda. Podran fer-se individualment o amb un màxim de dues persones.

Proves: 35% sobre l'avaluació final.

Dues proves teòriques amb un model d'examen objectiu, és a dir, cada pregunta tindrà 3/4 respostes i s'haurà d'assenyalar la correcta. La primera prova es fa després dels quatre primers temes i la segona acabats els quatre últims.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (80%) i pràctiques (20%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la totalitat del programa previst, els vuit temes dels que constava, fent èmfasi en tot el que afecta a les relacions internacionals tant de mercaderies com de capitals i serveis i les desigualtats que originen. Totes les classes s'han realitzat en l'aula 3.20 de l'edifici del Rectorat a la plaça Víctor Siurana i les sessions s'han recolzat amb diapositives en PowerPoint que feien més comprensible l'exposició.

Les classes pràctiques, tres en total i impartides en la mateixa aula 3.20, han consistit en el treball i comentari de tres documents, dos d'ells que parlaven de la Globalització econòmica i financera i un tercer que era un estudi sobre la inversió estrangera a Catalunya i si hi ha o no correlació entre la seu de les empreses transnacionals i la capital del poder polític central. Els treballs/resums que els i les alumnes van fer no s'havien d'entregar, sinó que van servir per comentar a classe tot el que els hi havia inspirat la lectura de cadascun dels documents amb expressa referència a tot allò que no s'havia entès o havia generat confusió.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència i participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració d'un treball final que amb format de qüestionari tenien que complementar a partir de les diapositives que al llarg del quadrimestre havíem comentat i que tots i totes tenien en el seu ordinador.

c) Observacions:

Durant el curs només hi va haver un tema que va plantejar, més que debat, reflexió: quina naturalesa havien de tenir els treballs a fer i si hi hauria o no examen o treball final. El professor va manifestar que els pocs treballs tenien més una intenció pedagògica que no de control i/o estrictament d'avaluació. El que es buscava era aconseguir que el/la alumne/a experimentés si els conceptes s'anaven assimilant i poder, amb els comentaris de les lectures, plantejar a classe aquells dubtes o interrogants que s'havien tingut.

Pel que fa al treball final es va optar per l'opció d'emplenar un qüestionari de setze preguntes, feina que van fer a casa i per la que tenien un mes per realitzar-la.

Història de Catalunya I

Codi: 10204

Professora: Montserrat Pérez i Serra

Quadrimestre: Primer

Departament: Institut Municipal d'Educació

Horari: Dilluns i dimecres, de 16:30 a 17:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 16

Objectius:

- Descobrir una època plena de contrastos entre una societat violenta, on la guerra quasi era omnipresent, i una societat creadora que s'esforçava en establir els fonaments socials, econòmics, polítics, religiosos,...
- Mostrar com vivien, pensaven i sentien a l'edat mitjana des d'un punt de vista quotidià per tal de sentir-nos identificats i ser capaços d'entendre el passat per així comprendre més bé el nostre present.
- Entendre el funcionament d'una societat pluricultural on cristians, jueus i musulmans van compartir un mateix territori i adonar-nos de les seves aportacions.
- Assolir unes nocions clares dels elements artístics que caracteritzen l'art romànic i gòtic, tot entenent que són resposta d'un pensament social del moment.
- Tenir la suficient capacitat de sintetitzar tots els coneixements adquirits i demostrar l'habilitat oradora davant els companys a l'hora d'exposar el text o tema escollit.

Continguts:

1. Introducció a l'assignatura i comentari de la programació de la mateixa.
2. La conquesta musulmana i les seves repercussions sobre el territori.
3. Les torres de guaita com element de defensa.
4. El naixement de les viles medievals.
5. L'art de subsistir i sobreviure de les primeres viles medievals.
6. La guerra. L'arnès del cavaller i els sistemes de defensa i atac.
7. La societat medieval catalana i el seu paper.
8. El paper de la dona dins de la societat medieval.
9. L'Església. Els monestirs i la vida monàstica.
10. Les ordres religioses. Els templaris i els hospitalaris.
11. L'art romànic català I.
12. L'art romànic català II.
13. Les fires i mercats. Una necessitat real?
14. Com és divertien a l'època medieval.
15. La gastronomia i els banquetes a Catalunya.
16. Els joglars i trobadors.
17. Jueus, musulmans i cristians.
18. El comerç i la Mediterrània.
19. L'esclavitud. Un negoci a nivell europeu.
20. L'art gòtic català I.
21. L'art gòtic català II.
22. El naixement de la Generalitat de Catalunya.
23. Les repercussions de la pesta negra.
24. Els escuts heràldics catalans.
25. Un nom i uns símbols.

Metodologia:

Les sessions consisteixen en les explicacions del tema en concret. En elles s'exposa d'una manera distesa i amena la temàtica a tractar amb el recolzament de material gràfic (mapes, textos, PowerPoint,...).

El material gràfic fotocopiats es recull a la fotocopiadora de la Universitat de Lleida.

En determinades sessions, 10 minuts abans d'acabar, es propicia un petit col·loqui per afavorir la participació dels alumnes i poder debatre les diverses opinions al respecte.

Es fa una sortida facultativa per tal de posar en pràctica els coneixements adquirits al llarg de les classes. D'aquesta manera, es pot observar i analitzar *in situ* aspectes ja comentats i descobrir-ne d'altres. Sortida: visita a la ciutat de Cervera, Montfalcó Murallat, torre de Vallferosa, situada al municipi de Torà, dins de la comarca de la Segarra. La durada del recorregut és d'un dia. Durant les dues últimes sessions s'exposen el temes o textos de cada alumne, durant 5 minuts aproximadament.

Avaluació:

Assistència a les sessions: 10%.

Participació dels alumnes: 20%.

Presentació individual d'un text o tema de qualsevol aspecte de la història de Catalunya relacionat amb l'època medieval.

El text mecanografiat i d'una extensió màxima de 5 o 6 folis s'haurà de lliurar el primer dia de classe després de les vacances de Nadal: 60%.

Exposició oral del text o tema: 10%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (80%) i pràctiques (20%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics establerts en l'apartat dels objectius de la programació inicial de l'assignatura, fomentant, en tot moment, la participació dels estudiants. Aquesta participació és centrada durant els últims 10 minuts a cada sessió. D'aquesta manera hem pogut abraçar la totalitat de les 23 sessions programades al llarg del quadrimestre, i els alumnes han tingut les eines i els elements suficients per conèixer els aspectes econòmics, polítics, socials, religiosos i artístics que envolten la complexa història medieval de Catalunya. Aquesta visió de conjunt també els ha permès ser crítics, alhora que tolerants, davant els esdeveniments del moment. El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (80%) i pràctiques (20%), i s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de tres tipus. Per un costat, una sortida facultativa per tal de posar en pràctica els coneixements adquirits i analitzar *in situ* aspectes ja comentats i descobrir-ne d'altres. Aquesta sortida es realitzà el dissabte 8 de novembre de 2008, amb una visita guiada per la ciutat de Cervera, Montfalcó Murallat, i una visita a la torre de Vallferosa, situada al municipi de Torà, a la comarca de la Segarra. Ens va fer un temps fantàstic i tots els alumnes gaudiren de les explicacions, així com resultà una bona oportunitat per conèixer-nos d'una manera distesa. A partir d'aquest dia, es pot dir que els alumnes van formar grup, interrelacionant-se com a companys i alumnes del Sènior, amb lliure complicitat.

Per un altre costat, van realitzar un petit treball individual sobre qualsevol aspecte de la història de Catalunya relacionat amb l'època medieval (màxim 5-7 folis). Aquest treball es va realitzar al llarg del 1r quadrimestre i el van presentar al llarg del mes de desembre de 2008, tot seguint les pautes indicades a

l'assignatura de Metodologia. D'aquesta manera, els alumnes es van enfrontar a un petit repte davant un treball d'investigació, amb resultats molt satisfactoris.

Val a dir, que l'esforç i l'entusiasme engrescador que suposà triar una tema concret, la recerca del material i el procés sintetitzador de la informació al respecte, representà un handicap per molts d'ells.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència i la participació a les classes, així com la presentació per escrit d'un petit treball sobre qualsevol aspecte de la història de Catalunya relacionat amb l'època medieval (màxim 5-7 folis), tot seguint les pautes indicades a l'assignatura de Metodologia.

Els percentatges per a cada element han estat els següents:

Assistència a les sessions: 10%.

Participació dels alumnes: 20%.

Presentació individual del treball: 70%.

La nota mitjana ha estat de 8,5.

c) Observacions:

Em sento molt orgullosa de tot l'alumnat i aplaudeixo l'esforç constant que han mostrat diàriament davant una assignatura complexa i densa en continguts com és Història de Catalunya I.

Tinc la constància que han gaudit de l'assignatura i que han adquirit una sèrie d'eines i elements suficients per debatre aspectes que fins al moment desconeixien, o si més no, mai s'han aturat a plantejar-se.

Història de la integració Europea

Codi: 10237

Professor: Albert Galinsoga Jordà

Departament: Dret Públic

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Horari: Dijous, de 16:30 a 18:30

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 12

Objectius:

- Comprendre el caràcter progressiu del procés de construcció europea i saber explicar la seva evolució i ampliació.
- Comprendre el funcionament de la Unió Europea: entendre com es reparteix el poder entre les institucions comunitàries quines són les seves funcions i els procediments d'adopció de decisions.
- Saber l'ordenament jurídic comunitari.
- Conèixer els mecanismes de control jurisdiccional del Dret Comunitari.
- Entendre la transcendència en el món del procés d'integració.

Continguts:

- I. Antecedents i característiques essencials de la unió europea.
- II. El sistema institucional de la unió europea.
- III. El sistema jurídic de la unió europea.
- IV. El control de la aplicació del dret comunitari.
- V. Els àmbits materials del dret comunitari europeu.

Metodologia:

Classes teòric-pràctiques.

Avaluació:

A partir de l'assistència i una prova o control de coneixements.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques i en una sessió aplicada a un cas.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics de l'assignatura, centrant-nos en situar la integració europea en el context mundial, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Amb motiu del Curs de Dret Internacional Humanitari, organitzat conjuntament per la Universitat de Lleida i la Creu Roja, es va convidar als alumnes a assistir a una sessió sobre el conflicte palestí, amb la intervenció del Dr. Jaume Saura Estapà, Professor Titular de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la Universitat de Barcelona i President de l'Institut de Drets humans de Catalunya, que va permetre als estudiants contrastar les limitacions de la política exterior europea davant d'un conflicte que s'allarga per decennis a les portes d'Europa. Els estudiants van formular cinc preguntes al ponent, demostrant el seu interès i els seus coneixements sobre el tema.

També se'ls ha facilitat una bibliografia, que en el cas del llibre del professor Truyol i Serra es va fer de consulta obligatòria i dos articles publicats pel professor sobre el model europeu i la Constitució europea que tracten de sintetitzar les característiques més notables d'aquest fenomen que ha estat caracteritzat com "l'experiment polític i jurídic més important del segle XX".

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració d'un treball de curs consistent a resumir de manera crítica i personalitzada la bibliografia facilitada, amb els percentatges següents per a cada element:

Assistència: 40%.

Participació: 15%.

Conferència: 10%.

Treball (obligatori): 35%.

La nota mitjana ha estat de 7,3.

c) Observacions:

En tractar-se d'una matèria que cobreix molts aspectes d'interès general i pública coneixença, la participació dels alumnes s'ha posat constantment de manifest (Segona Guerra Mundial, Churchill, De Gaulle, Jean Monnet, Eix-Franco-Alemanya, Commonwealth, Tribunal Europeu de Drets Humans, Guerra Freda, Gorbachov, Maastricht, Euro, Constitució Europea...).

Els temes, conceptes i personatges històrics, en molts casos, els hi eren coneguts i en tenien una opinió formada. Aquest avantatge, també té, però, els seus inconvenients, perquè en una anàlisi acadèmic i científic cal corregir algunes d'aquestes nocions.

En qualsevol cas, s'ha de destacar que els alumnes han manifestat un gran interès per la marxa dels esdeveniments internacionals i de l'organització i les normes a escala mundial, fet que ha obligat a freqüents reconduccions del diàleg cap a l'esfera estrictament europea.

Cal ressaltar l'entusiasme i la gran disponibilitat de l'alumnat.

Història del Pensament

Codi: 10205

Professor: Ramon Camats i Guàrdia

Quadrimestre: Segon

Departament: Institut Municipal d'Educació

Horari: Dimecres, de 17:00 a 19:00

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 10

Objectius:

- Adquirir una comprensió global de les principals orientacions teòriques que han marcat i es troben a la base del pensament occidental.
- Capacitar per a una lectura directa dels autors.
- Assolir un domini de la terminologia filosòfica a partir del coneixement dels principals conceptes i problemes que s'han plantejat al llarg de la història.
- Connectar el pensament amb la història, la política i la resta de manifestacions culturals, així com també amb la vida real dels pobles.

Continguts:

- I. Els inicis del pensament occidental.
 1. Els inicis del pensament racional.
 2. Els sofistes i Sòcrates.
 3. Plató.
 4. Aristòtil.
 5. El pensament hel·lenístic.
- II. Cristianisme i filosofia.
 6. L'aparició del cristianisme.
 7. La filosofia medieval.
- III. Una nova mentalitat.
 8. El Renaixement i l'origen de la Modernitat.
 9. La filosofia moderna: racionalisme i empirisme.
 10. Els ideals de la Il·lustració.
- IV. La crisi de la modernitat.
 11. El problema social: Marx.
 12. La crítica de la moral: Nietzsche.
 13. El descobriment de l'inconscient: Freud.

Metodologia:

Combinar una aproximació teòrica al pensament de l'autor (basada en la presentació de breus síntesis explicatives dels aspectes centrals del seu pensament) amb la interpretació de fonts directes.

Avaluació:

Assistència regular a les classes: 25%.

Exercici pràctic a triar de qualsevol d'aquestes dues opcions: 50%.

- Opció A: Comentari d'un text d'algun autor de cadascun dels 4 blocs temàtics en què està dividida la matèria.
- Opció B: Lectura i recensió d'un llibre proposat pel professor.

Aportació personal per al debat a classe: 25%.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (50%) i pràctiques (50%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics de la Història de la Filosofia Antiga, Medieval i Moderna, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de dos tipus: lectura i comentari de textos dels principals filòsofs. És evident que aquesta activitat ha generat molts debats a les classes, fet que constitueix el segon tipus de pràctica: fer néixer noves reflexions a partir del diàleg.

He de dir, però, que la distinció entre classes teòriques i pràctiques, en aquesta matèria, no és gaire pertinent. Totes les classes són alhora teòriques i pràctiques, sempre hi ha un moment per a l'explicació i sempre hi ha alguna lectura a fer i comentar, la qual, al seu torn, suscita un debat.

S'ha subministrat als alumnes el material necessari pel desenvolupament de les pràctiques: textos en paper i, sobretot, textos digitalitzats que hom ha penjat al SAKAI. En algun cas, el professor ha fet fins i tot servei de préstec de llibres. És el cas que els alumnes es mostraven interessats per algun dels llibres citats i difícils d'obtenir.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració d'un treball de curs consistent a fer un comentari de quatre textos proposats o d'un assaig filosòfic, amb els percentatges següents per a cada element: 50% pel treball, 25% assistència, 25% participació a les classes.

La nota mitja ha estat de: Notable.

No s'ha donat cap incidència.

c) Observacions:

Trobo que l'interès de l'alumnat és molt alt. Els temes propis de la Història de la Filosofia els són propis, car se'ls han plantejat amb independència del seu coneixement de la matèria. Per tot plegat sempre intervenen durant les explicacions i durant els comentaris de textos. Mai no es fa necessari demanar la seva opinió o participació. Alhora, és de destacar que valoren molt positivament el fet que hom els proporcioni, a través de les classes, elements d'anàlisi nous pel que fa als vells problemes que ells, com ja he dit, s'havien plantejat des de posicions més ingènues i afeccionades. En general estic molt satisfet del curs.

Humanisme europeu

Codi: 10240

Professorat: Amadeu Viana San Andrés (coordinador)

Manel Lladonosa Vall-Llebrera

Joan Busqueta Riu

Quadrimestre: Primer

Departament: Filologia Catalana i Comunicació; Història

Horari: Dilluns, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 3.20 (Edifici Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 9

Objectius:

Coneixement dels principals corrents, autors i èpoques de l'humanisme europeu, en tant que cruïlla de la història, la filologia i la filosofia. Reflexions i comparacions des dels segles XIV-XIX fins l'actualitat.

Continguts:

- Actualitat de l'Humanisme I: les arrels humanístiques del pensament occidental.
- Humanisme i ciutat: arrels urbanes i polítiques de l'humanisme modern.
- Humanisme i Renaixement: la Revolució Filològica.
- Humanisme i Reforma: la figura d'Erasme.
- Actualitat de l'Humanisme II: els valors del Renaixement en el context actual (ètica, ciència, tecnologia, història).
- Història del diàleg.
- La tolerància: Montaigne.
- Els orígens de la humanitat: Vico.
- El món de les nacions: Mme. de Staël.
- L'Humanisme cristià: Mounier i Maritain.
- Humanisme i Europa: Denis de Rougemont.
- Actualitat de l'Humanisme III: Postguerra europea, sofriment i ciències socials.

Metodologia:

El curs consistirà en la lectura de textos seleccionats de diferents autors, amb discussió a classe, participació i crítica, recerca de materials bibliogràfics complementaris i foment del debat sobre les idees (a partir de diferents exercicis).

Avaluació:

Assistència: 25%.

Treball en grup: 15%.

Treball individual: 20%.

Pràctiques d'aula: 20%.

Comentari de text/Recensió de llibre: 20%.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques i discussió a les classes.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics d'Humanisme Europeu, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració i exposició d'un treball de curs consistent a donar compte de conceptes bàsics de l'Humanisme Europeu.

La nota mitja ha estat de Notable.

C) Observacions:

Els debats a l'aula amb els alumnes han aportat punts de vista força interessants sobre els conceptes proposats per a la matèria. Igualment, puc afegir que han gaudit força de les xerrades dels professors col·laboradors.

Introducció a l'enologia

Codi: 10233

Professor: Xavier Picazo Marco

Departament: Institut Municipal d'Educació

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Primer

Horari: Dimecres, de 16:30 a 18:30

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 18

Objectius:

Que els alumnes obtinguin unes nocions bàsiques de Viticultura i Enologia. Cada tema o pràctica correspondrà a una sessió.

Continguts:

1. Història de la viticultura i la producció de vins.
2. Fisiologia de la vinya. Cultius, varietats, produccions.
3. Conceptes enològics i bioquímics per a l'elaboració de vins.
4. Elaboració de vins blancs.
5. Sessió pràctica: Tast per a percebre els gustos i el límit de percepció dels alumnes.
6. Elaboracions de caves i altres vins.
7. Sessió pràctica: Tast de vins blancs i caves.
8. Elaboracions de vins rosats i negres.
9. Elaboracions especials en negres.
10. Criança de vins.
11. Característiques vinícoles de les denominacions d'origen.
12. Sessió pràctica: Tast de vins negres joves i de guarda.
13. Vocabulari enològic i de tast.
14. Vinificacions especials.

Metodologia:

Combinació de classe magistral, explicant els diferents temes del contingut amb algunes sessions pràctiques de tast.

Avaluació:

Assistència i participació.

Treball resum de l'experiència de tast.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les classes:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (80%) i pràctiques (20%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics d'enologia i viticultura, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes. Aquestes classes han tingut dos vessants: una part més teòrica de conceptes biològics, bioquímics i químics associats a l'elaboració de vins i una altra part més lúdica on s'han contrastat aquests conceptes teòrics en vinificacions i tipus de vi coneguts per tothom. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques han estat de tres sessions (dues hores cadascuna) dedicades a aprendre a tastar el vins i veure les diferències existents entre vins elaborats amb varietats i vinificacions diferents. D'aquesta forma a l'alumne se'l fa observar aspectes bioquímics o químics estudiats a les classes teòriques (un exemple seria apreciar la diferència entre un vi amb una fermentació malolàctica realitzada d'un vi que no l'ha realitzada, el concepte d'acidesa,...).

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació de l'alumne a classe.

A més, la darrera setmana es va donar a cada alumne un qüestionari de 20 preguntes a contestar a casa seva i que van ser recollides l'últim dia de curs. S'ha valorat la comprensió dels aspectes qüestionats. El

resultat ha estat força bo, a excepció de tres alumnes. Podem valorar satisfactòriament aquest grup-classe.

La nota mitjana ha estat de 7,5.

c) Observacions:

He de ressaltar que aquest grup estava més interessat en acumular dades que en la comprensió i interrelació de les àrees que abraça la matèria. L'Enologia es un estudi molt pràctic que es basa en ciències com la bioquímica o la biologia, sense menysprear el caràcter cultural i antropològic del raïm i el vi. Als alumnes els ha costat molt interrelacionar coneixements i matèries, aspecte que en l'anterior curs va sorprendre'm positivament per aquest fet. Per aquest motiu s'ha hagut de variar el temari incidint amb més aspectes pràctics (tipus de vinificacions com Xeres, Porto, Cava,...) perquè poguessin associar els aspectes mes teòrics de l'Enologia.

Jardineria i Paisatgisme

Codi: 10236

Professora: Isabel Bovet Pla

Departament: Hortofructicultura, Botànica i Jardineria

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Horari: Dilluns, de 16:30 a 18:30

(Els dies que es fan sortides o sessions al laboratori de l'ETSEA, l'hora d'inici són les 16:00)

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat, Laboratori de Jardineria de l'ETSEA)

Alumnes matriculats: 16

Objectius:

Donar una visió general dels aspectes més rellevants de la jardineria i el paisatgisme.

Continguts:

1. Tipologia dels jardins i els espais verds.
2. Història dels estils en jardineria i paisatgisme.
3. Elements constitutius del jardí i el paisatge.
4. Elements vegetals: arbres, arbustos, flor de temporada, plantes d'interior,...
5. Principis bàsics del disseny de jardins.
6. Darreres tendències en jardineria i paisatgisme.

Metodologia:

Classes de teoria, sessions pràctiques de gabinet i visites tècniques.

Avaluació:

Treball individual: 50%.

Assistència, pràctiques d'aula i gabinet i participació activa en les diferents activitats: 50%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (60%) i pràctiques (40%).

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a continguts i aspectes conceptuals bàsics de la jardineria i el paisatgisme, fomentant, en tot moment, la participació activa dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de tres tipus: pràctiques de camp/laboratori, pràctiques de gabinet i visites. Les de gabinet i de laboratori s'han realitzat al Laboratori de Jardineria del Campus de l'ETSEA. Han consistit en pràctiques de disseny de jardins (representació gràfica, ordenació de l'espai i utilització dels diferents elements que constitueixen un espai verd) i en pràctiques de maneig de material vegetal (cultiu i tècniques de multiplicació). S'ha subministrat als alumnes el material necessari pel desenvolupament de les pràctiques.

Durant el mes de maig s'ha realitzat una visita als jardins del Camps Elisis de Lleida que ha estat guiada per alumnes de l'assignatura Disseny i Gestió d'Espais Verds de l'ETSEA. Aquesta sortida ha consistit en una experiència docent innovadora que es va iniciar el curs anterior i que ha estat molt ben valorada tant pels estudiants d'agrònoms com pels del Programa Sènior.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat l'assistència i participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració i exposició d'un treball de curs. Aquest treball ha consistit en el disseny d'un jardí d'una vivenda unifamiliar i s'ha plantejat sota criteris de sostenibilitat, tenint un pes específic important en la nota final.

La nota mitjana ha estat de 8,5.

c) Observacions:

Per finalitzar s'ha de destacar el bon ambient dins el qual s'han desenvolupat les classes i ressaltar la participació de l'alumnat, la seva bona disposició i l'esforç i el temps que han dedicat a la preparació del treball de curs. Tot això ha repercutit en l'alt nivell assolit.

Cal esmentar que la sessió teòrica corresponent a la temàtica d'evolució dels jardins i perspectives de futur es va incloure amb el títol *Tendencias actuales en jardinería y paisajismo* dins el Programa de Intercambio Universitario. Hi van assistir els alumnes de la Universidad de Burgos, la qual cosa va constituir una experiència molt enriquidora.

La química en el nostre entorn quotidià

Codi: 10241

Professorat: Mercè Balcells Fluvia

Pere Guillén Martínez

Quadrimestre: Primer

Departament: Química

Horari: Dilluns i dimecres, de 18:30 a 19:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 3.20 (Edifici Rectorat; Laboratori

Llengua: Català

Química ETSEA)

Alumnes matriculats: 9

Objectius:

Adquirir coneixements generals sobre la incidència de la química en la nostra vida quotidiana.

Continguts:

1. Introducció.
2. Etiquetatge de productes d'ús quotidià.
3. Additius alimentaris.
4. Aliments funcionals.
5. Detergents, cosmètics i perfums.
6. Polímers.
7. Molècules bioactives.
8. Biotransformacions.
9. Química ambiental.

10. L'origen de la vida.
11. ADN i clonació.

Metodologia:

Teoria i pràctiques al laboratori.

Avaluació:

Avaluació continuada on es considerarà:

Assistència: 10%.

Pràctiques de laboratori: 20%.

Presentació de treballs durant el curs: 50%.

Proves escrites de durada breu: 20%.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

L'assignatura ha consistit bàsicament en un conjunt de presentacions teòriques i el debat sobre els temes presentats. En un primer moment, es va intentar un enfocament més clàssic, a partir del qual els temes tenien un plantejament teòric i un plantejament pràctic consistent en la resolució de problemes, però els alumnes van demanar de donar-li a l'assignatura un caire més divulgatiu, incompatible amb incloure classes de problemes.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el que s'ha valorat la participació a classe i la realització dels exercicis plantejats.

La nota mitjana ha estat de 8,5.

c) Observacions:

Durant el curs, algun grup va mostrar la seva disconformitat amb la inclusió de conceptes que els alumnes consideraven massa teòrics o en què es plantejessin classes de problemes. Per tant, es va acordar amb els alumnes baixar l'assignatura a un nivell divulgatiu, fent una descripció general dels temes i donant pas al debat que ha resultat, crec, força interessant, ja que la participació i implicació han estat molt alts.

Literatura Catalana

Codi: 10243

Professora: Imma Farré i Vilalta

Departament: Institut Municipal d'Educació

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Lloc: Aula 3.20 (Edifici Rectorat)

Horari: Dimecres, de 16:30 a 18:30

Alumnes matriculats: 8

Objectius:

- Conèixer el desenvolupament de la literatura catalana del segle XX a través dels diferents períodes històrics i estètiques literàries.
- Distingir els trets característics dels períodes literaris a través d'alguns dels seus textos més rellevants.
- Reconèixer els principals autors de la literatura catalana contemporània, relacionar-los amb les seves obres més importants i encaixar-los en el període o estètica corresponent.
- Comentar algunes de les obres més significatives i relacionar-les amb el context.
- Potenciar la capacitat d'anàlisi, comentari i estudi dels textos proposats, tot relacionant-los amb el context.

Continguts:

Aquesta assignatura es concep com un curs panoràmic d'aproximació a la literatura catalana contemporània a través dels seus principals moviments.

1. Literatura medieval.
 - 1.1. La poesia medieval: dels trobadors a Ausiàs March.
 - 1.2. La narrativa medieval: Ramon Llull i prosa dels segles XIII i XIV.
 - 1.3. La narrativa del segle XV: les novel·les cavalleresques.
2. Literatura moderna.
 - 2.1. El Renaixement.
 - 2.2. El Barroc.
 - 2.3. El Neoclassicisme i la Il·lustració.
 - 2.4. La literatura popular.
3. Literatura del segle XIX.
 - 3.1. La Renaixença i la poesia romàntica. Jacint Verdaguer.
 - 3.2. La narrativa: novel·la romàntica, Costumisme, Realisme, Naturalisme.
 - 3.3. El teatre: del drama romàntic al realista.
4. Literatura contemporània.
 - 4.1. El Modernisme.
 - 4.2. El Noucentisme i les Avantguardes.
 - 4.3. La literatura d'entreguerres (1918-1939).
 - 4.4. La literatura de postguerra.
 - 4.5. La literatura dels nostres dies.

Metodologia:

Atesa la naturalesa de l'assignatura, les exposicions teòriques se cenyiran a l'exposició sumària dels principals corrents literaris i autors de la literatura catalana, la qual es combinarà amb la lectura i comentari d'una tria dels textos (literaris i assagístics) més representatius.

Sempre que sigui escaient, utilitzarem diferents suports audiovisuals (audicions de poemes, reportatges audiovisuals, entrevistes a autors, PowerPoint,...), a fi i efecte de fer més amenes les classes.

Per a cada bloc de contingut (literatura medieval, literatura moderna, literatura del XIX i literatura contemporània), la professora anirà proposant uns llibres de lectura per tal que cada alumne en pugui escollir un per a redactar una ressenya (extensió aproximada: 5 fulls).

Durant les últimes sessions cada alumne presentarà als seus companys (durant uns 10 minuts com a màxim) l'obra que ha escollit per a fer-ne la ressenya.

Avaluació:

Assistència regular a les sessions: 10%.

Participació activa en les activitats i els comentaris de textos fets a l'aula: 30%.

Lectura i ressenya d'un dels llibres proposats per la professora: 50%.

Exposició oral: 10%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (40%) i pràctiques (60%). Cal advertir que a cada sessió combinàvem l'aspecte estrictament teòric amb la pràctica.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a l'explicació sumària, mitjançant presentacions en PowerPoint i la visualització d'alguns vídeos explicatius, dels principals

moviments, corrents i autors de la literatura catalana (des de la poesia medieval a la poesia de postguerra), fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de tres tipus:

A l'aula - Lectura expressiva de textos teatrals i poètics, comentaris de textos seleccionats, audicions de poemes musicats o recitats.

Assistència a ponències - Els estudiants van assistir a una ponència de Biel Majoral, titulada "Literatura i música", en el marc de la V Jornada sobre Llengua i Ensenyament, organitzada per l'Aula Màrius Torres el dia 18 de març. Algun estudiant també va assistir voluntàriament a les sessions del matí.

Adreça de la jornada: http://www.aulamariustorres.org/activitats/index.php#5a_jornada

Ruta literària - El dia 13 de maig es va fer, durant les dues hores de la sessió, una ruta literària pel centre de Lleida. Es va proporcionar als alumnes els dossiers amb els textos que aniríem llegint i contextualitzant al llarg de la ruta. Vam començar als Camps Elisis i vam passar pel monument a Indíbil i Mandoni, la plaça Sant Joan, Carrer Major, el Casino Principal (on vam visitar l'exposició de dibuixos de *Xavier Gosé*, personatge a qui havíem al·ludit en parlar de la revista modernista "Els Quatre Gats") i l'avinguda Blondel (Monument a les víctimes del bombardeig de 1937). Vam anar llegint textos de diferents escriptors que han parlat de Lleida en les seves obres: lleidatans com Màrius Torres, Felip Gallart, Llorenç Capdevila, Rosa Fabregat, Ramon i Joan Baptista Xuriguera, o d'altres contrades i èpoques com Anselm Turmeda, Àngel Guimerà, Josep Pla o Joan Sales. Ha estat una experiència docent innovadora molt ben valorada pels estudiants del Programa Sènior.

Exposicions dels treballs escrits: L'últim dia de curs, els estudiants van presentar a l'aula, durant uns deu o quinze minuts, el llibre sobre el qual havien fet el treball escrit.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada en el qual s'ha valorat la participació a classe, la realització dels exercicis plantejats a l'aula i l'elaboració i exposició d'un treball de curs consistent en una ressenya d'un llibre, que els estudiants han pogut escollir d'una llista de dinou títols.

La nota mitjana ha estat de Notable (7,7).

c) Observacions:

La nostra valoració personal ha estat molt positiva: l'alumnat ha estat molt motivat, ha participat moltíssim i ha respost positivament a les activitats programades.

Llengua catalana I

Codi: 10239

Professor: Francesc Català i Alòs

Quadrimestre: Primer

Departament: Institut Municipal d'Educació

Horari: Dijous, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 10

Objectius:

Assolir un coneixement bàsic de la llengua catalana que permeti a l'alumne emprar-la amb certa normalitat i correcció acceptable en qualsevol situació comunicativa, ja sigui oral o escrita.

Continguts:

I. Domini del sistema lingüístic:

Treballar el sistema lingüístic a través d'exercicis per aconseguir que l'alumne adquireixi uns coneixements que li permetin aplicar les convencions ortogràfiques generals; generar estructures en

català (discurs indirecte, correlacions verbals, perífrasis, oracions impersonals...); seleccionar elements lèxics o gramaticals d'acord amb el context semàntic i/o gramatical; formar paraules aplicant els principals mecanismes de derivació i escollir el significat d'una paraula o expressió.

II. Expressió escrita, comunicació oral i comprensió lectora:

Treballar l'expressió i la comprensió de textos orals i escrits en situacions de comunicació quotidianes d'una formalitat mitjana, que requereixen l'ús de la llengua oral estàndard.

III. Marc social, cultural i històric:

Oferir a l'alumne coneixements generals sobre l'origen, la història i la situació actual de la llengua, i també sobre la seva varietat, de manera que li permetin tenir una visió global del català en el marc polític i social de les llengües al món.

Metodologia:

El sistema d'aprenentatge emprat és interactiu, de manera que l'alumne no ha d'assimilar els coneixements de manera passiva sinó que els assumeix de forma pràctica a partir d'exercicis i explicacions compartides entre professor i alumne.

Hi ha exposicions teòriques bàsiques i senzilles a partir de les quals es treballa el tema amb activitats pràctiques de forma tradicional (exercicis) o a través d'Internet (blocs, wikis,...).

Avaluació:

Assistència: 15%.

Treball individual: 50%.

Pràctiques i participació a l'aula: 35%.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques i pràctiques que segueixen l'estructura del temari del curs.

La part de teoria corresponia a l'exposició per part del professor de continguts d'ortografia i gramàtica, història de la llengua catalana i recursos lingüístics a la xarxa, a més de l'exposició de continguts en un bloc de l'assignatura.

La pràctica corresponia a exercicis d'ortografia i gramàtica que després es corregien a classe. I la darrera pràctica era el treball de final de curs que podia ser sobre un tema de llengua, recurs lingüístic a la xarxa o història de la llengua catalana.

b) Avaluació:

A més d'avaluar les aportacions dels alumnes a la classe, l'assistència i la participació en el bloc de l'assignatura, la nota final partia del treball de final de curs que havia de tenir una extensió d'entre 5 a 10 fulls.

La nota mitjana ha estat de 7,5.

c) Observacions:

La participació de l'alumnat ha estat excel·lent i des del primer moment s'ha establert una complicitat molt positiva; era usual que, en finalitzar la classe, alguns alumnes mostressin sorpresa pels continguts que havien descobert a la xarxa, en relació amb el català, o sobre el temari donat aquell dia en l'assignatura. En general, tot i la percepció que alguns alumnes tenien un baix nivell d'ortografia i gramàtica del català, el seguiment dels continguts del curs s'ha efectuat sense cap problema i, tret d'una persona, tothom va fer el treball i el va superar amb èxit.

Llengua catalana II

Codi: 10231

Professor: Francesc Català i Alòs

Departament: Institut Municipal d'Educació

Crèdits: 3

Llengua: Català

Quadrimestre: Segon

Horari: Dimarts, de 18:30 a 20:30

Lloc: Aula 2.37 (Edifici del Rectorat)

Alumnes matriculats: 12

Objectius:

Aprofundir en la tasca iniciada en l'assignatura Llengua catalana I, per avançar cap un coneixement mitjà de la llengua catalana que permeti a l'alumne emprar-la amb normalitat i correcció acceptable en qualsevol situació comunicativa, ja sigui oral o escrita.

Continguts:

I. Domini del sistema lingüístic.

Incidir en el treball del sistema lingüístic (amb un ús pedagògic de la xarxa Internet) per aconseguir que l'alumne adquireixi uns coneixements que li permetin aplicar les convencions ortogràfiques generals; generar estructures en català (discurs indirecte, correlacions verbals, perífrasis, oracions impersonals,...); seleccionar elements lèxics o gramaticals d'acord amb el context semàntic i/o gramatical; formar paraules aplicant els principals mecanismes de derivació i escollir el significat d'una paraula o expressió.

II. Expressió escrita, comunicació oral i comprensió lectora.

Continuar treballant l'expressió i la comprensió de textos orals i escrits en diferents varietats funcionals.

III. Marc social, cultural i històric

Reprendre el tractament d'aspectes bàsics sobre l'origen, la història i la situació actual de la llengua.

Metodologia:

El sistema d'aprenentatge emprat és interactiu, de manera que l'alumne no ha d'assimilar els coneixements de manera passiva sinó que els assumeix de forma pràctica a partir d'exercicis i explicacions compartides entre professor i alumne.

Hi ha exposicions teòriques bàsiques i senzilles a partir de les quals es treballa el tema amb activitats pràctiques de forma tradicional o a través d'Internet (blocs, wikis,...).

Avaluació:

Assistència: 15%.

Treball individual: 50%.

Pràctiques i participació a l'aula: 35%.

Informe del curs per part del professor:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques i pràctiques que seguien l'estructura del temari del curs.

La part de teoria corresponia a l'exposició per part del professor de continguts d'ortografia i gramàtica, història de la llengua catalana i recursos lingüístics a la xarxa, a més de l'exposició de continguts en un bloc de l'assignatura.

La pràctica corresponia a exercicis d'ortografia i gramàtica que després es corregien a classe. I la darrera pràctica era el treball de final de curs que podia ser sobre un tema de llengua, recurs lingüístic a la xarxa o història de la llengua catalana. Es va assistir a una conferència sobre llengua i globalització realitzada a la Biblioteca Pública de Lleida i hi havia unes pràctiques que corresponien a la participació activa opinant

al bloc sobre continguts que hi havia penjats. Tots els alumnes havien de fer una exposició a classe, de 5 a 10 minuts, sobre un autor concret que corresponia a un text literari que es llegia a classe.

b) **Avaluació:**

A més d'avaluar les aportacions dels alumnes a la classe, l'assistència i la participació en el bloc de l'assignatura, la nota final partia del treball de final de curs que havia de tenir una extensió d'uns tres fulls. També comptava per a la nota final, en un 30%, l'exposició de l'autor que havien fet a classe.

La nota mitjana ha estat de 8.

c) **Observacions:**

La participació de l'alumnat ha estat excel·lent i des del primer moment vaig trobar un grup força estructurat que participava activament en tot allò que se li exposava. La curiositat pels continguts extres exposats era molt alta i permetia la improvisació, tot allargant continguts cap a qüestions que inicialment s'havien de tractar superficialment, per exemple, un autor català que havia treballat la mètrica de l'Haikú (estructura d'alguns poemes orientals), va donar perquè s'animesin a compondre petits haikús a casa.

Una altra cosa que els va agradar molt va ser escoltar les exposicions dels companys i fins i tot hi va haver un esforç per anar fent algunes de més llüdes amb PowerPoint i audicions de peces literàries en CD.

Va haver-hi un petit incident amb un alumne que es va posar nerviós pels treballs que se li havien manat, però es va solucionar dos sessions més tard i ho va poder lliurar tot com la resta de companys, tot reconeixent que el volum de treball que se li acumulava entre totes les assignatures era massa per a ell i el feia patir estrès.

Nutrició i Dietètica

Codi: 10210

Professorat: M. Teresa Piqué Farré
Antonieta Barahona Vinyes

Quadrimestre: Primer

Departament: Tecnologia dels Aliments

Horari: Dijous, de 18:30 a 20:30

Crèdits: 3

Lloc: Aula 2.16 (Edifici del Rectorat)

Llengua: Català

Alumnes matriculats: 12

Objectius:

- Diferenciar els conceptes d'Alimentació, Nutrició i Dietètica.
- Conèixer la composició i el valor nutritiu dels diferents aliments.
- Fer l'avaluació de l'estat nutricional i elaborar la dieta personalitzada.
- Definir la dieta equilibrada i conèixer la dieta Mediterrània i dietes alternatives.
- Conèixer la relació entre alimentació i malaltia.
- Introduir en el coneixement dels aliments funcionals, de l'etiquetatge nutricional i de les funcions dels additius en els aliments.

Continguts:

1. Introducció.
2. Aliment. Classificació i components.
3. Macronutrients.
4. Micronutrients.
5. Valor nutritiu i estat nutricional.
6. La dieta.
7. Alimentació i salut.
8. Aliments funcionals i etiquetatge nutricional.

Metodologia:

Les activitats d'aprenentatge presencials es dediquen a les sessions de teoria, les activitats dirigides, els seminaris i les sessions de *Practicum*.

Les activitats no presencials es dediquen a la preparació dels treballs i del dossier de *Practicum* i a l'estudi de l'assignatura.

Avaluació:

Assistència a les sessions presencials i participació activa en les activitats dirigides: 30%.

Realització de dos treballs individuals: 40% (20% cadascun).

Pràctiques d'aula/*Practicum*: 30%.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en sessions teòriques (60%) i pràctiques (40%) seguint la planificació temporal que apareix al programa de l'assignatura i que es va facilitar als alumnes a l'inici de l'assignatura.

A les classes teòriques s'ha desenvolupat la part del programa corresponent a aspectes conceptuals bàsics de alimentació, nutrició i dietètica, fomentant, en tot moment, la participació dels alumnes, que ha estat com en el curs passat molt elevada. Les sessions teòriques s'han realitzat a l'aula assignada a l'edifici del Rectorat.

Les classes pràctiques que s'han dut a terme han estat de tres tipus: pràctiques sobre avaluació de l'estat nutricional individual i elaboració de la dieta personalitzada, seminari sobre aliments funcionals, i activitats dirigides sobre composició dels aliments i etiquetatge. Les pràctiques sobre avaluació de l'estat nutricional s'han realitzat al gabinet de nutrició del departament de Tecnologia d'Aliments de l'ETSEA mentre que el seminari i les activitats dirigides s'han realitzat a l'edifici de Rectorat, subministrant als alumnes el material necessari pel desenvolupament de les pràctiques.

El dia 18 de desembre de 2008 es va realitzar un seminari final d'aplicació de la dieta mediterrània a l'aula de cuina de la professora Antonieta Barahona tal com es va realitzar el curs passat com a acte de cloenda de l'assignatura.

b) Avaluació:

S'ha seguit el sistema d'avaluació continuada que apareix a la fitxa i al programa de l'assignatura.

La nota mitja ha estat de 9,5.

Hi ha hagut un alumne no presentat.

c) Observacions:

Destaquem el gran interès expressat per l'alumnat durant les activitats pràctiques, sobretot en l'avaluació nutricional individual i l'elaboració de la dieta personalitzada.

Salut i qualitat de vida

Codi: 10211

Professora: Miguela Martínez Orduna

Departament: Infermeria

Crèdits: 3

Llengua: Castellà

Quadrimestre: Segon

Horari: Dimarts, de 16:30 a 18:30

Lloc: Aula 2.37 (Edifici Rectorat)

Alumnes matriculats: 13

Objectius:

- Adquirir els coneixements necessaris per relacionar la qualitat de vida dins l'àmbit de la salut.
- Conèixer diferents intervencions i confluències amb d'altres disciplines.
- Saber elaborar un perfil de l'estat de salut individual i integrat com a eina de qualitat de vida.

- Incorporar tècniques i teràpies complementàries que existeixen en l'actualitat.
- Aplicar els diferents coneixements adquirits durant el curs per l'elaboració d'un programa de salut que inclogui tots els nivells de la vessant humana.

Continguts

- I. Introducció i terminologia.
- II. Dimensions de la qualitat de vida.
- III. Necessitats de l'ésser humà.
- IV. Salut i malaltia.
- V. Conceptes sociosanitaris i de medicina holística.
- VI. Benestar i estils de vida.
- VII. Hàbits saludables.
- VIII. Programes d'intervencions i mesures d'atenció sociocomunitària.
- IX. Aplicació de tècniques i teràpies complementàries en la actualitat.
- X. Requisits per elaborar un programa d'autocura de salut.

Metodologia

La part teòrica s'impartirà en classes magistrals participatives amb el suport de mitjans audiovisuals i discussions guiades.

La part pràctica constarà de treballs de grup amb la seva posterior exposició i un treball individual com a prova final.

Es tindrà molt en compte la participació de l'alumne/a.

Avaluació

L'avaluació serà continuada i estarà estructurada de la següent manera:

Assistència a classe: 40%.

Treball individual: 30%.

Treball de grup: 20%.

Assistència a la tutoria del treball individual: 10%.

Informe del curs per part de la professora:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

A les classes s'han desenvolupat metodologies participatives on es potenciava el debat i la reflexió. Una primera part generalment era teòrica, acompanyada de la segona hora de dinàmiques de grup.

El grup d'alumnes estava molt estimulat, amb una actitud activa de recerca de coneixements i molt receptiu. S'ha establert una veritable comunicació bidireccional amb intercanvis continus d'opinions.

b) Avaluació:

El sistema d'avaluació s'ha basat en el que es va consensuar el primer dia de classe. L'assistència a classe (pràcticament, no hi ha hagut absències), la participació directa i el treball en equip. La participació s'ha dut a terme a través de comentaris, debats i reflexions dels alumnes, i s'ha de dir que ha estat excel·lent. El treball en grup que han realitzat ha versat sobre diferents aspectes de l'assignatura. Amb aquest treball hem constatat la seva disposició, el seu coneixement de treball en equip i l'ús d'Internet per a la recerca d'informació. L'anàlisi i la reflexió l'han exercitat sobre materials audiovisuals, jocs i altres exposats a classe. L'alumnat ha estat realment molt participatiu.

La implicació dels alumnes a les classes crec que els ha permès aplicar l'assignatura al seu propi benestar. Han après a reconèixer la influència dels mitjans de comunicació en la salut, la importància de la comunicació, de la reflexió i de crear espais d'autocura com a millora de la qualitat de vida.

Per avaluar altres conceptes i els seus assoliments durant el curs, s'ha fet un estudio observacional descriptiu i transversal de la intervenció educativa, a través d'una enquesta prèvia i posterior a les sessions educatives del grup d'intervenció.

Període d'estudi: Gener - Maig 2009.

Així com l'educació per a la salut és de vital importància per a potenciar l'alimentació i exercici com a indicadors indiscutibles de salut i qualitat de vida, també ho és en la lluita contra els hàbits tòxics. Per això vaig intentar determinar el perfil del grup i avaluar coneixements i actituds respecte a l'alimentació i l'exercici, la percepció de risc, el tabac i l'alcohol, valorant canvis al final de l'assignatura.

Nota mitjana: 9.

c) Observacions:

L'Educació per a la Salut és un instrument necessari per a l'adquisició de coneixements, habilitats i actituds i per afavorir canvis de conducta a hàbits de vida saludables potenciant, mantenint i millorant la qualitat de vida. Els hàbits de vida saludables, així com el consum d'alcohol i tabac poden estar subjectes a una educació per coneixements. La intervenció en petits grups facilita aquesta educació, aconseguint la millora de coneixements, habilitats i actituds.

L'assignatura s'ha desenvolupat amb tota normalitat, segons el programa. Cal destacar la puntualitat, l'alta assistència a las classes, la participació dels alumnes als debats i la seva responsabilitat, i labor de reflexió realitzada. També vull esmentar l'esforç realitzat en l'elaboració dels treballs demanats i la seva posada en comú per a cada grup de treball.

Com a professora, vull expressar la meua felicitació i satisfacció al grup d'alumnes per la seva actitud global de curiositat i d'interès en el seu aprenentatge.

Taller d'ecologia

Codi: 10230

Professorat: Luis Serrano Endolz

Quadrimestre: Primer

Cristina Chocarro Gómez

Departament: Producció Vegetal i Ciència Forestal

Horari: Dilluns, de 16:30 a 18:30

Crèdits: 3

Lloc: Laboratori 0.10 (Campus d'ETSEA)

Llengua: Castellà

Alumnes matriculats: 8

Objectius:

L'objectiu de l'assignatura és que els alumnes coneguin i practiquin les tècniques bàsiques de l'estudi del funcionament dels ecosistemes.

Continguts:

- I. Mesura de l'estratificació tèrmica de l'aigua. Adquisició de mostres representatives i simulació en ambients contrastats.
- II. Mesura dels principals components dissolts a l'aigua (oxigen, nitrats, nitrits, amoníac, etc.). Problemàtica de la contaminació.
- III. Morfologia adaptativa de les llavors.
- IV. Tipologia reproductora vegetal. Estratègies evolutives i cooperació interespecífica.
- V. Mesures en ecofisiologia vegetal. Evolució de la transpiració i la fotosíntesi.
- VI. Mesura de paràmetres ambientals en un ecosistema terrestre (I). Instal·lació de diferents sensors i sistemes de registre.
- VII. Mesura de paràmetres ambientals en un ecosistema terrestre (II). Introducció a l'anàlisi i interpretació de dades.

- VIII. Estructura primària d'arrels i tiges. Talls, tinció i microscòpia.
- IX. Estudi de la nutrició vegetal. Factors limitadors del creixement.
- X. Anàlisi de l'estructura vertical d'un ecosistema. Estimació de la cobertura, LAI i extinció de la radiació.

Metodologia:

És una assignatura de caràcter totalment experimental, per tant, es desenvoluparà a través de pràctiques que realitzaran els propis alumnes amb la guia i la tutela del professorat.

Avaluació:

Avaluació contínua:

Assistència.

Resum setmanal de cadascuna de les sessions pràctiques.

Informe del curs per part del professorat:

a) Desenvolupament de les activitats acadèmiques:

El curs s'ha estructurat en classes pràctiques que han tingut lloc al laboratori d'Ecologia de l'ETSEA. S'han realitzat 10 pràctiques diferents durant les 14 setmanes del curs, que contempnen la major part de les tècniques bàsiques per a l'estudi del funcionament dels ecosistemes. Això va permetre als alumnes adquirir habilitat en l'ús de l'instrumental de laboratori i en l'anàlisi dels resultats dels diferents experiments proposats.

Per al desenvolupament d'aquestes classes es va utilitzar el material específic de cadascuna de les pràctiques: Irga (mesura de fotosíntesi), Ceptòmetre (mesures de PAR) i sensors de temperatura, energia,... connectats a un Datalogger per a la realització de mesures automàtiques, microscopis, cambra de pressió, diferents tècniques de tinció. Aquest curs hem emfasitzat sobre la dinàmica d'ecosistemes aquàtics mitjançant la posada a punt d'un sistema d'estratificació tèrmica i d'anàlisi de compostos dissolts en l'aigua, així com en la seva relació amb els processos de contaminació.

A l'inici de cada pràctica es realitzava una breu introducció per explicar els conceptes teòrics necessaris i, en finalitzar la pràctica, se'ls proporcionava el material audiovisual emprat.

b) Avaluació:

S'ha seguit un sistema d'avaluació continuada: s'ha avaluat la participació a classe juntament amb la presentació d'un resum de les activitats experimentals realitzades en cadascuna de les pràctiques. La seva extensió va variar en funció de l'interès personal de cada alumne. Aquest sistema ens va permetre passar per alt les diferències de nivell acadèmic entre els alumnes i evitar així el grau de tensió generat davant l'obligació de la presentació dels resums; els alumnes van tenir un grau de satisfacció adequat.

La nota mitjana ha estat de 9,5.

c) Observacions:

El sistema de projecció multimèdia va ser especialment útil per a la visualització en directe del punt de congelació de diferents teixits vegetals, visibles a través de pics exotèrmics, així com en la visualització de la microfauna existent en diferents sistemes aquàtics. En general, els alumnes han mostrat un interès molt notable en la marxa de l'assignatura. Han presentat treballs molt interessants, en els que es pot veure el nivell de cerca d'informació addicional realitzat i un resultat global molt satisfactori. D'aquí, la nota mitjana obtinguda .

3.5. Informe global

Durant la primera setmana de classe, tant al primer com al segon quadrimestre, com ja és habitual des del primer any que es van implementar aquests estudis, la coordinació del Programa és l'encarregada de fer les presentacions del professorat als alumnes aprofitant els primers minuts de cada assignatura. Tot seguit, el professorat de cada matèria procedeix a exposar la metodologia, el sistema d'avaluació i altres aspectes interessants de cada assignatura. Aquest ritual permet la primera presa de contacte i es considera com la porta d'entrada a cada matèria i al coneixement de cada professor o professora, dintre de les directrius del Programa Sènior.

Durant aquest curs, a partir dels resultats de les enquestes, dels contactes mantinguts amb el professorat, per una banda, i amb els estudiants, per una altra, i, òbviament, també segons els informes finals del professorat responsable de cada matèria, hem constatat la marxa adequada, en general, de les activitats acadèmiques al llarg del curs. Tanmateix, hem observat que caldrà revisar alguns aspectes. Tot seguit exposarem amb més detall la valoració global de la coordinació en aquest sentit.

Majoritàriament, el nivell de satisfacció, en general, és prou alt tant per part del professorat com de l'alumnat. Els grups d'alumnes, atesa la pròpia essència del Programa, són molt heterogenis, fet que suposa un notable esforç metodològic i d'adaptació per part del professorat, com s'ha pogut comprovar als informes inclosos en els punts anteriors d'aquest capítol. Malgrat tot, el professorat del Programa Sènior té perícia i qualitat docent suficient com per resoldre aquest obstacle amb prou èxit.

Tot i que la coordinació insisteix molt en què les matèries es programin tenint en compte aquesta heterogeneïtat dels grups així com les característiques especials de l'alumnat sènior, s'han donat casos en els quals el professorat ha plantejat la matèria a partir de determinats objectius i de certs criteris metodològics que ha hagut de modificar 'sobre la marxa' en certa mesura. Això ha passat, especialment, pel que fa a les propostes d'avaluació i al nivell de feina demanat prèviament a l'alumnat.

De totes formes, volem afegir que en alguns casos, certa part de l'alumnat té un comportament reactiu en els primers moments del curs, quan s'enfronta a un veritable canvi en les seves circumstàncies. Cursar els estudis del Programa Sènior suposa una adaptació important a una nova situació que incideix en els seus hàbits de vida fins a aquell moment. En conseqüència, el professorat ha de tenir paciència, adaptar el que cregui adequat, si és necessari, però valorant molt bé si cal o no cal fer-ho. Per què el que acostuma a passar és que, al cap d'unes setmanes, la primera impressió 'negativa' s'ha esvaït i els alumnes ja s'han adonat que sí 'poden' amb el que se'ls demana. Han deixat de ser reactius i s'han convertit en proactius i, afortunadament i en general, amb molta intensitat.

Volem destacar també el fet que la metodologia docent impulsada en aquests estudis es basa en els principis de l'EEES, amb una presència de la part pràctica i experimental molt notable. Òbviament, no totes les matèries ho permeten al mateix nivell, però fins i tot la més teòrica de les propostes presenta un vessant aplicat que

prima la participació i que ha estat molt apreciat per l'alumnat. No solament es complementen els continguts de la matèria, sinó que això permet als estudiants expressar-se i desenvolupar aquella proactivitat de la qual parlàvem abans. Aquest curs, com els anteriors, el professorat, a més, ha organitzat activitats complementàries descrites en el punt 4.2. que incideixen també en aquest aspecte. Tot plegat conforma el programa formatiu d'aquests estudis, que aquest any ha experimentat un notable augment en el nombre i nivell d'aquestes activitats pràctiques tant a dins com a fora de l'aula.

Així mateix, volem destacar i agrair el notable esforç que aquesta parcel·la pràctica del Programa ha representat per al professorat, el qual, a les activitats pròpies de la seva tasca docent a les facultats o escoles a les quals pertanyen, ha de sumar el temps esmerçat en aquestes tasques. S'ha de dir, no obstant, que, segons els comentaris del professorat en els seus informes, aquest està satisfet de la seva participació en el Programa i no la viu, ni molt menys, com una sobrecàrrega de la seva labor docent. Un dels aspectes més destacats i que més motiva al professorat és, precisament, l'actitud de l'alumnat, sobre la qual solen fer especial èmfasi. Fins i tot, alguns estableixen comparacions amb l'alumnat 'jove'; em permeto reproduir aquí algunes paraules del professorat, bona mostra del que aquí s'ha dit:

Els professors de l'assignatura han pogut constatar la gran capacitat d'adaptació dels alumnes a les noves tecnologies, com en el cas de la recerca d'informació per Internet. Però, probablement el factor que ha creat més il·lusió en els docents a l'hora d'impartir l'assignatura ha estat el comprovar el gran afany de tot l'alumnat en general per adquirir nous coneixements i la generació instantània de nous dubtes i incògnites sorgida en els alumnes a mesura que se'ls anaven explicant els continguts. Aquesta actitud, tan sana i allunyada de les aules dels nostres estudiants joves, va ser fins i tot desbordada i difícil d'aturar en alguns moments a l'inici del curs, però creà molt entusiasme col·lectiu. (Profs. Balasch i Conesa)

Un altre factor molt important per als estudiants és l'eina Sakai. A través d'aquesta plataforma virtual utilitzada per la Universitat de Lleida, els alumnes poden disposar ràpidament del material docent, també d'un contacte pràcticament permanent amb el professorat i d'enllaços a pàgines web que poden ser del seu interès. Igualment, això els permet participar en activitats virtuals conjuntes com blogs, fòrums o xats. És molt interessant comprovar com, cada cop més, els alumnes van perdent la por a les Tecnologies de la Informació i la Comunicació i el seu ús es va generalitzant entre ells

El sistema d'avaluació impulsat des de la coordinació del Programa Sènior i el que el professorat aplica és el d'avaluació contínua, com es pot comprovar en els informes anteriors. De la mateixa manera que l'aspecte pràctic, aquest és un altre dels que s'emmarquen en les directrius de l'EEES i, per tant, és coherent la seva aplicació en aquests estudis. Per una altra banda, el perfil de l'estudiant sènior, poc habituat, per la seva edat, a sotmetre's a aquesta situació, aconsella aquesta metodologia, tot i que és nova per ells, ja que fins i tot en els casos en els quals tenen experiència prèvia, les metodologies viscudes en altres moments de la seva vida, no són precisament aquestes. Amb tot, s'ha destacat com la més adequada.

Pel que fa a la infraestructura, hem observat diversos inconvenients, que el professorat ha evidenciat en els seus informes i els estudiants en les seves enquestes. Ens referim, especialment, a les condicions de certes aules, sobretot a l'edifici del rectorat, que no presenten les millors característiques per a la docència. Tot i que les aules d'aquest edifici seran renovades l'estiu del 2009, està prevista una nova ubicació per al Programa Sènior tant pel que fa a la gestió com per a la docència (Campus de Cappont), la qual cosa suposarà una notable millora en aquest aspecte, a partir de proper curs.

4. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

4.1. Inauguració del curs acadèmic

El dia 17 d'octubre de 2008 va tenir lloc la inauguració del curs del Programa Sènior, presidida pel rector de la Universitat de Lleida, Sr. Joan Viñas Salas. La conferència inaugural va anar a càrrec del Sr. Jaume Sellés, membre del Consell Social de la UdL, que va actuar en representació del seu president, Sr. Ramon Roca, el qual va tenir un imprevist que no li va permetre assistir. L'acte va comptar també amb la presència i les paraules de les següents autoritats: Sra. Isabel del Arco Bravo, Vicerectora de Docència de la UdL; Sr. Jesús Castillo Cervelló, regidor d'Educació i Atenció a la Infància de l'Ajuntament de Lleida i president de l'IME; i Sra. Rosa Mateu Serra, secretària de la Facultat de Lletres.

En el decurs de l'acte, la coordinadora del programa, Sra. Neus Vila Rubio, va presentar la memòria del Programa Sènior del curs 2007-2008, i el professor Julián Acebrón Ruiz va fer el mateix amb el volum editat per la UdL a partir de la col·laboració entre els alumnes del *Taller d'escriptura* del Programa Sènior i els alumnes de l'assignatura *Edició de textos*, de la Llicenciatura de Filologia 'Hispànica, ambdues matèries impartides per aquest professor. Ha estat el segon llibre fruit de la col·laboració entre dos grups d'alumnes d'edats i estudis diferents. El seu treball, coordinat pel professor Acebrón, ha fet possible el volum presentat, titulat *Uniformes*. En ell es recullen els escrits dels alumnes Sènior, mentre l'edició ha estat a càrrec dels alumnes d'Hispaniques.

L'acte va comptar amb una notable assistència tant de professorat de la UdL com d'alumnat, especialment, del Programa Sènior.

4.2. Activitats culturals, visites i sortides

Recollim aquí un llistat amb totes les activitats de caire cultural i acadèmic que es consideren complementàries a les classes de les diferents matèries del Programa. El professorat les organitza amb l'objectiu de permetre l'aprofundiment per la via pràctica i d'observació directa dels ensenyaments impartits a classe. Constitueixen una de les mostres del dinamisme i l'afany d'aprenentatge que presenten aquests estudiants, guiats per un professorat alhora actiu i eficaç en les seves tasques.

- Visita al Montsec de Rúbies per conèixer la formació dels Pirineus i la composició i estructura d'aquesta unitat. Guiada per Josep Antoni Conesa, professor de la matèria 'Dinàmiques interna i externa del planeta terra'. Octubre de 2008.
- Visita a l'exposició de bolets que organitza cada any el Grup de Micologia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, acompanyats pel professor Joan Pedrol. Proposada pel professorat de 'Les plantes i l'home'. Octubre de 2008.

- Visita a l'Herbari de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, a proposta del professorat de la matèria "Les Plantes i l'Home". Novembre de 2008.
- Sortida al Parc Municipal de la Mitjana de Lleida, dirigida pel professor Josep Antoni Conesa, durant tot un matí. Proposada pel professorat de 'Les plantes i l'home'. Novembre de 2008.
- Visita, guiada pel professor J. Carles Balasch de l'assignatura 'Dinàmiques interna i externa del planeta terra', a les poblacions del curs baix del riu Ebre, entre Móra d'Ebre i Tortosa, visitant els efectes de les inundacions històriques (des del 1617 fins avui dia) que han sofert les poblacions i analitzant la probabilitat temporal d'incidència d'aquest tipus de risc hidrològic. Novembre de 2008.
- Visita guiada per la ciutat de Cervera, Montfalcò Murallat, i una visita a la torre de Vallferosa, situada al municipi de Torà, dins de la comarca de la Segarra. En el marc de l'assignatura 'Història de Catalunya I' i guiada per la seva professora, Montserrat Pérez. Novembre de 2008.
- Visita guiada a la Biblioteca del Rectorat. El personal del Servei de Biblioteca va orientar els alumnes sènior amb l'objectiu de facilitar el contacte directe amb la recerca bibliogràfica i el coneixement dels recursos de què disposen els alumnes en el seu entorn més proper. Proposada per la coordinació del Programa. Novembre de 2008.
- Visita de camp a l'edifici CREA del Campus de Cappont, on es van poder observar els aspectes innovadors de l'edifici CREA quant a arquitectura bioclimàtica i a instal·lacions energètiques innovadores. A proposta del professorat de la matèria 'Energies alternatives' i amb la seva guia. Desembre de 2008.
- Mostra pràctica i tast de fruits i llavors al laboratori de botànica de l'ETSEA, coordinada pel professor Joan Pedrol. Proposada pel professorat de 'Les plantes i l'home'. Desembre de 2008.
- Sortida a Malpartit, organitzada i dirigida pel professor Josep Mallol Gurgui, per tal de realitzar una observació nocturna a la vora del llac de pescadors, en el marc de l'assignatura 'Astronomia I'. Es va poder observar la Lluna i el planeta Saturn, així com altres nebuloses i galàxies. Es va comptar amb un telescopi catadiòptic Schmidt - Cassegrain de 8 polzades (20 cm) de diàmetre facilitat per la Societat Astronòmica de Lleida a través del Col·legi Claver. Desembre de 2008.
- Seminari d'aplicació de la dieta mediterrània a l'Aula de Cuina de la professora Antonieta Barahona. A proposta de les professores de 'Nutrició i dietètica'. Desembre de 2008.
- Assistència a una sessió on intervenia el Dr. Jaume Saura Estapà, Professor Titular de Dret Internacional Públic i Relacions Internacionals de la Universitat de

Barcelona i President de l'Institut de Drets Humans de Catalunya, sobre el conflicte palestí, dins del Curs de Dret Internacional Humanitari, organitzat conjuntament per la Universitat de Lleida i la Creu Roja. Activitat organitzada pel professor Albert Galinsoga, de l'assignatura 'Història de la Integració Europea'. Febrer de 2009.

- Tast de vins per observar les diferències existents entre vins elaborats amb varietats i vinificacions diferents. Activitat organitzada per Xavier Picazo Marco, professor de l'assignatura 'Introducció a l'Enologia'. Març de 2009.
- Assistència, amb participació activa, en un col·loqui amb el professor de la UdL i escriptor guardonat, Pere Rovira, sobre la seva novel·la *L'amor boig*. A proposta del professor del 'Taller d'Esctura I', Julián Acebrón. Març de 2009.
- Assistència a la ponència de Biel Majoral, titulada *Literatura i música*, en el marc de la V Jornada sobre Llengua i Ensenyament, organitzada per l'Aula Màrius Torres. Activitat proposada per la professora de 'Literatura Catalana'. Març de 2009.
- Sortida a l'Institut Municipal d'Informàtica on es va presentar el certificat digital idCat i es donà els certificats individuals a tots els alumnes. A més, van poder provar els tràmits administratius de la Carpeta Ciutadana de Lleida amb el seu propi certificat digital. Proposada pel professorat del 'Taller d'Informàtica III'. Abril de 2009.
- Visita als jardins dels Camps Elisis de Lleida guiada per alumnes de l'assignatura Disseny i Gestió d'Espais Verds de l'ETSEA. A proposta de la professora de 'Jardineria i Paisatgisme', Isabel Bovet. Abril de 2009.
- Assistència a la vídeo conferència del Caixa Fòrum de Lleida titulada *Seguretat de dades i Matemàtiques: protegits per un nombre*. Fou impartida per Gerhard Frey, professor de l'Institut de Matemàtica Experimental de la Universitat de Duisburg-Essen. Medalla Gauss el 1996. Proposada pel professorat de 'Taller d'Informàtica III'. Abril de 2009.
- Assistència a una conferència sobre llengua i globalització realitzada a la Biblioteca Pública de Lleida. Activitat proposada pel professor de 'Llengua Catalana II', Francesc Català. Abril de 2009.
- Sortida a Tarragona. Observació de la maqueta romana, passeig per les muralles i el Foro Provincial, visita al Museu Nacional Arqueològic, al circ i a l'amfiteatre romà, així com el Pont del Diable o Aqüeducte de les Ferreres. Organitzada per la professora Montserrat Pérez Serra, en el marc de l'assignatura 'Civilitzacions antigues de la Mediterrània'. Maig de 2009.
- Sortida pel centre de Lleida tot resseguint la ruta literària de la ciutat. Activitat organitzada per la professora de 'Literatura Catalana', Imma Farré. Maig de 2009.

- Elaboració de relats pel volum en col·laboració amb els alumnes de l'assignatura 'Edició de textos i crítica textual', de la Llicenciatura de Filologia Hispànica. Aquest volum col·lectiu de relats porta per títol *In principio* i és una proposta del professor del 'Taller d'Esriptura', Julián Acebrón. Volum en premsa.

4.3. Intercanvi Universidad de Burgos - Universitat de Lleida

Menció especial mereix aquesta activitat complementària, que es va desenvolupar en dos períodes diferents: la setmana del 22 al 29 de març, en que vam rebre la visita dels alumnes de la Universidad de Burgos; i la del 4 al 8 de maig, durant la qual els alumnes de la Universitat de Lleida van desplaçar-se a Burgos.

El projecte d'aquest intercanvi sorgí a partir de la proposta de la coordinadora de la Universidad de la Experiencia, Dra. Carmen Palmero, de la Universidad de Burgos. La Junta de Castilla y León subvenciona aquest programa així com aquest tipus d'intercanvis; de manera que, en aquesta ocasió, la Universidad de Burgos va pensar en nosaltres per tal de realitzar aquesta acció. Des de la coordinació vam considerar la proposta una oportunitat interessant, tant per la difusió del nostre Programa com per l'enriquiment que suposava pels nostres estudiants, i la vam acceptar amb agraïment per haver estat elegits. Vam participar, en un primer moment, en l'elaboració del projecte que la professora Carmen Palmero havia de presentar a la Junta. Això passava a l'octubre del 2008. Finalment, a començaments del 2009, se'ns va comunicar que el projecte d'intercanvi havia estat acceptat, per la qual cosa, ens vam disposar a organitzar i coordinar les activitats de la visita dels estudiants de Burgos a Lleida.

Cal destacar el fet que aquestes accions tenen un caire marcadament acadèmic. No es tracta d'excursions culturals simplement, sinó que els alumnes han d'integrar-se en les activitats acadèmiques de la universitat receptora. I així ho van fer, tant els lleidatans a Castella, com els castellans a Catalunya.

El nombre d'alumnes provinents de la Universidad de Burgos va ser de quinze; i van estar acompanyats per la Dra. Carmen Palmero, que va assistir a totes les activitats organitzades per nosaltres especialment per als seus alumnes.

Les activitats acadèmiques es varen centrar, per una banda, en l'assistència a algunes de les classes del Programa Sènior, concretament, a les matèries de *Jardineria i paisatgisme*, *Biologia i societat*, *Salut i qualitat de vida*, *Ecologia*, *Introducció a l'enologia*, *Climatologia*, i *Globalització i societat internacional*.

Per una altra banda, es van organitzar, paral·lelament, una sèrie de sessions exclusivament per a l'intercanvi. Podem destacar, entre aquestes i com a activitats més pràctiques, la visita a l'edifici CREA (Centre de Recerca d'Enginyeria Aplicada) el dilluns 23 de març amb explicacions a càrrec de la directora del centre, Dra. Lluïsa F. Cabeza, també professora del Programa Sènior, així com un taller pràctic d'ecologia, el 26 de març, al laboratori de biologia de l'ETSEA amb els professors Dr. Luis Serrano i Dra. Cristina Chocarro.

Pel que fa a les activitats més teòriques, destaquem la conferència sobre la Lleida medieval, que va tenir lloc el dia 24 de març, a l'Institut d'Estudis Ilerdencs, dictada pel Dr. Joan Busqueta, director d'aquesta entitat i professor de la Universitat de Lleida i del Programa Sènior. El dia 27 de març, el catedràtic d'Història de l'Art i professor de la UdL, Dr. Ximo Company, va impartir una altra conferència amb el títol "Àngels amb música i policromia de Déu", a la sala de juntes de la tercera planta de l'Edifici del Rectorat de la Universitat de Lleida. Tot seguit, el mateix professor va acompanyar tots els alumnes, catalans i castellans, a la visita al Museu de Lleida, molt proper a l'edifici universitari.

Aquesta activitat acadèmica i cultural es va veure ampliada amb altres visites molt interessants, com la que es va fer a la Seu Vella el dimecres, 25 de març, guiada pel Sr. Josep Tort, o la visita a la Paeria, on el propi alcalde de la ciutat, Sr. Àngel Ros, va rebre a tot el grup i el Regidor d'Educació i Atenció a la Infància, Sr. Jesús Castillo, el va atendre amb una dedicació especial, tenint en compte els lligams que el Programa Sènior manté amb el Programa Sènior. La cloenda de la visita del grup castellà a terres lleidatanes es va produir amb una sortida de tot un dia al Conjunt Romànic de Boí-Taüll dirigida per la professora del Programa, Sra. Montserrat Pérez, i amb recepció del vicepresident del Consorci Patrimonial Mundial de la Vall de Boí, Sr. Manuel Marsol. El programa va incloure les visites a les Esglésies de Santa Eulàlia d'Erill la Vall, Sant Feliu de Barruera o Sant Climent de Taüll entre d'altres.

La visita dels alumnes de la UdL es va gestar en els dies següents, de manera que, finalment, el 4 de maig sortien de Lleida en direcció a Burgos sis alumnes del Programa Sènior acompanyats pel Sr. Àngel Melero, tècnic del Programa. Les activitats organitzades per la Universidad de Burgos van estar a l'alçada d'aquelles que es van organitzar a la nostra universitat.

Cal destacar la visita al Centro de Interpretación de la Cultura Escolar (CEINCE), el 6 de maig, la sortida als jaciments d'Atapuerca, guiada pel professor de Paleontologia José Miguel Carretero Díaz, el 7 de maig; i la visita a la catedral de Burgos, amb explicacions de la professora d'Història de l'Art, Dra. Lena Iglesias Rouco, al dia següent, També l'alcalde de Burgos, Sr. Juan Carlos Aparicio, va rebre als alumnes de la nostra universitat a la sala de plens del seu Ajuntament.

Pel que fa a les activitats acadèmiques de classe, podem destacar la sessió d'art contemporani amb la professora Dra. Pilar Alonso, una classe d'ètica, a càrrec del Dr. Alfredo Jiménez, o la sessió d'història local del Dr. Luis Martínez.

Els nostres alumnes van tenir, així mateix, ocasió de participar en un acte molt especial de la Universidad de la Experiencia. Es tracta de l'acte acadèmic de benvinguda als nous alumnes del Programa Interuniversitari de la Experiencia, el dia 5 de maig, amb la intervenció d'autoritats de la Universidad de Burgos, la Junta de Castilla y León i els propis alumnes. A aquest acte només poden assistir-hi alumnes de nou ingrés al Programa, però, en aquesta ocasió, els nostres estudiants hi van ser convidats, com a deferència per la seva visita a terres castellanques.

Tant els integrants del grup català com els del grup castellà van ser rebuts, en les respectives universitats acollidores, per les autoritats acadèmiques corresponents, la qual cosa va donar un caire de solemnitat universitària a les visites que tots els estudiants van valorar molt positivament.

En síntesi, cal dir que aquestes iniciatives fan que els nostres programes gaudeixin d'un valor afegit que té la seva representació tant quantitativament com qualitativa. El contacte i la relació social i humana que se'n deriven no són tampoc elements a menysprear, sinó tot el contrari. En aquest sentit, volem agrair la participació dels nostres alumnes en la rebuda i atenció als seus companys i companyes castellans. Tot plegat fa que des de la coordinació del Programa Sènior ens plantegem repetir l'experiència en altres ocasions i potser també amb altres universitats.

En els annexos es poden veure els programes per a la difusió de l'intercanvi, elaborats pels tècnics de les respectives universitats, als quals cal agrair també la seva alta implicació en aquesta acció, que va comportar un nivell important de feina addicional.

Així mateix, hem d'agrair la col·laboració de les entitats lleidatanes que van posar els mitjans necessaris per tal de que la seva participació enriqueís l'intercanvi: Ajuntament de Lleida i IME, Diputació de Lleida i Institut d'Estudis Ilerdencs, Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat, Museu de Lleida i Centre del Romànic de la Vall de Boí.

5. ALUMNES DEL CURS 2008-2009

5.1. Normes de preinscripció per als alumnes de 1r curs

Com és preceptiu, els interessats en cursar el *Títol Sènior en Cultura, Ciència i Tecnologia* de la UdL, han d'omplir un full de preinscripció i presentar-lo a la secretaria de la Facultat de Lletres, adjuntant una fotocòpia del DNI i una fotografia tipus carnet. L'únic requisit, com ja s'ha dit abans, es haver complert 50 anys en el moment de realitzar la matrícula. No hi ha cap requisit previ més per inscriure's en el *Títol Sènior*. El fet d'omplir aquest full de preinscripció o sol·licitud és molt important per què atorga als preinscrits cita prèvia per tal de realitzar, posteriorment, la matrícula.

A l'hora de programar el tercer any del Programa, es va considerar adequat obrir un període de preinscripció al mes de juliol del 2008, entre el 7 i l'11, abans de les vacances d'estiu, atesa la difusió del Programa Sènior entre la ciutadania de Lleida. D'aquesta manera es preveia una millor organització de la planificació del curs. Amb tot, al setembre es va obrir un nou període, concretament entre l'1 i el 12, per tal d'ampliar les possibilitats, ja que varem poder comprovar com, tot i fent difusió a la premsa i altres mitjans, no resultava fàcil arribar al màxim possible d'interessats en uns estudis d'aquestes característiques. Finalment, el dia 15 de setembre es va resoldre la llista final d'admesos al Programa Sènior per al curs 2008-2009, amb un nombre total de 27 alumnes. Es va mantenir el criteri de 8 alumnes com a xifra mínima per activar una assignatura optativa.

5.2. Normes i procés de matriculació per a tots els alumnes

Pel curs 2008-2009, es va establir el requisit que l'alumne havia de matricular com a mínim 3 matèries sense que importés si eren optatives o obligatòries (en els cursos anteriors aquest mínim era de 4 i, concretament, les matèries havien de ser les obligatòries). El màxim possible ha seguit estant, com en anys anteriors, de 6 matèries optatives (3 cada quadrimestre) i de 4 d'obligatòries (2 cada quadrimestre). Tanmateix, per aquells que van desitjar matricular-se del curs complet, ho havien de fer, com ja s'ha dit, de 4 obligatòries i 6 optatives.

Existeix una excepció a aquesta norma, concretament, quan l'estudiant pertany a la Universitat Popular de l'Ajuntament de Lleida, en virtut del conveni amb l'IME explicitat en el primer punt d'aquesta memòria. En aquests casos, els alumnes podien matricular, fins i tot, únicament una matèria, la qual cosa tampoc ha estat massa freqüent, hem d'afegir.

Els alumnes del primer curs van fer la matrícula presencialment, mentre que la resta d'estudiants –per aquest curs 2008-2009, els de segon i tercer–, ho van fer virtualment, és a dir, el que anomenem automatrícula. Tots els estudiants van comptar amb el suport de becaris que els orientaven a l'hora de complimentar els documents de matrícula, tant

si es feia en forma presencial com virtual. En aquest cas, podien comptar també amb l'ajut de becaris a la sala d'informàtica de la Facultat de Lletres. És per això que aquests alumnes, si desitjaven aquest suport havien de reservar hora per tal de fer aquesta gestió. En definitiva, les dates de matrícula per aquest curs van ser les següents:

Alumnes de primer curs, presencialment a la Secretaria de la Facultat de Lletres:

- Dia 23 de setembre: de la lletra A a la M.
- Dia 24 de setembre: de la lletra N a la Z.

Alumnes de segon i tercer curs per automatrícula:

- Dia 15 de setembre.

Pel que fa al pagament, les taxes acadèmiques es basen en l'import del crèdit acadèmic, que per aquest curs va ser d'11€ per cada crèdit. A l'import total dels crèdits matriculats, s'ha d'afegir l'import de les taxes de gestió de l'expedient acadèmic i documentació, per un total de 30€. Els alumnes poden, a més, subscriure una assegurança d'estudis, que és voluntària, per un import de 9€.

Pel que fa a les modalitats de pagament, i tenint en compte que la Universitat cobra l'import de la matrícula mitjançant càrrec en el compte de l'entitat bancària escollida per l'estudiant, aquest podia optar per una de les següents modalitats de pagament:

- Pagament únic domiciliat, amb el qual la Universitat cobra l'import a partir del desè dia següent a la realització de la matrícula.
- Pagament fraccionat domiciliat en dos terminis, el cobrament del primer dels quals va ser a partir del desè dia següent a la realització de la matrícula; i el segon, el dia 2 de febrer de 2009.

Les dates per a realitzar qualsevol modificació de la matrícula van ser els dies 7, 8 i 9 d'octubre. I es podia fer anul·lació de matrícula fins al dia 15 de desembre de 2008.

Com a incidències, en aquest sentit podem dir que es va produir, a diferència d'altres anys, un nombre menor de canvis i modificacions fora de termini en la matrícula de certes matèries. Normalment, els canvis es produeixen com a conseqüència de la vacil·lació per part d'alguns alumnes en la selecció de les matèries a matricular; aquest fet ens fa pensar que aquest any l'orientació per part dels becaris i el personal de la Secretaria ha estat més efectiva, afortunadament.

5.3. Relació d'alumnes de primer curs (tercera promoció)

Un cop finalitzat el procés de preinscripció, es va procedir al de matrícula, que, pel primer curs, es va materialitzar, finalment, en 27 persones.

Listat:

Andrés Martín, Mariano
Antas Guiu, Juan
Batlle Argilès, Laura

Llorens Benedet, Josefa
Macià Cos, Francesc
Miquel Calatayud, Joan Josep

Bedoya Alejandro, Santiago	Montoy Farré, Josep Ramon
Betriu Miguel, Maria Teresa	Moragues Josa, Josep
Borreguero Vinagre, Maria Montserrat	Navés Gaya, Josep Antoni
Cabau Falcó, Maria Àngels	Olmo Comella, Alejandro
Claveria Araguas, Lourdes	Ortega Farran, Maria Teresa
Ezquerria Murgo, Mercè	Peinado Ibáñez, Encarnación
García Redondo, Josefa	Rocaspana Alòs, Júlia
Garreta Vallabriga, Adoración	Torrent Giné, Jaume Marc
González Bárcena, Maria Dolors	Valdebenito Gutiérrez, Ester Genoveva
González Pérez, Felicidad	Yebra Salmerón, Eloy
Jordán Torres, Carles	

Els alumnes Juan Antas Guiu i Jaume Marc Torrent Giné han estat els alumnes del programa municipal que s'han incorporat al Programa Sènior de la UdL, per la qual cosa no se'ls ha aplicat el requisit de mínim de matrícula de matèries.

5.4. Relació d'alumnes de segon curs (segona promoció)

Dels alumnes que es van matricular i van començar el Títol Sènior l'any 2007, un total de 24 persones, van causar baixa pel segon curs 5 persones, per tant, el total de la matrícula per 2008-2009 del segon curs ha estat de 19 persones.

Llistat:

Amorós Ortin, Jordi Joan	Moreno Rodríguez, Maria
Calvet Artigues, Miguel	Murillo Sales, Ramon
Cambray Roma, Maria Rosario	Nogués Alech, Joaquim
Corona Serrano, Maria Carmen	Palau Belló, Fernando
Estopà Calderó, Maria Cristina	Soldevila Foix, Josep Maria
Florejachs Naudi, Maria Assumpta	Tarragona Castells, Marçal
Galceran Mallada, María Ángeles	Tarrats Herreros, Irene
Guàrdia Ibars, Josep Maria	Torrent Mezcuca, Isabel
Mateu Vicens, Maria Roser	Vives Malet, Montserrat
Melgosa Vall, Maria Pilar	

5.5. Relació d'alumnes de tercer curs (primera promoció)

Dels alumnes que es van matricular i van començar el Títol Sènior l'any 2007 en el segon curs, un total de 15 persones, només va causar baixa pel tercer curs 1 persona, per tant, el total de la matrícula per 2008-2009 del tercer curs ha estat de 14 persones.

Llistat:

Aure Durban, María Pilar	Laveda Escolà, Rafael
Batlle Giribet, Antoni	Mora Gabàs, Ramon
Cifuentes Domingo, José Luis	Muñoz Carrión, José María

Fañanas Vitalla, Isabel
Figuerol Torrelles, F. Javier
Labrador Barrafón, José Antonio
Lamolla Gimeno, Teresa

Nadal Porta, Joan
Panadés Ortiz, Maria Antonieta
Pérez Caveró, Ana María
Pujadas Melé, Teresa Àngels

5.6. Delegats de curs

Aquest curs s'ha consolidat la figura de l'alumne representant o delegat de curs, ja que pensem que és vital en uns estudis com aquests, en els quals una part important dels mateixos rau en la relació interpersonal entre els propis alumnes i també amb el professorat i els òrgans de gestió del Programa. És també una via per a què els alumnes percebin la seva participació en el Programa com una part important de l'estructura del mateix, de manera que això els porta a implicar-se de forma més intensa en el seu desenvolupament.

Una altra de les tasques importants d'aquests delegats o delegades és la representació dels estudiants al si de la Comissió d'Estudis del Programa Sènior, on és preceptiva l'assistència i participació de dos alumnes. Per tant, aquestes figures també serveixen de lligam entre la coordinació i els estudiants per tal que aquests tinguin a qui adreçar les seves queixes, propostes, inquietuds i interessos.

Es va decidir el curs passat, en acord amb tots els estudiants, que serien els propis alumnes els qui elegirien els seus representants, i també el fet aquesta funció es podria desenvolupar per les mateixes persones, com a màxim, per un període de dos cursos acadèmics, amb l'objectiu de donar la possibilitat de desenvolupar aquesta tasca a més persones a cada promoció

Així, al principi de curs, com es habitual, es va proposar als tres cursos que escollissin dues persones o renovessin les anteriors, si així ho desitjaven, per tal de fer aquesta funció.

Els alumnes van comunicar a la coordinació que els estudiants elegits eren:

- Pel primer curs: la Sra. Felicidad González Pérez i el Sr. Santiago Bedoya Alejandro.
- Pel segon curs: la Sra. Irene Tarrats Herreros i el Sr. Fernando Palau Belló.
- Pel tercer curs: la Sra. Ana María Pérez Caveró i el Sr. Rafael Laveda Escolà.

Agraïm a aquests estudiants la seva valuosa tasca, que ha permès una relació fluïda i fructífera entre la coordinació i els grups d'alumnes.

5.7. Perfil de l'alumnat

Aquestes dades que tot seguit presentem són d'un gran interès per a la Universitat: conèixer bé quines són les característiques dels seus estudiants no pot més que beneficiar el Programa, per múltiples motius, tant relatius a la difusió efectiva del mateix, com per tot allò que es relaciona amb la seva planificació. És per això que l'any passat,

el segon des de l'inici del Programa, ja varem presentar aquest tipus de dades. Tanmateix, era petit encara el nombre d'estudiants que constituïa la base de l'estudi. Aquest curs, creiem que els resultats comencen a ser més indicatius i, per tant, més interessants per a tots.

Des de la coordinació es va creure adequat introduir la fitxa d'alumne de manera que tots ells havien de lliurar (tot i que sempre de forma voluntària) aquesta fitxa a cada professor/a de les matèries en què estaven matriculats. Varem creure oportú fer-ho així per diversos motius: per una banda, el professorat demanava més informació sobre l'alumnat per tal de planificar millor la seva metodologia docent; per una altra, creiem també que era convenient disposar de dades sobre els estudiants per tal de poder realitzar les observacions que aquí presentem, amb els objectius esmentats més amunt. A l'Annex de la Memòria incloem el model de fitxa.

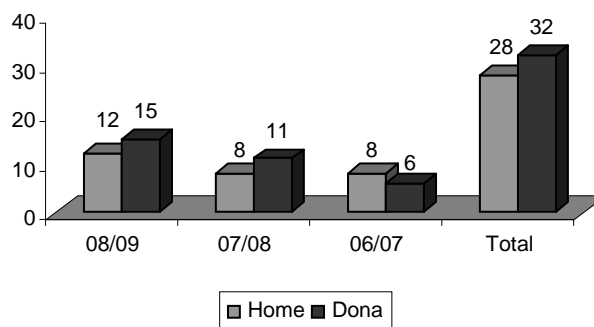
Així, la informació que presentem tot seguit s'ha confegit a partir de diverses fonts: la fitxa d'alumne, les dades de matrícula i altres dades que hem pogut extreure de les enquestes sobre aspectes generals del Programa sotmeses als estudiants, en les quals s'inclouen apartats relatius a les característiques socioculturals de l'alumnat.

a) Sexe:

Al primer curs hi ha 12 homes i 15 dones; al segon curs són 8 homes i 11 dones; al tercer curs trobem 8 homes i 6 dones. En total, doncs, són: 28 homes i 32 dones.

GRÀFIC 1

Per sexe

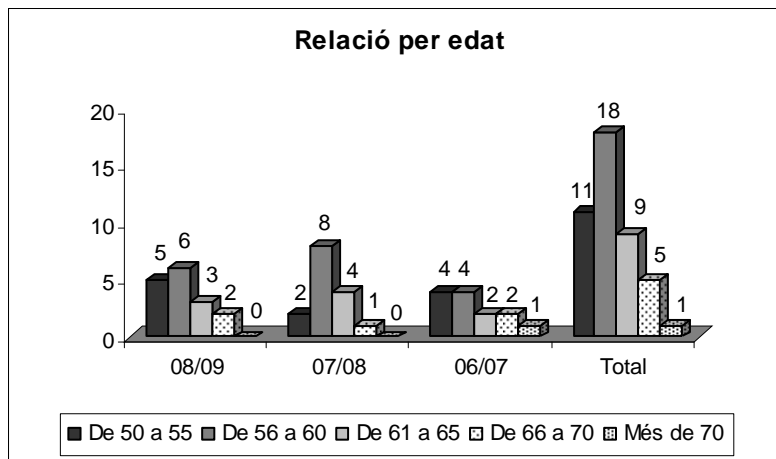
En relació a cursos passats, ens hem adonat d'un augment significatiu de les dones en la matrícula d'alumnes del Programa Sènior. Només l'alumnat de tercer curs manté una diferència a favor dels homes, tot i que per un escàs marge de diferència. Això iguala, fins a cert punt, els resultats que s'acostumen a donar en aquest aspecte als programes similars d'altres universitats, tot i que encara estem lluny de la diferència massiva a favor de les dones en aquestes altres universitats. Així doncs, d'alguna forma, el nostre programa manté una certa 'paritat', en aquest sentit.

b) Edat:

Presentem aquestes dades en funció de franges d'edat de cinc en cinc anys:

Edats	1r curs	2n curs	3r curs	Total
De 50 a 55	5	2	4	11
De 56 a 60	6	8	4	18
De 61 a 65	3	4	2	9
De 66 a 70	2	1	2	5
Més de 70	0	0	1	1

GRÀFIC 2

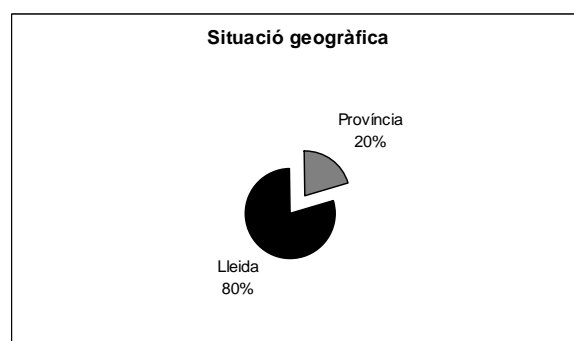

Destaquem, doncs, el fet que la majoria d'alumnes pertany a les seccions d'edat entre 56 i 60 anys, la qual cosa és coherent amb les condicions socials d'aquesta franja d'edat: persones que ja no tenen obligacions professionals però que encara es troben amb força i energia per endegar nous projectes. En relació a altres anys, comprovem que ha augmentat també el nombre d'alumnes de la franja d'edat entre els 50 i 55 anys.

c) Situació geogràfica:

Pel que fa al lloc de residència habitual de l'alumnat del Programa, aquestes són les dades obtingudes:

GRÀFIC 3

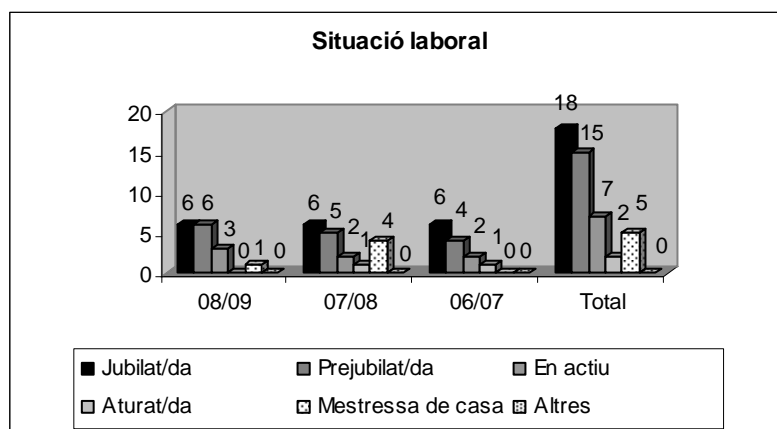
Òbviament, casi tots els alumnes resideixen a Lleida ciutat; la resta ho fa a poblacions properes, com Alpicat, Albesa, Sudanell o Torrefarrera, totes a uns 15 km. de distància. I encara hi ha algun/a alumne/a que viu a una població que es troba a més de 30 kms. de la ciutat, com són els casos de poblacions com Linyola o Balaguer.

d) Situació laboral:

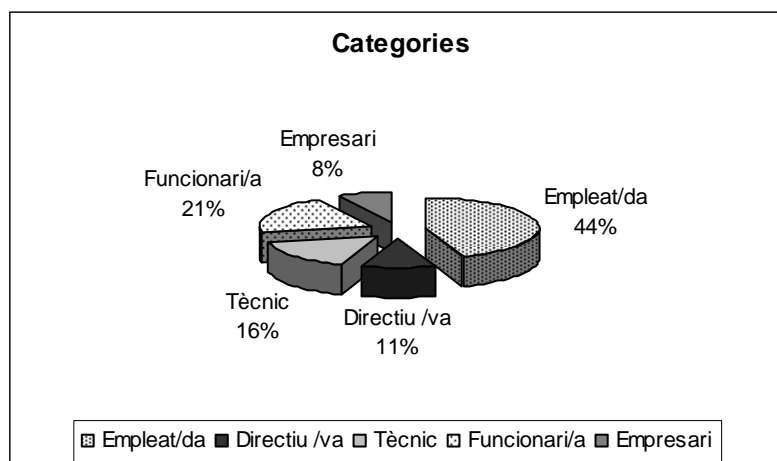
Pel que fa a les ocupacions que manifesten tenir els matriculats, aquestes són les dades obtingudes:

Situació laboral	1r curs	2n curs	3r curs	Total
Jubilat/da	6	6	6	18
Prejubilat/da	6	5	4	15
En actiu	3	2	2	7
Aturat/da	0	1	1	2
Mestressa de casa	1	4	0	5
Altres	0	0	0	0

GRÀFIC 4

GRÀFIC 5

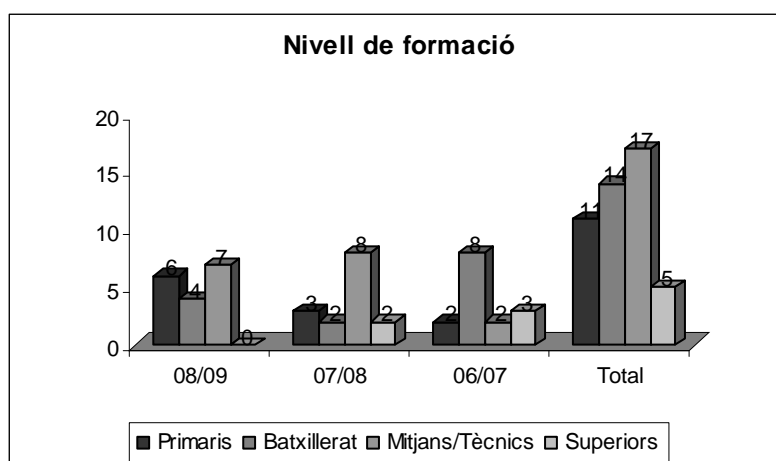
Els resultats mostren com la major part d'alumnes pertany al sector de jubilats/des i prejubilats/des, tot i que hi ha algunes persones que encara exerceixen les seves professions. Hi ha també una mínima presència de mestresses de casa. Per altra banda, i tal com ens indica el gràfic 5, tot i que la gran majoria d'alumnes pertanyen a la categoria d'empleats per compte d'altri, hi ha un bon nombre de persones que treballen (o han treballat) en l'administració pública. També cal destacar el nombre elevat d'estudiants sènior que han exercit professions de caràcter tècnic així com directius d'empresa. L'àmbit on el volum d'alumnes és menor el trobem en l'apartat d'empresaris per compte propi.

e) Nivell de formació:

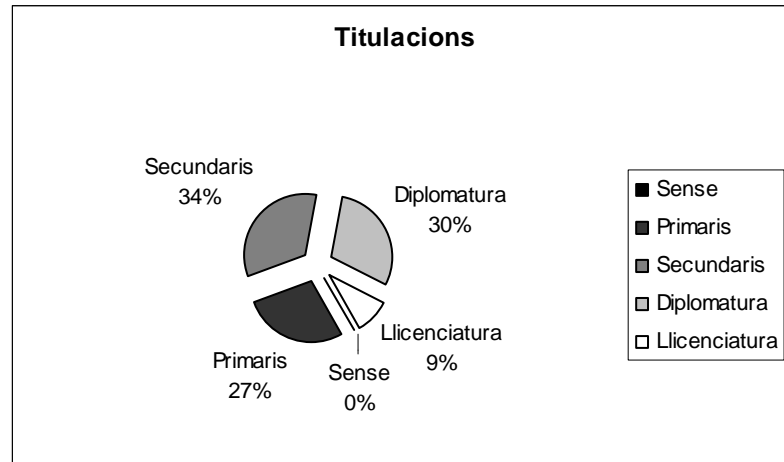
Com és d'esperar en un títol com aquest, en els quals no es demana cap nivell d'estudis previs, la heterogeneïtat en aquest sentit és lògica, tot i que la majoria dels estudiants tenen estudis secundaris o mitjans. El nivell d'estudis superiors ha baixat en relació a altres cursos; per contra, ha augmentat el de nivells primaris. Aquests resultats, juntament amb els comentaris personals d'alguns dels alumnes, ens permeten deduir que persones sense estudis mitjans o superiors van trencant, tot i que sigui tímidament, les barreres que en un primer moment els pot suposar enfrontar-se a estudis de nivell universitari. D'aquesta manera, poden fer cada cop més real un vell somni no acomplert.

Estudis	1r curs	2n curs	3r curs	Total
Primaris	6	3	2	11
Batxillerat	4	2	8	14
Mitjans/Tècnics	7	8	2	17
Superiors	0	2	3	5

GRÀFIC 6

GRÀFIC 7

f) Recapitulació:

Segons les dades anteriors, hem observat aquest curs que el perfil de l'estudiant mig del Programa Sènior ha variat substancialment en relació amb anys anteriors, ja que respon, actualment, a les següents característiques: dona, d'entre 56-60 anys, resident a Lleida, jubilada o prejubilada i amb estudis mitjans o de batxillerat.

Es confirma així la tendència que es preveia en cursos anteriors cap a un augment de la presència de dones en el Programa. Pel que fa al nivell de formació, la tendència és també la presència d'alumnes amb estudis tècnics o de grau mitjà. Finalment, jubilats/des i prejubilats/des conformen el grup més important en relació amb l'aspecte de l'ocupació, com és lògic en un programa formatiu d'aquestes característiques.

5.8. La participació de l'alumnat: contactes i impressions

Com ja s'ha dit en aquesta memòria, el contacte directe amb els alumnes del Programa és vital per la consolidació i continuació del mateix. Per tant, des de la coordinació es promouen reunions periòdiques amb els diversos grups-classe, així com amb els delegats i delegades. En ocasions, la coordinació és la que convoca una determinada reunió, però també s'atén a totes les demandes dels propis alumnes en aquest sentit. Igualment, es dona suport a les iniciatives dels propis estudiants per a realitzar reunions amb la participació dels diversos cursos. És molt convenient que entre ells es coneguin i organitzin reunions i trobades, siguin acadèmiques o lúdiques, per tal de refermar els lligams personals i socials, un aspecte molt important també en aquesta formació.

Així, com en altres cursos i com a mínim, s'han mantingut regularment reunions amb els alumnes i amb els seus representants, concretament, dues amb els alumnes de cada curs: una, a l'inici de curs (al mes de novembre) i una altra, cap al final (al mes d'abril). Allí, els estudiants o els delegats, en el seu cas, van poder manifestar les seves

inquietuds, allò que trobaven molt encertat, allò que els semblava que es podia millorar o allò que pensaven que s'havia de resoldre.

Entre les pròpies iniciatives dels alumnes, volem esmentar-ne dues d'especials. La primera va tenir lloc al final del primer quadrimestre, el dia 29 de gener de 2009, i va consistir en una reunió en la qual l'objectiu principal era el coneixement i primer contacte entre alumnes i delegats dels diferents cursos. També es va aprofitar la reunió per tractar aspectes que tot seguit destaquem: les dates en les que s'havia de realitzar l'intercanvi entre alumnes del Sènior i alumnes de la Universidad de Burgos, l'XI Trobada Nacional de Programes Universitaris per a Majors que es celebrarà a Lleida el curs 2009/2010 i la possibilitat d'organitzar activitats conjuntes entre els alumnes dels diferents cursos.

Per una altra banda, els estudiants dels tres cursos van organitzar un dinar de final de curs, al qual van convidar al professorat i a la coordinació del Programa. Considerem que va constituir una trobada molt interessant, on es van compartir experiències, vivències, neguits i satisfaccions. Aquest dinar es va celebrar el 26 de maig de 2009 al Restaurant del Club Tennis Lleida. Es va aprofitar l'acte per fer diferents parlaments, tant per part dels alumnes i professors com per part de la coordinació del programa. Així mateix, en finalitzar el dinar es va fer un passí de diapositives, presentat per l'alumne de tercer curs Sr. Joan Nadal Porta, amb les fotografies de l'estada a Burgos, i un altre, presentat per l'alumne Sr. Josep Maria Guàrdia Ibars, amb un resum de les activitats que havien fet els alumnes de segon durant el curs.

En general, han estat diversos els temes de debat i comunicació suscitats al llarg d'aquest curs, en els diversos contactes amb els alumnes. Alguns dels més importants han estat els següents: la proposta de l'intercanvi d'alumnes amb la Universidad de la Experiencia de la Universidad de Burgos, que finalment va tenir lloc, com s'ha explicat més amunt. També la dificultat que planteja alguna de les assignatures instrumentals, com per exemple, la 'Metodologia del treball acadèmic', de primer curs, que en un primer moment sol 'espantar' una mica als estudiants (val a dir que després l'acostumen a superar satisfactòriament). Als estudiants de 2n i 3er els ha preocupat especialment la escassa visibilitat d'aquests estudis a la societat i fins i tot al món universitari i així ho van expressar.

La funció principal de la coordinació en aquestes trobades és la d'informar, per descomptat, però també la de tranquil·litzar i aportar serenitat en moments en els quals els estudiants mostren la seva inquietud en graus elevats, davant la situació d'exigència acadèmica, nova en la seva vida, en la que es troben. Per una altra banda, els comentaris i observacions de l'alumnat serveixen per a reconduir aspectes modificar alguns altres, sempre amb l'objectiu primordial de la millora del programa. Com a exemple, podem aportar el fet que aquest curs, d'acord amb la demanda dels estudiants, es va decidir que el mes de gener seria hàbil com a període de lliurament de treballs, per donar més temps i no tancar el quadrimestre abans de Nadal, la qual cosa provocava neguit a alguns estudiants. Així mateix, els comentaris sobre l'escàs reconeixement dels estudis sènior en general ens ajuden en el nostre objectiu

d'aconseguir millorar aquesta situació. Si tots en som conscients –alumnat, professorat i coordinació–, creiem que serà més fàcil la labor que hem de portar a terme en aquest sentit.

I és que, en una gran majoria, l'alumnat del Programa Sènior està molt implicat en ell, se'n sent part fonamental i, a la vegada, el programa constitueix una parcel·la molt important en la seva vida. Tant com per què alguns ens hagin dit, en un to certament divertit, que no volen marxar de la Universitat fins que vagin a la “residència”!

En memòries dels cursos passats, hem inclòs alguns comentaris que els alumnes ens havien fet arribar, la qual cosa ens permetia copsar fins a quin punt, en la imatge dels receptors, aquest repte de la Universitat de Lleida havia estat una aposta encertada dins de la seva tasca social i científica d'extensió i difusió del coneixement. En aquesta ocasió, hem cregut adequat seleccionar-ne un parell com a representatius de les opinions de l'estudiantat en general, ja que resumeixen moltes de les idees i impressions que els alumnes ens han fet arribar al llarg del curs; són els que es poden llegir a continuació.

La gosadia de matricular-me als 66 anys a la UdL, en Cultura, Ciència i Tecnologia, ha estat una decisió de la que en recullo saborosos fruits, al temps que comprovo, que d'haver seguit caminant acorralat per la repetitiva pregunta: I ara què... què faig...? Doncs, potser no hagués anat pas gaire lluny.

Gaudir de les sensacions copsades a les aules del SÈNIOR i reflectir-ho aquí, confesso que costa; costa trobar les paraules justes per definir l'horitzó descobert. Quasi no em puc creure que estigui convertint en gegants les adormides inquietuds.

He aprofundit en matèries. He gaudit. He ampliat vocabulari. M'he atrevit a confeccionar resums en català. He après a expressar-me i a usar la imaginació. He millorat reflexes i concentració. He conegut nous indrets, nous companys i companyes. Ha estat un curs gratificant. Res a veure amb la feina feta deixada enrere. Estic satisfet.

Parodiant una cita de Forrest Gump, voldria dir que l'experiència universitària “ha estat per a mi com una capça de bombons”, ja que cada cop que desembolico una nova lliçó, hi trobo un nou gust. I mai és agredolç. I en sortir del Campus ho faig amb el convenciment que, pel fet d'haver après quelcom nou, ja puc anar a dormir. Si! el fet d'atrevir-me a omplir la matrícula SÈNIOR de la Universitat de Lleida, ha estat un pas important pel nen petit que encara sóc, fet avi sense quasi adonar-me'n.

Vull dir també, que abans d'entrar a les aules universitàries em creia un bon lector; però després de passejar-me per les pàgines dels temaris impartits per un professorat, que no m'esperava (pel seu excel·lent tracte humà), entenc, que he d'escollir entre persistir en la lectura “naïf” que feia dels llibres i de la mateixa vida, o cultivar la jubilació dins de l'obrador universitari. I dic això, per que intueixo que la projecció iniciada va encara més enllà de la percepció que em porta a reflexionar sobre el que és important o superflu, en aquesta etapa jubilar recent estrenada.

No vaig tenir oportunitats d'accedir a estudis; ni tant sols al batxillerat. Però avui em considero afortunat de viure l'estil de vida universitari que la meua família recolza, animant-me a mantenir-me en acció vital per seguir fent el camí. El meu camí.

M'agradaria trobar la manera de saber compensar a “l'Àngel” i al professorat i a la coordinació, per tot i per tant.

Jaume Marc Torrent Giné (Alumne de 1r curs)

El curso 2008/09 ha supuesto la plena integración del alumnado en el Título Senior, por diferentes motivos que intentaré resumir de manera breve. Los alumnos de este curso son los mismos que iniciaron estos estudios hace ya tres años. Este dato es muy significativo ya que, presumiblemente, llegaremos todos al cuarto año; espero que así sea y, por lo tanto, seguiremos juntos hasta el final.

Las asignaturas impartidas han sido excelentes tanto en las Ciencias Sociales como en las Ciencias Experimentales. Los profesores, de un nivel docente extraordinario. Las horas compartidas, muchas y de gratos recuerdos. Cabe resaltar que algunas clases no se impartieron en las aulas, sino en laboratorios y talleres, o *in situ*, como por ejemplo, las visitas culturales al Montsec, Tortosa o Tarragona. Estas actividades culminaron con el intercambio con alumnos de la Universidad de Burgos, a quienes tuvimos el placer de acompañar en las visitas a la Seu Vella, el Valle de Boi, el Palau de la Paeria..., y a los que, posteriormente, correspondimos viajando hasta Burgos, de donde guardamos inolvidables recuerdos por su amable y cálida atención.

Durante este tercer curso se han conseguido todos los objetivos marcados, si bien tenemos la mirada puesta en el último curso, especialmente debido al cambio de ubicación al Campus de Cappont, donde dispondremos de mejores aulas y de mejores medios que nos ayudarán a alcanzar el final de estos estudios Senior, en mayo de 2010. Este hecho coincidirá con la celebración del XI Encuentro Nacional de Programas Universitarios para Mayores en nuestra Universidad.

Rafael Laveda Escolà (Alumne de 3r curs)

Per acabar, només volem afegir unes dades interessants sobre les motivacions que han portat als estudiants a matricular-se al Programa Sènior, consulta que es va fer a través de l'enquesta sobre la valoració del programa. A partir de la resposta que els alumnes han donat a la pregunta: "Quina/es motivació/ons us han portat a matricular-vos en el Programa Sènior de la UdL?", hem obtingut els resultats descrits al dessor, que considerem molt interessants i suggeridors.

Com es pot comprovar, hi ha motivacions que, de fet, venen a ser com aspiracions i desitjos, i de tot tipus: acadèmiques, personals, socials, culturals, afectives... Tot plegat ho podem relacionar amb els objectius del Programa descrits al primer capítol i podrem observar com ambdós eixos (el dels objectius universitaris i els dels motius dels alumnes) es troben fàcilment. Creiem que aquesta coincidència dóna ple sentit al Programa Sènior de la Universitat de Lleida.

Les principals motivacions per a cursar el Programa Sènior segons els estudiants són:

- Per descobrir nous coneixements i fer noves relacions.
- Per seguir formant-me i informant-me.
- Per aprendre, saber i estar al dia de les tècniques i les ciències noves.
- Per continuar accedint als avenços del saber i la cultura.
- Per omplir el temps lliure de forma enriquidora.
- Per viure i aprendre amb molta il·lusió.
- Per aprofitar el temps lliure després de molts anys de treballar.

- Per mantenir un cert grau d'exigència i per què necessito continuar estudiant, per què m'agrada.
- Per engrandir-me i enriquir-me a nivell personal i cultural.
- Per un afany d'aprendre i possibilitat d'estudiar a la universitat.
- Per continuar aprenent, relacionar-me amb gent de la meva edat i sortir de l'ambient monòton.
- Per la necessitat d'ampliar coneixements en camps d'interès diferents als de la meva formació.
- Per poder fer uns estudis que per motius familiars i/o econòmics no vaig poder fer quan tocava.

6. PROFESSORAT

6.1. Dades sobre el professorat del Programa

El professorat del Programa Sènior és conformat, en la major part, per docents de la UdL, tot i que, en alguns casos, prové de l'IME, en virtut del conveni establert. En el quadre següent s'indiquen les dades del professorat del Programa Sènior que ha actuat el curs 2008-2009. Aquestes dades són: nom i cognoms; categoria (si és professorat de la UdL) o titulació (si es tracta de professorat extern); departament al que pertany (en el cas del professorat extern, s'indica només 'Institut Municipal d'Educació'); i matèria o matèries que imparteix cada professor/a.

Professor/a	Categoria/Titulació	Departament/Entitat	Matèria/es
1. Acebrón Ruiz, Julián	Prof. Titular d'Universitat	Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica	Taller d'escriptura I
2. Balasch Solanes, Josep Carles	Prof. Titular d'Universitat	Medi Ambient i Ciències del Sol	Dinàmiques externa i interna del Planeta Terra
3. Balcells Fluvià, Mercè	Catedràtica d'Escola Universitària	Química	La química en el nostre entorn quotidià
4. Barahona Viñes, Antonieta	Prof. Associada	Tecnologia dels Aliments	Nutrició i dietètica
5. Bovet Pla, Isabel	Prof. Titular d'Escola Universitària	Hortofructicultura, Botànica i Jardineria	Jardineria i paisatgisme
6. Busqueta Riu, Joan Josep	Prof. Titular d'Universitat	Història	Humanisme europeu
7. Cabeza Fabra, Luisa F.	Catedràtica d'Universitat	Informàtica i Enginyeria Industrial	Energies alternatives
			Taller d'energies alternatives
8. Bureu Ramos, Nela	Prof. Titular d'Universitat	Anglès i Lingüística	Anglès I
			Anglès II
9. Camats Guàrdia, Ramon	Prof. Associat	Pedagogia i Psicologia	Història del pensament
			Filosofia contemporània
10. Chocarro Gómez, Cristina	Prof. Titular d'Universitat	Producció Vegetal i Ciència Forestal	Taller d'ecologia
			Ecologia
11. Creus Bellet, Immaculada	Prof. Associada	Filologia Catalana i Comunicació	Metodologia del treball acadèmic
12. Conesa i Mor, Josep Antoni	Prof. Titular d'Universitat	Hortofructicultura, Botànica i Jardineria	Les plantes i l'home
			Dinàmiques externa i interna del Planeta

			Terra
13. De Lorenzo López, David	Prof. Lector	Ciències Mèdiques Bàsiques	Genètica i nutrició
14. Farré Vilalta, Immaculada	Llicenciada en Filologia Catalana	Institut Municipal d'Educació	Literatura catalana
15. Fibla Palazón, Joan	Prof. Titular d'Universitat	Ciències Mèdiques Bàsiques	Biologia i societat
16. Galinsoga Jordà, Albert	Prof. Titular d'Universitat	Dret Públic	Història de la integració europea
17. Gil Iranzo, Rosa	Prof. Col·laboradora	Informàtica i Enginyeria Industrial	Taller d'informàtica I Taller d'informàtica III
18. Giné Janer, Marta	Catedràtica d'Universitat	Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica	Obres de la literatura universal
19. González Martínez, Lola	Prof. Titular d'Universitat	Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica	Cinema i literatura
20. Guillén Martínez, Pere	Prof. Associat	Química	La química en el nostre entorn quotidià
21. Herrero Perpiñán, Enric	Catedràtic d'Universitat	Ciències Mèdiques Bàsiques	Biologia i societat
22. Lladonosa Vall-Llebrera, Manel	Catedràtic d'Universitat	Història	Humanisme europeu
23. Macià i Costa, Xavier	Prof. Titular Universitat	Filologia Catalana i Comunicació	Obres de la literatura universal
24. Mallol Gurguí, Josep	Llicenciat en Matemàtiques	Institut Municipal d'Educació	Astronomia
25. Martinell Gispert-Sauch, Josep Ma.	Catedràtic d'Universitat	Dret Privat	Dret civil català
26. Mateu Serra, Rosa	Prof. Col·laboradora Permanent	Filologia Clàssica, Francesa i Hispànica	Comunicació no verbal
27. Medrano Martorell, Marc	Prof. Agregat	Informàtica i Enginyeria Industrial	Energies alternatives
28. Michelena Bárcena, Antonio	Catedràtic d'Escola Universitària	Producció Vegetal i Ciència Forestal	Biologia i societat
29. Morell Rosell, Ramon	Prof. Jubilat Emèrit	Geografia i Sociologia	Globalització i societat internacional
30. Pedrol i Solanes, Joan	Prof. Titular d'Escola Universitària	Hortofructicultura, Botànica i Jardineria	Les plantes i l'home
31. Perdrix Sapiña, Ferran	Prof. Associat	Informàtica i Enginyeria Industrial	Taller d'informàtica II Taller d'informàtica III
32. Pérez García, Pedro J.	Catedràtic d'Universitat	Medi Ambient i Ciències del Sòl	Climatologia
33. Pérez i Serra, Montserrat	Llicenciada en Història de l'Art i Arqueologia	Institut Municipal d'Educació	Història de Catalunya I Civilitzacions antigues de la

			Mediterrània
34. Pérez Serrano, Elena	Becària d'Investigació	Anglès i Lingüística	Obres de la literatura universal
35. Picazo Marco, Xavier	Llicenciat en Enologia	Institut Municipal d'Educació	Introducció a l'enologia
36. Piqué Ferré, M. Teresa	Prof. Col·laboradora Permanent	Tecnologia dels Aliments	Nutrició i dietètica
37. Recasens i Guinjoan, Jordi	Prof. Titular d'Universitat	Hortofructicultura, Botànica i Jardineria	Les plantes i l'home
38. Ribes Castells, Ramona	Prof. Titular d'Escola Universitària	Pedagogia i Psicologia	Educació emocional
39. Sánchez de la Torre, Manuel	Prof. Associat	Institut de Recerca Biomèdica	Genètica i nutrició
40. Serrano Endolz, Luis	Prof. Titular d'Universitat	Producció Vegetal i Ciència Forestal	Ecologia
			Taller d'ecologia
41. Soldevila Benet, Anna	Prof. Col·laboradora Permanent	Pedagogia i Psicologia	Educació emocional
42. Solé Cutrona, Cristian	Prof. Col·laborador	Informàtica i Enginyeria Industrial	Taller d'energies alternatives
43. Català Alòs, Francesc	Llicenciat en Filologia Catalana	Institut Municipal d'Educació	Llengua catalana I
			Llengua catalana II
44. Viana San Andrés, Amadeu	Catedràtic d'Universitat	Filologia Catalana i Comunicació	Humanisme europeu

Es pot observar que hi ha representació de diversos departaments de la UdL, concretament, aquest curs aquesta representació ha estat de 17 departaments, d'un total de 26. Pel que fa a la categoria, entre el professorat de la UdL, s'observen gairebé totes les del professorat; així, tenim 7 Catedràtics/ques d'Universitat, 12 Professors/es Titulars d'Universitat; 2 Catedràtic/ques d'Escola Universitària; 2 Professores Titulars d'Escola Universitària; i 7 Professors/es Associats/des. També les noves categories tenen representació, de les quals trobem 1 Professor Lector, 2 Professores Col·laboradores, 1 Professor Agregat, 1 Professor Jubilat Emèrit i 1 Investigadora. La major part d'ells i elles són doctors/es.

El nombre total de professorat que ha impartit classes ha estat de 44, mentre que el de matèries ha estat de 37. Això vol dir que en algunes matèries hi ha actuat més d'un professor, com es pot comprovar tant en el quadre com en els apartats relatius a les matèries, al capítol 3. Però també s'ha donat el cas d'alguns professors que han tingut al seu càrrec dues assignatures, com els dels *Tallers d'Informàtica* i el de *Llengua catalana I i II*; o també la professora d'*Energies alternatives* que ha participat en el taller d'aquesta matèria i la professora d'*Història de Catalunya I*, que ha impartit una nova assignatura a tercer curs *Civilitzacions antigues de la Mediterrània*.

6.2. Coordinació i contactes amb el professorat

S'ha establert una relació estreta i intensa entre la coordinació i el professorat. S'intenta mantenir el contacte mitjançant les visites que es fan a les classes, també per la via dels missatges de correu electrònic, i, sobretot, gràcies a les reunions periòdiques que tenen lloc entre aquest professorat i la coordinació. Aquestes trobades tenen l'objectiu principal de fer el seguiment de les activitats acadèmiques, especialment, pel que fa als processos i resultats de l'avaluació dels alumnes, però també el de tractar qualsevol altre aspecte que es consideri necessari per a la bona marxa del curs.

El curs 2008-2009 s'han mantingut diverses reunions amb el professorat, d'acord amb l'estructura establerta ja en anys anteriors. Així, la reunió d'avaluació i coordinació de final del primer quadrimestre convoca tot el professorat: el que ja ha actuat i el que ho farà durant el 2n quadrimestre, per tal que aquests rebin informació de primera mà sobre la marxa del curs i l'alumnat que encara no coneixen. A la reunió de final del segon quadrimestre s'invita al nou professorat, aquell que l'any següent impartirà alguna matèria al Programa per primer cop, per tal que es familiaritzin tant amb les característiques del pla d'estudis i de les metodologies docents, com amb el perfil d'alumnat al qual hauran d'atendre.

Abans de les reunions de seguiment i avaluació del curs passat, se'n va fer una de conjunta amb tot el professorat, inclòs el nou, per tal de donar unes pautes inicials. Així doncs, el curs 2008-2009, les reunions celebrades han estat:

- a) 1 de juliol de 2008, amb tot el professorat del Programa Sènior.

Temes tractats: perfil de l'alumnat; metodologies a aplicar pel professorat; calendari acadèmic; programes de les assignatures i web del Programa; planificació d'activitats complementàries.

- b) 22 de gener de 2009 (tres reunions, en diferent horari) amb el professorat de 1r, 2n i 3er curs.

Temes tractats: la UdL com a seu del proper congrés de l'AEPUM el 2010; intercanvi amb alumnes de la Universidad de Burgos; procediment per a les enquestes d'opinió de l'alumnat del segon quadrimestre; èxit del curs de formació del professorat sènior; avaluació dels alumnes de les matèries del 1er quadrimestre.

- c) 11 de juny de 2009, (tres reunions, en diferent horari) amb el professorat de 1r, 2n i 3er curs.

Temes tractats: resultats obtinguts pel professorat a les enquestes de qualitat (excel·lents); satisfacció dels alumnes participants en l'intercanvi UdL-UBU; canvis previstos en l'adscripció i ubicació del Programa Sènior el proper curs; informació sobre la marxa de l'organització de l'Encuentro Estatal de Programas

Universitarios para Mayores, a celebrar a Lleida el maig del 2010; avaluació dels alumnes de les matèries del 2n quadrimestre.

En la reunió de tercer curs, es va convocar també al professorat que s'incorporarà per primera vegada al Programa, el curs 2009-2010.

6.3. La formació del professorat

La formació del professorat que imparteix docència en el Programa Sènior és un aspecte de vital importància. La UdL promou la formació del seu professorat, en general, per tal de què la docència sigui de la màxima qualitat. El mateix es pretén en aquest programa, adreçat a alumnat de característiques certament específiques. El professorat que actua al programa gaudeix d'una àmplia experiència, i aquest fet és reconegut pels estudiants, com es mostra en les seves enquestes d'opinió. Tanmateix, considerem que l'especificitat d'aquest estudiantat fa que el professorat no pugui deixar d'iniciar-se en cursos especialment adreçats a ells i impartits per formadors experts en aquest tipus de docència.

Així, aquest curs es va programar per segona vegada aquesta formació específica, gestionada per l'ICE. En aquesta ocasió, es va creure oportú impartir dos cursos, un d'iniciació i un altre d'aprofundiment, pel professorat que el curs 2007-2008 ja havia assistit al primer. Els cursos van tenir lloc els dies 24 i 31 d'octubre de 2008. Es va fer l'encàrrec als mateixos formadors del curs anterior, atès l'èxit obtingut en aquella edició, de manera que els pedagogs i experts en formació de gent gran, Sonia Morales Calvo i Juan Lirio Castro, de la Universidad de Castilla-La Mancha, ens van visitar i van impartir ambdós cursos en les dates indicades.

S'hi va inscriure professorat del Sènior, però també altres que no formen part de la nòmina del Programa. Al curs "El proceso de enseñanza-aprendizaje en los adultos mayores. Curso de iniciación", amb una dedicació de 20 hores (8 presencials i 12 no presencials), s'hi van inscriure 22 persones, de les quals 17 van assistir i obtenir el certificat. Al curs "El proceso de enseñanza-aprendizaje en los adultos mayores. Curso de profundización", s'hi van matricular 14 companys i companyes, amb una assistència real de 10; la dedicació va ser la mateixa que al curs d'iniciació.

Com l'any anterior, els cursos van estar molt ben valorats pels assistents, per la valuosa informació rebuda i l'exposició clara i amena d'estratègies i metodologies interessants per aquest tipus de docència i aquest perfil d'alumnat. Aquests cursos també permeten al professorat de la UdL, participi o no al Programa Sènior, prendre consciència de la rellevància creixent d'aquests tipus de programes a la universitat espanyola, la qual cosa contribueix a la visibilitat d'aquests estudis, de la qual ja parlàvem en el capítol anterior.

Els títols i els programes dels cursos van ser els següents:

El proceso de enseñanza-aprendizaje en los adultos mayores
Curso de iniciación

Módulo I: Aproximación a la educación de adultos y mayores.

- La educación de adultos mayores como campo conceptual y práctico.
- Necesidades educativas de las personas mayores.
- Las universidades de mayores como instituciones educativas.

Módulo II: Factores que afectan al aprendizaje de los adultos y mayores, implicaciones a la hora de enseñar.

- Variables biológicas.
- Variables cognitivas.
- Variables socioafectivas.

El proceso de enseñanza-aprendizaje en los adultos mayores
Curso de profundización

Módulo I: La interacción didáctica.

- Los activadores del aprendizaje: atención, memoria y motivación.
- La teoría de la comunicación en el proceso de enseñanza-aprendizaje.
- Las estrategias metodológicas.

Módulo II: Experiencias de aprendizaje significativo.

- Desarrollo y evaluación del aprendizaje en los adultos-mayores.
- Experiencias de aprendizaje significativo. El aprendizaje más allá del aula.
- Recursos para la elaboración e implantación de proyectos socioeducativos.

7. AVALUACIÓ DEL PROGRAMA

La qualitat dels estudis universitaris en tots els seus vessants és un aspecte fonamental en l'actualitat. Com és sabut, les diverses agències que actuen tant a nivell europeu com estatal i autonòmic estableixen directrius per a l'avaluació i l'acreditació de professorat, d'estudis, de centres, etc. L'objectiu final és l'assegurament de la qualitat a la universitat, en general. En aquesta sentit, el Programa Sènior no pot quedar-se fora d'aquest context, per la qual cosa, des del primer any d'implementació s'han anat posant les bases per tal de garantir la qualitat de la mateixa manera que ho fan les altres titulacions de la UdL.

El curs 2008-2009 s'ha seguit en aquesta línia i s'han desplegat els instruments necessaris per avaluar, en primer lloc, la qualitat del professorat, i en un segon terme, però no menys important, tot allò que fa referència a la qualitat de la resta d'aspectes docents i d'infraestructura del Programa. Tot seguit indiquem els procediments i els resultats per ambdós tipus d'avaluacions.

7.1. Resultats de les enquestes d'opinió sobre el professorat i les matèries

Pel que fa al professorat, al final de cada quadrimestre es sotmeten uns qüestionaris a l'alumnat de manera que aquests puguin donar la seva opinió sobre la tasca docent d'aquest i les seves metodologies, així com sobre les característiques de les matèries. El model d'enquestes utilitzat és el mateix que l'Oficina de Qualitat, dependent del Vicerectorat de Qualitat i Planificació, va dissenyar el seu dia per a tots els estudis oficial de Llicenciatura a la UdL. Per tant, volem fer notar que a la Universitat de Lleida no es fa cap diferència entre aquests estudiants i els dels estudis oficials en relació amb aquesta consulta. Aquest curs, a més, l'encarregada de sotmetre i valorar posteriorment els resultats ha estat l'esmentada Oficina de Qualitat de la UdL.

Els resultats d'aquest curs, com cada any fins ara, ens alegra poder dir que han estat molt satisfactoris, per sobre de la mitjana de la UdL en diversos punts, com es podrà observar tot seguit. Com a mostra, aportarem el resultat de la resposta a la qüestió "És un bon/a professor/a", el valor mitjà de la qual ha estat de 4.6 sobre 5 tant entre els estudiants del primer curs, com del segon i de 4.8 sobre 5 entre els del tercer curs.

En general es podrà observar un nivell de satisfacció alt pel que fa a la qualitat del professorat i al desenvolupament de les matèries. Seguim pensant, com en cursos anteriors, que aquesta és la prova de com aquests docents s'han implicat en el Programa i treballen per tal d'oferir ensenyaments amb un alt nivell d'excel·lència, mirant de millorar allà on observen que cal fer-ho.

Tot seguit, incloem els quadres resum dels valors de les mitjanes de les enquestes sobre professorat i matèries dels tres cursos, cadascun amb els corresponents quadrimestres.

Enquesta d'opinió: professorat i assignatures. Curs 2008-2009

1r curs – 1r quadrimestre		1r curs – 2n quadrimestre	
I. Valoració del/de la professor/a (de l'1 al 5)	Mitjana	I. Valoració del/de la professor/a (de l'1 al 5)	Mitjana
1. Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica	4,17	1. Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica	4,06
2. Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives	4,02	2. Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives	4,28
3. Mostra entusiasme per la matèria	4,49	3. Mostra entusiasme per la matèria	4,56
4. Crea un clima de diàleg, confiança i treball	4,24	4. Crea un clima de diàleg, confiança i treball	4,41
5. És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria	3,87	5. És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria	4,36
6. Manté un tracte cortès amb l'estudiantat	4,48	6. Manté un tracte cortès amb l'estudiantat	4,50
7. Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge	4,27	7. Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge	4,32
Resposta opcional		Resposta opcional	
8. Compleix l'horari establert	4,85	8. Compleix l'horari establert	4,55
9. És un/a bon/a professor/a	4,61	9. És un/a bon/a professor/a	4,55
II. Valoració de l'assignatura (de l'1 al 5)		II. Valoració de l'assignatura (de l'1 al 5)	
10. Els objectius de la matèria han estat definits clarament	4,16	10. Els objectius de la matèria han estat definits clarament	3,97
11. S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació	3,86	11. S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació	3,85
12. Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	3,70	12. Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	3,54
13. S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament/aprenentatge	3,92	13. S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament/aprenentatge	3,97
14. A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació	3,99	14. A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació	4,11
15. Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de superar l'assignatura	4,11	15. Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de superar l'assignatura	4,16
16. L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs	3,99	16. L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs	4,04
17. Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat	4,10	17. Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat	4,19
18. S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis	3,84	18. S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis	3,42
Resposta opcional		Resposta opcional	
19. La meua dedicació a la matèria ha estat suficient	3,65	19. La meua dedicació a la matèria ha estat suficient	3,63
20. El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meua formació	4,11	20. El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meua formació	4,09

Enquesta d'opinió: professorat i assignatures. Curs 2008-2009

2n curs – 1r quadrimestre		2n curs – 2n quadrimestre	
I. Valoració del/de la professor/a (de l'1 al 5)	Mitjana	I. Valoració del/de la professor/a (de l'1 al 5)	Mitjana
1. Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica	4,42	1. Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica	4,14
2. Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives	4,39	2. Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives	4,22
3. Mostra entusiasme per la matèria	4,71	3. Mostra entusiasme per la matèria	4,48
4. Crea un clima de diàleg, confiança i treball	4,56	4. Crea un clima de diàleg, confiança i treball	4,29
5. És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria	4,58	5. És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria	4,37
6. Manté un tracte cortès amb l'estudiantat	4,76	6. Manté un tracte cortès amb l'estudiantat	4,54
7. Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge	4,57	7. Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge	4,28
Resposta opcional		Resposta opcional	
8. Compleix l'horari establert	3,99	8. Compleix l'horari establert	4,62
9. És un/a bon/a professor/a	4,68	9. És un/a bon/a professor/a	4,46
II. Valoració de l'assignatura (de l'1 al 5)		II. Valoració de l'assignatura (de l'1 al 5)	
10. Els objectius de la matèria han estat definits clarament	4,33	10. Els objectius de la matèria han estat definits clarament	4,04
11. S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació	4,23	11. S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació	3,92
12. Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	4,19	12. Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	3,80
13. S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament/aprenentatge	4,33	13. S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament/aprenentatge	4,08
14. A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació	4,52	14. A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació	4,11
15. Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de superar l'assignatura	4,45	15. Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de superar l'assignatura	4,19
16. L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs	4,42	16. L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs	4,10
17. Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat	4,51	17. Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat	3,39
18. S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis	4,21	18. S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis	3,82
Resposta opcional		Resposta opcional	
19. La meva dedicació a la matèria ha estat suficient	4,15	19. La meva dedicació a la matèria ha estat suficient	4,01
20. El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meva formació	4,40	20. El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meva formació	4,15

Enquesta d'opinió: professorat i assignatures. Curs 2008-2009

3r curs – 1r quadrimestre		3r curs – 2n quadrimestre	
I. Valoració del/de la professor/a (de l'1 al 5)	Mitjana	I. Valoració del/de la professor/a (de l'1 al 5)	Mitjana
1. Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica	4,61	1. Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica	4,75
2. Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives	4,56	2. Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives	4,63
3. Mostra entusiasme per la matèria	4,22	3. Mostra entusiasme per la matèria	4,85
4. Crea un clima de diàleg, confiança i treball	4,67	4. Crea un clima de diàleg, confiança i treball	4,68
5. És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria	4,71	5. És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria	4,82
6. Manté un tracte cortès amb l'estudiantat	4,80	6. Manté un tracte cortès amb l'estudiantat	4,84
7. Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge	4,63	7. Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge	4,69
Resposta opcional		Resposta opcional	
8. Compleix l'horari establert	4,89	8. Compleix l'horari establert	4,84
9. És un/a bon/a professor/a	4,74	9. És un/a bon/a professor/a	4,81
II. Valoració de l'assignatura (de l'1 al 5)		II. Valoració de l'assignatura (de l'1 al 5)	
10. Els objectius de la matèria han estat definits clarament	4,24	10. Els objectius de la matèria han estat definits clarament	4,74
11. S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació	4,37	11. S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació	4,56
12. Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	4,19	12. Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	4,22
13. S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament/aprenentatge	4,52	13. S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament/aprenentatge	4,64
14. A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació	4,28	14. A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació	4,77
15. Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de superar l'assignatura	4,49	15. Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de superar l'assignatura	4,75
16. L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs	4,47	16. L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs	4,71
17. Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat	4,52	17. Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat	4,76
18. S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis	4,29	18. S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis	4,46
Resposta opcional		Resposta opcional	
19. La meva dedicació a la matèria ha estat suficient	4,26	19. La meva dedicació a la matèria ha estat suficient	4,34
20 El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meva formació	4,54	20 El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meva formació	4,66

7.2. Resultats de les enquestes d'opinió sobre el Programa

En general, hem vist com els alumnes han mostrat la seva satisfacció pel que fa a la part acadèmica del Programa, professorat i matèries. Però cal saber més i és per això que, juntament amb el qüestionari sobre dades socioculturals de l'alumnat (reflectides al punt 5.7.), s'acostuma també a consultar a aquest estudiantat un seguit de qüestions referides a les característiques i la infraestructura del Programa. Per a la coordinació és important saber com els destinataris i usuaris principals d'aquests estudis viuen i es desenvolupen en el seu context, quins aspectes els representen una dificultat i quins altres consideren ben resoltos.

Així, podem observar com, en general estan d'acord amb els horaris, però presenten algunes objeccions pel que fa a les infraestructures relacionades amb les aules; les seves condicions no els satisfan, i demanen el canvi i la millora en aquest sentit, de forma gairebé unànime. Un altre punt a destacar és la petició d'ampliar el material didàctic utilitzat en les diferents matèries. Aquests són elements que ens permeten millorar el Programa i tot el que l'envolta, ja que coneixent les carències és quan es pot posar remei, sempre en la mesura del possible.

Aquest curs, aquesta consulta ha estat programada i realitzada per la pròpia coordinació del Programa; en el futur està previst que ho faci la mateixa Oficina de Qualitat de la UdL.

A continuació, es pot veure la valoració d'aquests aspectes, segons els resultats dels qüestionaris.

Enquesta sobre aspectes generals Programa Sènior Curs 2008-2009	Alumnes enquestats		
	1r curs: 14	2n curs: 15	3r curs: 12
I. Valoració dels mitjans en general (de l'1 al 5)			
	1rC	2nC	3rC
1. Sobre les condicions de l'aula	3.2	2.6	2.0
2. Sobre els horaris	4.1	3.9	4.0
3. Sobre els mitjans tècnics	3.6	3.9	3.3
4. Sobre el material didàctic rebut	3.3	3.7	3.4
5. Sobre el conjunt del programa	4.3	3.9	4.5
II. Prospecció per al futur (per nombre d'alumnes)			
Aspectes que caldria conservar			
Horaris	-	4	3
Material didàctic	-	1	-
Conjunt del programa	5	4	7

Aspectes que caldria renovar			
Condicions de l'aula	5	12	11
Mitjans tècnics	-	1	-
Material didàctic	1	-	-
Aspectes que caldria ampliar			
Condicions de l'aula	1	-	1
Horaris	1	-	-
Mitjans tècnics	-	-	2
Material didàctic	-	5	4
Conjunt del programa	1	-	-
Guia al principi de cada assignatura	1	-	-
Sessions pràctiques (tallers, laboratoris,...)	-	1	-
Aspectes que caldria reduir			
Horaris	-	1	2
Treballs o proves finals	-	2	-
III. Les expectatives en relació amb el Programa s'han complert?			
Sí	13	14	12
No	1	-	-

7.3. Rendiment acadèmic

En general, pel que fa a aquest aspecte, d'acord amb les dades dels resultats de superació o no de les diferents matèries, es pot concloure que el nivell, en els tres cursos, ha estat bastant elevat. Com a nota mitja, s'ha obtingut Notable per a totes les matèries i gairebé en tots els aspectes avaluats. Naturalment, hi ha alumnes que tenen més dificultats en seguir la marxa del curs, però, n'hi ha d'altres que s'hi han esforçat molt i han obtingut resultats excel·lents, la qual cosa ha equilibrat el còmput final.

Tanmateix, la dificultat i l'exigència d'aquests estudis fan que alguns estudiants no puguin seguir la mateixa marxa que la resta dels seus companys i companyes, la qual cosa sabem que pot provocar un cert nivell d'abandonament. Així, s'han donat casos en què l'alumne no ha lliurat treballs en certes matèries o, senzillament, ha deixat d'anar a classe. Si la seva absència s'ha confirmat i l'estudiant no s'ha sotmès a cap avaluació, no ha tingut nota final; en aquests casos, l'estudiant, si vol continuar, haurà de repetir la matèria. Durant el curs 2008-2009, s'han donat alguns casos en aquest sentit, que fins que no comenci el nou curs no sabem si hem de considerar com abandonament o no.

8. ANNEXOS

8.1. Models d'enquestes

8.1.1. Enquesta d'opinió sobre aspectes generals dels alumnes i el Programa

**ENQUESTA SOBRE ASPECTES GENERALS CURS 2008-2009
TÍTOL SÈNIOR
UNIVERSITAT DE LLEIDA**

(Podeu escriure en la llengua en la qual us sentiu més còmodes: català o castellà)

I. Dades personals

1. Home Dona

2. Edat:

3. Lloc de residència:

4. Situació laboral:

a) Jubilats/da Pre-jubilats/da

En aquests casos, podríeu indicar quina professió/ocupació heu tingut durant la vostra vida laboral?

.....

b) En actiu

En aquest cas, podríeu especificar quina feina esteu desenvolupant en l'actualitat?

.....

c) Mestressa de casa

d) Altres (especificar)

5. Nivell de formació:

Estudis primaris Batxillerat Estudis mitjans/tècnics Estudis superiors

Podríeu especificar la/les titulació/ons obtingudes?

.....

6. Estat civil

7. Teniu fills/nets?

8. Pertanyeu a algun col·lectiu o associació? Sí No

Tipus d'associació o col·lectiu?

.....

Hi teniu algun càrrec? (especifiqueu-ho)

.....

9. Teniu ordinador a casa? Sí No

Quin nivell de domini de les eines informàtiques teniu?

Cap Mitjà Avançat

10. Teniu alguna discapacitat? Sí No

En cas afirmatiu, podríeu indicar quina, si us plau?

11. Quina/es motivació/ons us han portat a matricular-vos en el Programa Sènior de la UdL? ...

12. Fins ara, considereu que s'han acomplert les vostres expectatives en relació amb aquest Programa i el que hi esperàveu trobar?

II. Valoració dels mitjans en general (de l'1 al 5)*

1. Sobre les condicions de l'aula	1	2	3	4	5
2. Sobre els horaris	1	2	3	4	5
3. Sobre els mitjans tècnics	1	2	3	4	5
4. Sobre el material didàctic rebut	1	2	3	4	5
5. Sobre el conjunt del programa	1	2	3	4	5

[5: Excel·lent. 4: Molt bé. 3: Bé. 2: Malament. 1: Molt malament]

III. Prospecció per al futur:

1. En relació als punts anteriors, indiqueu, si us plau, els aspectes que considereu que caldria:

Conservar:

Renovar:

Ampliar:

Reduir:

IV. Altres comentaris o observacions que vulgueu fer:

El nostre objectiu és recopilar informació sobre la tipologia de l'alumnat del Programa, per tal de conèixer més profundament el perfil d'estudiants i poder ajustar millor el Programa a les necessitats reals. Si necessiteu més espai, podeu afegir un full.

Us estem molt agraïts de la vostra col·laboració
La Coordinació del Programa

8.1.2. Enquesta d'opinió sobre el professorat i les matèries

Enquesta d'opinió a l'estudiantat sobre la docència Resultats per professor - assignatura

Professor:	Any Acadèmic:	2008-09
Departament:	Quadrimestre:	1
Centre:		
Assignatura:		
Grup:		

Enquesta de 1r i 2n cicle / Grau

		Frequències					Mitjana	Diferències respecte les mitjanes		
		1	2	3	4	5		Dept.	Centre	UdL
1	Presenta els continguts de manera clara i sistemàtica.	0	0	0	7	8	4,53	0,93	0,40	0,94
2	Estimula la reflexió i proporciona diferents perspectives.	0	0	1	8	6	4,33	0,77	0,31	0,81
3	Mostra entusiasme per la matèria.	0	0	0	3	12	4,80	0,79	0,39	0,83
4	Crea un clima de diàleg, confiança i treball.	0	1	2	4	8	4,27	0,55	0,06	0,59
5	És accessible per a la realització de consultes i tutories sobre la matèria.	0	0	2	5	8	4,40	0,60	0,10	0,65
6	Manté un tracte cortès amb l'estudiantat.	0	0	0	3	12	4,80	0,82	0,36	0,84
7	Proporciona recursos que faciliten l'aprenentatge.	0	0	2	6	7	4,33	0,77	0,23	0,81

2. Resposta opcional

8	Compleix l'horari establert.	0	0	0	2	13	4,87	0,75	0,51	0,85
9	És un/a bon/a professor/a	0	0	0	5	10	4,67	0,83	0,28	0,88

3. Assignatura

10	Els objectius de la matèria han estat definits clarament.	0	0	0	9	6	4,40	0,84	0,39	0,79
11	S'ha contextualitzat la matèria dins dels objectius de la titulació.	0	0	4	5	6	4,13	0,48	0,22	0,47
12	Les hores de treball que cal dedicar a la matèria són les adequades al nombre de crèdits	0	0	2	9	4	4,13	0,70	0,45	0,74
13	S'utilitzen mètodes eficaços d'ensenyament-aprenentatge.	0	0	5	7	3	3,87	0,46	-0,01	0,47
14	A l'inici del curs s'han deixat clars els criteris d'avaluació.	0	1	1	6	7	4,27	0,53	0,13	0,54
15	Es descriuen amb precisió l'abast de les tasques que l'alumnat ha de dur a terme per tal de	0	0	1	9	5	4,27	0,64	0,15	0,62
16	L'avaluació de la matèria és coherent amb la metodologia emprada al llarg del curs.	0	0	3	6	6	4,20	0,63	0,19	0,62
17	Per a l'avaluació de la matèria es té en compte el teu treball continuat.	0	0	1	7	7	4,40	0,93	0,38	0,90
18	S'estableixen relacions entre els continguts de la matèria i altres matèries del pla d'estudis.	0	0	4	7	4	4,00	0,51	0,17	0,53

4. Resposta opcional

19	La meua dedicació a la matèria ha estat suficient.	0	0	3	7	3	4,00	0,29	0,05	0,26
20	El cursar la matèria ha contribuït de manera significativa a la meua formació.	0	0	1	8	6	4,33	0,66	0,35	0,64

Resum

Nombre de fulls d'enquesta:	Ass./Grup	Dept.	Centre	UdL
	15	55	1.256	17.797
Percentatge participació:		45 %	61 %	53 %
Nombre de respostes professor / grup:	15	Diferència respecte les mitjanes		
1. Professor/a	Ass./Grup	Dept.	Centre	UdL
Mitjana:	4,50	0,75	0,27	0,79
3. Assignatura				
Mitjana:	4,19	0,64	0,23	0,63

Nota - Cal tenir en compte que les assignatures amb menys de 3 enquestes no es mostren ni es tenen en compte per calcular les mitjanes.

* Les dades dels màsters són provisionals fins al tancament del curs.

8.2. Model de fitxa-programa de matèria

TÍTOL SÈNIOR EN CULTURA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA FITXA ASSIGNATURA CURS 2009-10	
ASSIGNATURA	(Títol assignatura)
TIPUS	(Optativa/Obligatòria)
CURS	(1r, 2n, 3r o 4t)
QUADRIMESTRE	
PROFESSOR/A RESPONSABLE	
DEPARTAMENT	
ADREÇA ELECTRÒNICA	
ALTRE PROFESSORAT	(nom+adreça electrònica+departament)
OBJECTIUS	
CONTINGUTS	
METODOLOGIA	
AVALUACIÓ	Exemples: Assistència..... % Treball en grup % Treball individual % Pràctiques d'aula %
LLENGUA DE DOCÈNCIA	
BIBLIOGRAFIA BÀSICA	
ALTRES RECURSOS	

8.3. Model de fitxa d'alumne

TÍTOL SÈNIOR EN CULTURA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA		Signatura de l'alumne	
CURS ACADÈMIC			
ASSIGNATURA: ____			
Cognoms		Fotografia	
Nom			
DNI			
Data i lloc de naixement			
Telèfon/s			
Adreça			
Localitat			
Adreça electrònica			
Professió que exerceix o ha exercit			
Estudis previs realitzats			
Any d'acabament dels estudis			
Treballa	SÍ ☐ NO ☐	Jubilat/da	SÍ ☐ NO ☐
Prejubilat/da	SÍ ☐ NO ☐	Mestressa de casa	SÍ ☐ NO ☐
Es matricula per primera vegada en aquesta assignatura		SÍ ☐ NO ☐	

8.4. Programes d'activitats en l'intercanvi Universidad de Burgos – Universitat de Lleida

8.4.1 A la Universitat de Lleida

UNIVERSIDAD DE BURGOS
UNIVERSITAT DE LLEIDA

INTERCAMBIO UNIVERSITARIO
Universidad de la Experiencia - Programa Sènior

SEMANA
del 22 al 29 de Marzo de 2009
SEMANA
del 22 al 29 de Marzo de 2009
Programa de actividades

Domingo, 22 de Marzo

19:58 Llegada a Lleida de los alumnos de la Universidad de Burgos y recepción en la estación de ferrocarril Lleida Pirineus. Traslado a la Residencia Universitaria Campus, en Cap Pont.

20:30 Acomodación y aperitivo de bienvenida.

Lunes, 23 de Marzo

Temática de la mañana: Las energías alternativas

09:30 Acto de recepción institucional a los alumnos de la Universidad de la Experiencia de la Universidad de Burgos. Dará la bienvenida la Vicerrectora de Docencia de la Universitat de Lleida (UdL), Dra. Isabel del Arco, y en representación del Institut Municipal d'Educació (IME), el Sr. Jesús Castillo, Regidor d'Educació i Atenció a la Infància. Intervendrán, además, las directoras de los respectivos programas, Dra. Neus Vila (UdL) y Dra. Carmen Palmero (UBU), así como alumnos representantes de ambas universidades.

Lugar: Sala Víctor Saurana del Rectorado de la UdL.

10:30 Breve recorrido por el Edificio del Rectorado de la UdL.

11:00 Salida hacia el Campus de Cap Pont.

11:30 Visita al CREA (Centre de Recerca d'Enginyeria Aplicada), con explicación a cargo de su directora, Dra. Lluïsa F. Cabeza, y del Dr. Marc Medrano, profesores de la materia *Energías alternativas* del Programa Sènior.

12:30 Recorrido por el Campus de Cap Pont (Facultades, Biblioteca y Centro de Culturas).

14:00 Comida en la cafetería del Campus de Cap Pont.

16:30 Clase de la asignatura *Jardinería y Paisajismo*, a cargo de la profesora de la Escuela Técnica Superior de Ingeniería Agroforestal (ETSEA), Sra. Isabel Bovet.

Tema: 'Tendencias actuales en jardinería y paisajismo'.

18:30 Clase de la asignatura *Biología y Sociedad* a cargo del profesor de la Facultad de Medicina, Dr. Enric Herrero.

Tema: 'Microorganismos beneficiosos y microorganismos dañinos (1ª parte)'.

Martes, 24 de Marzo

Temática de la mañana: Lleida medieval

09:30 Recepción por parte de la dirección del Institut d'Estudis Ilerdencs (IEI). Acto seguido, conferencia: 'Una introducción a la Lleida medieval', a cargo del Dr. Joan Busqueta, director del IEI y profesor de la UdL y del Programa Sènior.

Lugar: Aula Magna del IEI.

10:30 Visita al Antiguo Hospital de Santa María, sede del IEI.

11:30 Recepción por parte de las autoridades municipales y visita al Edificio y Museo de la Paeria de Lleida (sede del Ayuntamiento).

14:00 Comida en la cafetería del Campus de Cap Pont.

16:30 Clase de la asignatura *Salud y calidad de vida*, a cargo de la profesora de la Escuela de Enfermería, Sra. Miquela Martínez.

Tema: 'Hábitos saludables'.

18:30 Clase de la asignatura *Ecología* a cargo del profesor de la ETSEA, Dr. Luis Serrano.

Tema: 'Genética de poblaciones. Especiación y teorías evolutivas'.

Miércoles, 25 de Marzo

Temática de la mañana: Lleida y su historia

09:15 Salida en autobús urbano (Línea 12, parada delante Cines Lauren).

10:00 Visita al entorno de la antigua catedral de Lleida, La Seu Vella. Exposición histórica en relación con los lugares visitados a cargo del Sr. Josep Tort, del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

14:00 Comida en la cafetería del Campus de Cap Pont.

16:30 Clase de la asignatura *Introducción a la enología*, a cargo del profesor y enólogo, Sr. Xavier Picazo Marco.

Tema: 'La elaboración de vinos tintos'.

18:30 Clase de la asignatura *Biología y Sociedad*, a cargo del profesor de la Facultad de Medicina, Dr. Enric Herrero.

Tema: 'Microorganismos beneficiosos y microorganismos dañinos (2ª parte)'.

Jueves, 26 de Marzo

Temática de la mañana: Ecosistemas acuáticos

09:30 Salida en autobús urbano (Línea 14, parada Estación de Autobuses 1).

11:00 Taller práctico: 'Características ecológicas de los ecosistemas acuáticos', a cargo de los profesores de la ETSEA y del Programa Sènior, Dr. Luis Serrano y Dra. Cristina Chocarro. Duración: 2h.

Lugar: Laboratorio de Biología de la ETSEA (Campus de Agrónomos), Edificio Principal, 1ª planta.

14:00 Comida en la cafetería del Campus de Cap Pont.

16:30 Clase de la asignatura *Globalización y sociedad internacional*, a cargo del economista y profesor de la UdL, Sr. Ramon Morell.

Tema: 'La globalización a la salida de la crisis'.

18:30 Clase de la asignatura *Climatología*, a cargo del profesor de la ETSEA, Dr. Pedro J. Pérez.

Tema: 'Visión global del cambio climático'. Con la proyección de fragmentos de la película de Al Gore 'Una verdad incómoda'.

Viernes, 27 de Marzo

Temática de la mañana: Reflexiones en torno al arte y la estética

10:00 Conferencia: 'Ángeles con música y policromía de Dios', a cargo del profesor e historiador del arte, Dr. Ximo Company, de la Facultad de Letras.

Lugar: Sala de Juntas de la 3ª planta del Edificio del Rectorado.

11:30 Visita al Museo de Lleida. El grupo estará acompañado por el Dr. Ximo Company y los expertos del Museo.

14:00 Acto de clausura de las actividades del intercambio presidido por el Rector de la UdL, Dr. Joan Vilas.

Lugar: Sala de Juntas del Edificio del Rectorado.

14:30 Comida en la cafetería del Campus de Cap Pont.

TARDE LIBRE

21:00 Cena de despedida en el Restaurante Edulis (Dra. Castells, 36).

Sábado, 28 de Marzo

Visita cultural

08:00 Salida a la visita al Conjunto Románico de Boi-Taüll en el Pirineo leiridano.

11:00 Llegada al Centro del CONSORCI PATRIMONI MUNDIAL DE LA VALL DE BOI sito en Erill la Vall. Recepción y palabras de bienvenida a cargo del vicepresidente del Consorci, Sr. Manuel Marsol Fierro.

PROGRAMA DE LA VISITA CULTURAL:

Visita al Centro y Museo del Consorci.

Visita a las Iglesias de Santa Eulàlia d'Erill la Vall, Sant Feliu de Barruera, Sant Climent de Taüll, Santa Maria de Taüll y Sant Joan de Boi.

Comida en el Hostal Pey de Boi.

La jornada servirá también para observar el paisaje pirenaico de la zona, una de las más atractivas de Lleida. El grupo estará acompañado por la historiadora y arqueóloga, profesora del Programa Senior, Sra. Montserrat Pérez Serra.

Domingo, 29 de Marzo

10:26 Salida hacia Burgos.

IMPORTANTE

Todas las sesiones académicas de las tardes tendrán lugar en la Sala de Juntas de la 3ª planta del Edificio del Rectorado.

RUTA 1- RESIDENCIA CAMPUS - EDIFICIO RECTORADO (UdL)

RUTA 2- RESIDENCIA CAMPUS - INSTITUT D'ESTUDIS ILERDENCIS (IEI)

PROGRAMA SÈNIOR
Vicerectorat de Docència, Universitat de Lleida (UdL)
Pl. Victor Siurana 1, 25003 Lleida
973702153
senior@vd.udl.cat
<http://www.senior.udl.cat>

Nuestro agradecimiento a las personas e instituciones que han prestado su colaboración para que las actividades de este intercambio hayan sido posibles, y, especialmente, a profesorado y alumnos y alumnas del Programa Sènior.

Universitat de Lleida
Vicerectorat de Docència
Programa Sènior

8.4.2 A la Universidad de Burgos

**INTERCAMBIO
UNIVERSITARIO**

Programa Senior de la Universidad de Lleida
Programa Intercambista de la Experiencia de la Universidad de Burgos

Del 4 al 8 de Mayo de 2009

Lunes, 4 de Mayo

15:20 Llegada a Burgos y recibimiento de los alumnos de la Universidad de Lleida en la Estación del ferrocarril "Rosa de Lima". Traslado y acomodación en la Residencia Universitaria San Jerónimo en la Calle Nuño Barba nº 13.

16:30 Salida hacia la Universidad.

17:00 Encuentro con compañeros de Burgos en el Patio de Bandejas del Hospital del Rey.

17:30 Recepción de las autoridades académicas en el Salón de Grados de la Facultad de Derecho.

18:30-19:30 Clase de Historia Local "Los orígenes de la ciudad de Burgos" por el Profesor de Historia Medieval Dr. Don Luis Martínez García en la Facultad de Humanidades y Educación (Aula 23).

19:30-20:30 Clase de Ética "El so en la manga" por el Profesor de Teoría e Historia de la Educación Dr. Don Alfredo Jiménez Iguazal.

21:00 Cena de bienvenida en la Residencia Universitaria "Centro de Santiago".

23:00 Traslado a la Residencia "San Jerónimo".

Martes, 5 de Mayo

Encuentro de alumnos de Primer curso del IEE de Castilla y León

09:00 Salida a pie camino de la Universidad para visitar:

9:15 *El Crucifijo* de Juanes Porellá i Miró (Cruz de arena, Segrià, 1927) en la Iglesia del Carmen, autor de obras en la Catedral Nueva de Lleida (1948) en la de Solsona (1950) y en otros lugares públicos y privados del Vendrell, Cervera... En 1965 pasa a trabajar a Burgos y después a Salamanca. Expuso en Barcelona en 1977 y en Madrid en 1979. Realiza imágenes religiosas para las iglesias Carmelitas de Reinos, León y Burgos.

9:45 *Finco de la Hija*, situado en la zona occidental entre los puentes de Malatos y de Castilla una la ciudad con el barrio de San Pedro de la Fuente. Considerado un verdadero jardín botánico, consta de hasta casi un centenar de especies arbóreas distintas, la mayoría de ellas de procedencia exótica. Se completa con algunas piezas monumentales repartidas a lo largo del paseo.

10:15 *Monasterio de las Huelmas* (Visita exterior). Este conjunto gótico del siglo XIII está compuesto de iglesia, monasterio y dependencias de clausura para monjas dominicas, con una cerca almenada que los sirvió de protección. El conjunto monástico sugiere por su carácter de fortaleza, con una torre fortificada y un atrio de acceso al templo denominado pórtico de los Caballeros. Nos encontramos en el Campús de afuera, que nos conduce a la iglesia y capillas funerarias adyacentes (San Martín y San Juan) y de ahí al claustro de San Fernando. Seguido a este primer recinto, se sitúa el llamado Campús de dentro, al que se abren diversas estancias correspondientes a la portería, hospedería monástica y las casas de los capellanes utilizadas en la actualidad por Patrimonio.

10:30 Hacemos un tramo del *Camino de Santiago* para desembarcar en el Campus de San Amaro.

11:00 Incorporación al Grupo del IIE para visita guiada al "Hospital del Rey", sede del Rectorado y Hospital de peregrinos en la Edad Media.

12:00 Acto académico con la intervención de autoridades de la Universidad y de la Junta de Castilla y León, alumnos del IIE, representantes y alumnos de la Universidad de Lleida.

13:30 Traslado en autobús al Hotel Fernán González para el almuerzo.

15:45 Traslado en autobús al Monasterio de la Cartuja de Miraflores.

16:00 Visita guiada a la Cartuja.

18:00 Paseo a pie por la ciudad guiado por la profesora de Geografía Humana Dña. Begoña Bernal Santa Olalla.

19:30 Tiempo libre.

Miércoles, 6 de Mayo

Comunicación entre tres Programas universitarios de Navarra

EE. UU y Sanio

8:15 Salida a pie de la Residencia hacia el Baza de España.

8:45 Salida en autobús hacia Berlanga de Duero (Guisa).

11:00 Visita guiada al Centro de Interpretación de la Cultura Brochar (CEINCE).

13:00 Visita a la localidad: Baza de la Colegiada, Calle Mayor y zona Porticada.

14:00 Almuerzo.

16:00 Visita a la Basílica Mozárabe (siglo XI, declarada Monumento Histórico Nacional en 1917) de San Basilio en Casillas de Berlanga.

18:00 Visita guiada a la catedral del Burgo de Osma.

20:00 Regreso a Burgos.

Jueves, 7 de Mayo

Los yacimientos de Ataquera y su significación

09:45 Salida en coche al municipio de Ibaos de Juarros (a 20 km. de Burgos) para visitar la Sierra de Ataquera.

10:30 Visita guiada a los Yacimientos por el Profesor de Paleontología José Miguel Carreras Ibañeta.

13:30 Tiempo libre.

16:15 Traslado a pie al Centro de Arte de Burgos (CAB).

17:00 Clase de Arte Contemporáneo "Claves para la exposición e interpretación del Arte Contemporáneo" con la Profesora de Historia del Arte Dra. Dña. Elena Alonso Abad.

18:00 Taller "La creatividad en el Arte Contemporáneo" impartido por la Profesora Alonso Abad.

20:00 Visita guiada al Arco de Santa María, puerta principal de la muralla, para visitar la Sala de Forjados y objetos relacionados con el CIE con la Dra. Alonso Abad.

21:00 Tiempo libre.

Viernes, 8 de Mayo

9:15 Salida de la Residencia.

9:30 Visita a la catedral guiada por la Profesora de Historia del Arte Dra. Dña. Lena Iglesias Rouco.

11:30 Visita al Excmo. Ayuntamiento de Burgos.

14:15 Traslado desde la Residencia en coche hacia la estación para el regreso a Lleida.

8.5. Recull de premsa

Es pot consultar també a la pàgina web del Programa Sènior (www.senior.udl.cat)

Treinta alumnos en las aulas para mayores

■ Ayer se presentó oficialmente el Programa Sènior que la UdL destina a los estudiantes mayores de cincuenta años. Este año se han inscrito treinta personas en estos estudios, que están orientados a las personas que no quieren estudiar una carrera concreta sino que prefieren ampliar sus conocimientos y cultura general.

Diari Segre, Juliol del 2008

2a PREINSCRIPCIÓ

TÍTOL SÈNIOR EN CULTURA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA

UNIVERSITAT DE LLEIDA

Requisits:

- Tenir 50 anys.
- No es necessita cap estudi ni prova d'accés prèvia.

Preinscripció:

- 2n període: de l'1 al 12 de setembre.
- 15 de setembre: relació definitiva d'admesos.

S'oferten 30 places. En el cas que el número de preinscrits superi aquesta xifra, es farà un sorteig en funció del número de preinscripció, el mateix dia 15 de setembre.

Matrícula:

Estudiants de primer curs (matrícula presencial):

- De la lletra A a la lletra M: dia 23 de setembre.
- De la lletra N a la lletra Z: dia 24 de setembre.

Estudiants de segon i tercer curs (automatrícula):

- Dia 15 de setembre

Informació, preinscripció i matrícula:

Secretaria de la Facultat de Lletres.
Edifici Rectorat de la Universitat de Lleida. Planta baixa
Plaça Víctor Siurana, 1.
Tels. 973 702 147 - 973 702 064

Inici del curs:

- 15 de setembre del 2008.

Diari Segre, 3/09/2008

2a PREINSCRIPCIÓ

TÍTOL SÈNIOR EN CULTURA, CIÈNCIA I TECNOLOGIA

UNIVERSITAT DE LLEIDA

Requisits:

- Tenir 50 anys.
- No es precisa cap estudi ni prova d'accés prèvia.

Preinscripció:

- 2n període: de l'1 al 12 de setembre
- 15 de setembre: Relació definitiva d'admesos.

S'oferten 30 places. En el cas que el número de preinscrits superi aquesta xifra, es farà un sorteig en funció del número de preinscripció, el mateix dia 15 de setembre.

Matrícula:

Estudiants de primer curs (matrícula presencial):

- De la lletra A a la lletra M: dia 23 de setembre
- De la lletra N a la lletra Z: dia 24 de setembre

Estudiants de segon i tercer curs (automatrícula):

- dia 15 de setembre

Informació, preinscripció i matrícula:

Secretaria de la Facultat de Lletres.
Edifici Rectorat de la Universitat de Lleida.
Planta Baixa
Plaça Víctor Siurana, 1.
Tels. 973 70 21 47 - 973 70 20 64

Inici del curs:

- 15 de setembre de 2008

La Mañana, 2/09/2008

PROGRAMA SÈNIOR

Sesenta inscritos en los cursos para mayores de 50 años

■ El curso académico 2008-2009 del Programa Sènior para mayores de 50 años de la UdL se inauguró ayer con 60 alumnos matriculados. La coordinadora de los estudios, Neus Vila, señaló que "el objetivo es seguir creciendo y colaborar con otros centros que también imparten este programa, como la Universitat Politècnica de Catalunya". Durante el acto se presentaron la memoria del curso 2007-2008 y un libro editado por los alumnos del taller de escritura del Programa Sènior y de Edición de Textos de Hispánicas.

El programa para mayores de 50 años se inauguró ayer en el Rectorado de la UdL.

Diari Segre, 18/10/2008

VIDA SOCIAL

Recepció a alumnes de la Universitat de Lleida. La Universitat de Burgos realitzà ayer una recepció a los alumnes de la Universidad de Lleida en la Facultad de Derecho, que estuvo presidida por el vicerrector de Estudiantes y Extensión Universitaria, René Jesús Payo. Este acto sirve como antesala al encuentro de estudiantes de primer curso del Programa Interuniversitario de la Experiencia de Castilla y León. / ANGEL AYALA

Diario de Burgos, 5/05/2009

UDL. Una quinzena d'alumnes del Programa Interuniversitari de l'Experiència de la Universitat de Burgos visitaran Lleida la setmana vinent en un intercanvi amb el Programa Sènior de la UdL.

Bondia, 19/03/2009

► Intercambio con la Universidad de Burgos

LLEIDA ♦ Una quinzena de alumnos del Programa Interuniversitari de l'Experiència de la Universidad de Burgos visitarà Lleida la semana que viene para realizar un intercambio con el Programa Sènior de la Universitat de Lleida para personas a partir de los 50 años. Se trata de la primera vez que participa en movilidad senior.

La Mañana, 19/03/2009

El alcalde, con los alumnos del programa Senior de la experiencia
El alcalde Juan Carlos Aparicio recibió ayer en el Salón de Plenos del Ayuntamiento a los alumnos del programa Senior de la experiencia, procedentes de Lleida y Burgos. Se trata de personas mayores de 50 años que buscan ampliar el conocimiento mediante la educación superior. El objetivo de este tipo de programas busca no sólo ofrecer contenidos de diferentes materias sino sobre todo promover la integración social mediante la educación. El Programa Interuniversitario de la Experiencia en Castilla y León se amplió este año a una sede en Villarroya.

El Correo de Burgos, 9/05/2009

Intercanvi entre universitaris de més de 50 anys

[LLEIDA] El regidor d'Educació, Jesús Castillo, va rebre ahir a la Paeria representants de la Universitat de l'Experiència de Burgos, que participa aquesta setmana en un intercanvi amb el Programa Sènior de la UdL, una titulació destinada exclusivament a majors de 50 anys. L'Institut Municipal d'Educació aporta professorat per a algunes matèries.

Segre, 25/03/2009

18 de març de 2009

Una quinzena d'alumnes del Programa Interuniversitari de l'Experiència de la Universitat de Burgos visiten Lleida en el marc d'un intercanvi

Una quinzena d'alumnes del Programa Interuniversitari de l'Experiència de la Universitat de Burgos visitaran Lleida la setmana vinent en el marc d'un intercanvi amb el Programa Sènior de la UdL, per a persones de 50 anys o més. Aquesta és la primera vegada que la Universitat de Lleida participa en un programa de mobilitat d'estudiants sèniors. Segons la coordinadora del Programa, Neus Via, al facilitar d'aquesta iniciativa és positiva la UdL, es plantejarà donar continuïtat a aquest tipus d'experiències.

Durant la seua estada, que s'allargarà entre els dies 22 i 29 de març, els estudiants de Burgos combinaran les classes per les tardes amb diferents activitats lúdiques durant els matins. El programa s'articula al voltant de diferents temàtiques: les energies alternatives, Lleida medieval, Lleida i la seua història, ecosistemes aquàtics i reflexions al voltant de l'art i l'estètica.

Els alumnes visitaran monuments emblemàtics com ara la Seu Vella o la seu de l'IEI. També coneixeran els diferents campus de la UdL i alguns dels seus edificis com el Centre de Recerca d'Enginyeria Aplicada (CREA). Un viatge fins a la Vall de Boi per conèixer les ermites romàniques declarades Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO posarà el punt final.

Alumnes del Graduat Sènior de la UdL, per a majors de 50 anys

INCLOU FOTOGRAFIA. El regidor Jesús Castillo rep la Universitat de l'Experiència de Burgos

Intercanvi amb el Programa Sènior de Lleida que impulsen la UdL i l'IME

INSTITUT MUNICIPAL D'EDUCACIÓ
El regidor d'Educació, Jesús Castillo, ha rebut avui els representants de la Universitat de l'Experiència de Burgos que aquests dies participen en un intercanvi amb el Programa Sènior de la UdL, que compta amb la participació de l'IME. La Regidoria d'Educació i Atenció a la infància de Lleida entén la formació contínua com un dret de tota la ciutadania. Per això aposta per la Universitat Popular, un projecte de desenvolupament cultural, personal i de participació social.

El Programa Sènior (Graduat sènior en cultura, ciència i tecnologia) es va endegar fa tres anys. Aquest títol va adreçat a persones adultes, de més de 50 anys, que no desitgen cursar una carrera concreta, sinó que volen incrementar o actualitzar els seus coneixements i la seva cultura: zèl·lats, prejubilat, al·tats de llarga durada i, en general, interessats a assolir nous reptes personals i culturals.

L'Institut Municipal d'Educació aporta al professorat necessari per impartir diverses matèries que completen el programa conjunt que ofereix la UdL, i d'altra banda amb el vincle de col·laboració establert amb el conveni es facilita l'accés dels assistents de la Universitat Popular a cursar assignatures soltes del títol sènior.

Durant aquesta setmana els alumnes del programa Sènior i els alumnes de la Universitat de Burgos faran un intercanvi d'experiències. En total són 35 alumnes.

El programa d'activitats intercal·la les sessions acadèmiques amb visites culturals amb l'objectiu de conèixer la ciutat de Lleida.

Les temàtiques que es treballaran durant la setmana són les següents:
-Les energies renovables.
-La Lleida Medieval
-Lleida i la seva història
-Els ecosistemes aquàtics
-Reflexions entorn l'art i l'estètica
-Visita cultural al conjunt Romànic de Boi-Taüll.

Data de publicació: 24/3/2009

Una major de 50 anys de la UdL a la Paeria

Pàgina web UdL, 18/03/2009

Pàgina web Paeria, 24/03/2009

8.6. Imatges del curs

8.6.1. Intercanvi

ARRIBADA I RECEPCIÓ ALS ALUMNES DE LA UNIVERSIDAD DE BURGOS

ACTIVITATS ACADÈMIQUES

ACTIVITATS CULTURALS

ARRIBADA I RECEPCIÓ ALS ALUMNES DE LA UNIVERSITAT DE LLEIDA

ACTIVITATS ACADÈMIQUES

ACTIVITATS CULTURALS

8.6.2. Alumnes i activitats: 1r curs

8.6.3. Alumnes i activitats: 2n curs

8.6.4. Alumnes i activitats: 3r curs

8.6.5. Altres activitats: dinar fi de curs

